MUVATTA HADİSLERİ

(İmam Malik b. Enes)

Hazırlayan
Ahmet ÇELİK

Konya
2009/1431

konevî
Hadis

Muvatta Hadisleri
(İmam Malik b. Enes)

1. Baskı
Kasım 2009
Konya

Genel Yayın Yönetmeni
Ramazan SÖNMEZ

Hazırlayan
Ahmet ÇELİK
celikahmet66@hotmail.com

İç Düzen
H. İbrahim CEYLAN

Baskı

konevî
Çifte merdiven Mh. Ahmet Özdemir Sk.
No:17 Karatay Konya
0 332 353 85 36

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR

bt.: Binti, kızı

b.: Bin, oğul

(sav): Sallallahu aleyhi ve sellem

(ra): Radıyallahu anh: Allah ondan razı olsun

(r.anha): Radıyallahu anha; Allah ondan razı olsun

ÖNSÖZ

İmam Malik b. Enes, Hicri 93'de Medine'de dünyaya geldi. Küçük yaşta Kur'an-ı Kerimi hıfzetti. Abdurrahman b. Hürmüz, Rabiatu'r-Rey, Nafi, İbni Şihab ez-Zühri, Cafer-i Sadık'tan ders aldı. Hocaları sağ iken ders vermeye başladı. İmam Malik derslerini Mescid-i Nebi'de yapar, Hz. Ömer'in oturduğu yere otururdu.. Ayrıca Medine'de Abdullah b. Mesud'un oturduğu evde ikamet ederdi. O Ashabın yaşadığı manevi havayı yaşamaya çalışırdı. Son derece heybetli bir şahıstı. Derslerinde ilim, edeb ve ahlak hâkimdi, öğrencileriyle tartışmazdı. İmam Malik kendilerinden hadis naklettiği kişilerin sika (güvenilir), zühd ve takva sahibi olmalarına dikkat ederdi.

İmam Malik'in hadis ve fıkıh dersleri olmak üzere iki çeşit dersi vardı. İmam Malik b. Enes, kapısına gelenlere, ne istediklerini sorar; "Fıkıh okumaya geldik" derlerse, hemen kabul eder ve ne halde ise, öylece derslerini okutur ve gönderirdi. Yok, eğer, "Hadis okumaya geldik" derlerse; bekletir, gider, yıkanır, güzel kokular sürünür, temiz elbiseler giyer, güzel kokularla odayı tütsüler, sonra öğrencileri kabul eder, oturur, ders sonuna kadar da hiç hareket etmeden yerini muhafaza ederdi. Rasulullah'ın sözlerini, bir devlet başkanı karşılıyormuşçasına saygı gösterirdi. Kendisine fetva sorulunca cevapta acele etmez: "Sen git, ben bir araştırayım!" derdi. Mısır, Şam, Irak, Kuzey Afrika ve Endülüs'ten ilim öğrenmek isteyenler İmam Malik'e gelmiştir. İmam Malik ile Ebû Hanife bir araya gelip görüşmüşlerdir. Ebû Hanife'nin öğrencilerinden İmam Muhammed, üç yıl İmam Malik'den hadis tahsil etmiştir. İmam Malik'ten ders alan İmam Şafi, ondan "Üstadım" diye bahsederdi.

Müdevvenetu'l-Kübra, Kitabu'l-Menasik gibi eserleri de olan İmam Malik'in en önemli çalışması Muvatta'dır.

Muvatta, İmam Malik'in Hicaz bölgesi âlimlerinin ittifakla kabul ettikleri hadisleri, ortak olarak benimsedikleri görüşleri toplayarak hazırladığı eserin adıdır. Muvatta, 61 bölüm ve 1.720 rivayetten oluşmaktadır. Rivayetlerin 600'ü müsned-merfu, 222'i mürsel, 613'ü mevkuf, 285'i maktu tabii sözüdür. Muvatta'nın bir çok ravisi vardır. Muvatta'nın en meşhur ravisi Yahya b. Yahya'dır.

İmam Malik 14 Rebiülevvel 179/ 7 Haziran 795 tarihinde Medine'de vefat etti ve Baki kabristanına defnedildi.

Bu çalışmamız İmam Malik'in Muvatta'sında geçen hadis-i şerifleri üzerine kurulmuştur. Çalışmamızda sahabe, tabiin ve tebe-i tabiin ile İmam Malik'in fetva ve değerlendirmelerini yer vermedik. Yine çalışmamız esnasında Yahya b. Yahya el-Leysi nüshasını esas aldık. İmam Malik'in Muvatta'sının Türkçe çevirilerinden de istifade ettik. Hadislerin tahricinde ise Muhammed Fuad Abdülbaki'nin hazırlamış olduğu Muvatta nüshasına yaptığı tahric çalışmasını esas aldık.[1] Ayrıca Muvatta ile ilgili kaynaklarda "kaynaklar" bölümünde gösterildi.

Bu çalışmanın İmam Malik ve Muvatta'sının tanıtımına katkıda bulanacağını ümid etmekteyiz. Bu çalışmamız sırasında yardımcı olan dostlarımıza da teşekür ederiz.

2009
Meram- KONYA
Ahmet ÇELİK

---

[1] el-Muvatta, Malik b. Enes, Tahric: Muhammed Fuad Abdülbaki, Kahire, 1426/2005, Darul-Hadis

TEMİZLİK

1. Yahya el-Mazini'den;

Rasulullah'ın ashabından babası Abdullah b. Zeyd b. Asım (ra)'a: "Rasulullah'ın nasıl abdest aldığını bana gösterebilir misin?" deyince Abdullah: "Evet," dedi ve su isteyerek elinin üzerine döktü ve burnuna üçer defa su verdikten sonra üç kere yüzünü yıkadı. Daha sonra dirseklerine kadar üçer defa kollarını yıkadı. Daha sonra da ıslak ellerini alnından arkaya doğru arkadan da alnına doğru sürerek başını meshetti. Sonra da topuklarına kadar ayaklarını yıkadı.[2]

***

2. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Sizden biri abdest aldığında burnuna su vererek burnunu iyice temizlesin. Taş ile taharetlenen kullandığı taşı tek kullansın" buyurdu [3]

***

3. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Sa'd b. Ebi Vakkas öldüğü gün Ebû Bekr'in oğlu Abdurrahman, Hz. Aişe (r.anha)'nin yanına girdi. Abdest almak için su isteyince Hz. Aişe "Abdurrahman! Abdest azalarını iyice yıka. Çünkü Rasulullah'ı (sav): "Abdest alırken kuru kalan topuklar ateşte yanacaktır." derken işittim." dedi. [4]

***

4. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Biriniz uykudan uyandığı zaman, ellerini yıkasın. Çünkü uykuda ellerinin nereye dokunduğunu

---

[2] Muvatta, Taharet, 1; Buhari, Vudû, 38; Müslim, Taharet, 7/18. 19
[3] Muvatta, Taharet, 2; Buhari, Vudû, 26; Müslim, Taharet, 8/20
[4] Muvatta, Taharet, 5; Müslim, Taharet, 9/20

bilemez." buyurdu [5]

***

5. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Bir adam Rasulullah (sav)'ın huzuruna gelerek: "Ya Rasulallah! Biz denizde sefere çıkıyoruz, yanımıza biraz su alıyoruz. Onunla abdest alsak içmeye kalmıyor. Deniz suyu ile abdest alabilir miyiz?" dedi. Rasulullah (sav): "Denizin suyu temiz, ölüsü helaldir." buyurdu.[6]

***

6. Kebşe bt. Ka'b'dan:

Kayınpederim Ebû Katade bize geldi, ona abdest suyu döküyordum. O sırada bir kedi geldi, sudan içmek istedi. Ebû Katade kedi sudan içinceye kadar kabı ona eğdi. Kendisine baktığımı görünce: "Hayret mi ediyorsun yeğenim?" dedi. Ben de: "Evet" dedim. Bunun üzerine: Rasulullah (sav): "Kedi pis değildir. Evinizde serbest dolaşır" buyurdu, dedi.[7]

***

7. Abdurrahman b. Avf oğlu İbrahim'in Ümmü veledi[8]:

Rasulullah (sav)'ın eşi Ümmü Seleme'ye: "Ben, elbisesinin etekleri uzun olan bir kadınım ve pis yerlerden geçiyorum" dediğimde, Ümmü Seleme şöyle cevap verdi: "Rasulullah (sav): "Kuru ve temiz yerler, pis yerlere sürünüp kirlenen etekleri temizler."[9]

---

[5] Muvatta, Taharet, 9; Buharı, Vudû, 26; Müslim, Taharet, 26/87, 88
[6] Muvatta, Taharet, 12; Ebu Davud, Taharet, 41; Tirmizİ, Taharet, 52; İbn Mace. Taharet, 38
[7] Muvatta, Taharet, 13: Ebu Davud, Taharet, 38; Tirmizî, Taharet, 69; İbn Mace, Taharet, 32
[8] Ümmü Veled (Çocuğun anası); sahibinden çocuk dünyaya getiren cariye/kadın köle anlamında bir terimdir.
[9] Muvatta, Taharet, 16; Ebu Davud, Taharet, 137; Tirmizî, Taharet, l09; İbn Mace, Taharet, 79

8. Süveyd b. Numan'dan:

Hayber Savaşı senesinde Rasulullah (sav) ile beraber çıkmıştım. Hayber'e yakın "Sahba" denilen yere varınca Rasulullah (sav) devesinden indi, ikindi namazını kıldırdı. Daha sonra azıkları istedi, yalnız kavut[10] getirdiler. Emretti, kavutu çorba yaptılar. Rasulullah (sav) yedi, biz de yedik. Daha sonra da akşam namazına kalktı, ağzını çalkalayıp yıkadı, biz de ağzımız çalkalayıp yıkadık, sonra da abdestini tazelemeden namazı kıldırdı.[11]

***

9. Muhammed b. el-Munkedir'den:

Rasulullah (sav) yemeğe davet edilmişti. Kendisine et ve ekmek getirildi. Bunlardan yedikten sonra abdest aldı, namaz kıldı. Daha sonra yemeğin kalan kısmını getirdiler, ondan yedikten sonra yeniden abdest almadan namaz kıldı.[12]

***

10. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) mezarlığa gittiğinde "Esselamü aleyküm ey mezarlıkta yatan mü'minler! Allah dilerse biz de sizlere kavuşacağız." dedi ve devamla: "Kardeşlerimizi görmeyi çok isterdim" dedi. Oradakiler: "Ya Rasulallah! Biz kardeşlerin değil miyiz?" dediler. Rasulullah: "Hayır, sizler aynı zamanda ashabımsınız. Kardeşlerim henüz gelmediler. Ben onları (ahirette) Havz'ın başını bekliyeceğim." buyurdu. Ashab-ı Kiram: "Ya Rasulallah! Ümmetinden senden sonra gelecekleri nasıl tanıyacaksın?" deyince: "Söyleyin! Bir adamın siyah atlar arasında alnı ve üç yanı beyaz bir atı olsa onu tanımaz mı?" dedi. Onlar: "Evet, tanır Ya Rasulallah!" diye cevap verdiler. Rasulullah (sav): "İşte onlar, Kıyamet gününde dünyada iken aldıkları abdestlerden dolayı alınları nur gibi parlayarak gelirler. Ben daha önceden gidip kendilerini Havz'ın başında bekleyeceğim. O kimseler Havz'ımdan sahipsiz develer gibi kovulmazlar. Onlardan bir kısmına: "Hey! Gelin, gelin, gelin!" diye seslenirim. O sırada: "Bunlar senden sonra dinlerinde çok şey değiştirdiler. denilir. Ben de; "Öyleyse benden uzak olsunlar! Uzak olsunlar! Uzak olsunlarl." derim" buyurdu.[13]

[10] Kavut: Kavrulmuş ve dövülmüş tahıl ununa tatlı yemiş katılarak yapılan yiyecekdir.
[11] Muvatta, Taharet, 20
[12] Muvatta, Taharet, 25 ; Ebû Davud Taharet, 74; Tirmizî, Taharet, 59

***

11. Hz. Osman'ın azatlısı Hümran'dan:

Osman b. Affan sekide oturuyordu. O sırada müezzin gelip, İkindi namazının vaktinin geldiğini haber verince, hemen su istedi, abdest aldı. Sonra: "Vallahi size bir hadis söyleyeceğim, eğer Allah'ın kitabındaki (ilmin gizlenmemesi ile ilgili ayet) olmasa[14] onu söylemezdim." dedi. Daha sonra şöyle devam etti: "Rasulullah (sav)'ı işittim" buyurdular ki: "Her kim azalarını iyice yıkayarak abdest alır, namaz kılarsa, o namazı ile sonraki kılacağı namazı arasında işlediği günahları mutlaka affolunur." İmam Malik der ki: Hz. Osman'ın kasdettiği ayet şudur sanırım: "Günün iki tarafında ve gecenin ilk saatlerinde namazı hakkıyle kılın. Şüphesiz iyilikler kötülükleri giderir. Bu düşünenlere bir öğüttür." (Hud, 114).[15]

***

12. Abdullah el-Sunabihi'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Mü'min bir kimse abdest alırken mazmaza edince (ağzını yıkayınca) ağzından

[13] Muvatta, Taharet, 28; Müslim, Taharet, 12/39
[14] Hz. Osman'nın kasdettiği ayetin meali şudur: "İndirdiğimiz apaçık delilleri ve hidayeti Kitap'ta açıklamamızdan sonra onları gizleyenler var ya, işte onlara hem Allah lanet eder, hem de bütün lanet etme konumunda olanlar lanet eder." Bakara, 159
[15] Muvatta, Taharet, 29; Buharı, Vudû, 24; Müslim, Taharet, 4/6

günahları çıkar. Burnunu yıkayınca da burnundan günahları çıkar. Yüzünü yıkayınca, yüzünden ve hatta gözkapaklarının altından günahları çıkar. Ellerini yıkadığı vakit ellerinden günahları dökülür. Başını mesh edince başından, hatta kulaklarından günahları çıkar. Ayaklarını yıkayınca da ayaklarından, hatta ayak tırnaklarının altından günahları çıkar. Daha sonra mescide gidip namaz kılışı ecrini ve günahların affını arttırır."[16]

***

13. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Bir müslüman -yahut bir mü'min- abdest alırken yüzünü yıkayınca yüzünden akan su ile beraber (veya suyun son damlası ile) gözleri ile işlediği (haram şeylere baktığı) bütün günahları dökülür. Ellerini yıkadığı zaman, elleri ile işlemiş olduğu günahları su ile beraber (diğer bir rivayette suyun son damlası ile) ellerinden dökülür. Ayaklarını yıkayınca, ayakları ile giderek işlediği günahları su ile beraber veya suyun son damlası ile çıkar. Böylece bütün günahlarından temizlenmiş olur." [17]

***

14. Enes b. Malik (ra)'den:

Bir gün ikindi namazı yaklaşmıştı, insanlar abdest almak için su arıyorlar, bulamıyorlardı. O sırada Rasulullah'a bir kapta su getirdiler. Rasulullah (sav) elini kabın içine koydu, sonra ashabına o kaptan abdest almalarını emretti. Suyu görüyordum, Rasulullah (sav)'ın parmaklarının arasından kaynıyordu. Bütün insanlar ondan abdest aldılar.[18]

***

[16] Muvatta, Taharet, 30; Tirmizi, Taharet, 85; İbni Mace, Taharet, 6
[17] Muvatta, Taharet, 31: Müslim, Taharet, 11/32
[18] Muvatta, Taharet, 32; Buharı, Vudû, 32; Müslim, Fedâil, 3/5

15. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Köpek herhangi birinizin kabından su içer veya bir şey yerse, o kabı yedi kez yıkayın" buyurdu.[19]

***

16. İmam Malik'e rivayet edildiğine göre:

Rasulullah (sav): "Doğru ve dürüst yaşayın. Her şeyi yapamazsınız. İyi ve yararlı ameller işleyin. Amellerinizin en hayırlısı namazdır. Abdesti ancak kamil mü'min muhafaza edebilir." buyurdu.[20]

***

17. Mugire b. Şu'be (ra)'den:

Tebuk Savaşında Rasulullah (sav) abdest bozmak için gitti. Ben de abdest suyunu hazırladım. Gelince ellerine su döktüm, yüzünü yıkadı. Kollarını yıkamak için cübbesinin kollarını sıvamak istedi. Dar olduğu için kollarını sıvayamayınca, ellerini cübbenin kollarından çıkardı. Kollarını dirseklerine kadar yıkadı. Sonra başına ve ayağındaki mestlerin üzerine mesh etti. Rasulullah (sav) namaz kılmaya geldiğinde, Abdurrahman b. Avf cemaate imam olmuş, namazın bir rek'atini kıldırmıştı. Rasulullah (sav) kalan bir rek'atini cemaatle kıldı. Abdurrahman selam verince, cemaat telaşlandı. Rasulullah (sav) namazı bitirdikten sonra ashabına dönerek: "İyi yaptınız." dedi.[21]

***

18. Urve b. Zübeyr'den:

Mervan b. el-Hakem'in yanına girdim. Onunla abdesti bozan şeyleri konuştuk. Bu arada Mervan: "Cinsel organına dokunanın abdesti bozulur" deyince: "Bunu bilmiyorum"

[19] Muvatta, Taharet, 35; Buhari, Vudu 33; Müslim, Taharet, 27/90
[20] Muvatta, Taharet, 36; İbni Mace, Taharet, 4
[21] Muvatta, Taharet, 41; Buhari, Meğazi, 81; Müslim, Salat, 22/105

dedim. Mervan: “Bunu bana Büsre bt. Safvan söyledi. O da, Rasulullah (sav)'ın: “Herhangi biriniz cinel organına dokunursa abdest alsın,” buyururken duymuş,” dedi.[22]

*

Açıklama: Maliki, Şafii ve Hanbeli mezheplerine göre cinsel organına dokunmak abdesti bozar. Hanefi mezhebine göre cinsel organına dokunmaktan dolayı abdest bozulmaz.

***

19. Hz. Aişe (r.anha)’dan:

Rasulullah (sav) cünüplükten dolayı gusul ederken, önce ellerini yıkar, namaz abdesti gibi abdest aldıktan sonra parmaklan ile saçlarının köküne suyu iyice yedirirdi. Daha sonra başına üç defa su döker, sonra da su dökerek bütün vücudunu yıkardı.” [23]

***

20. Abdullah b. Ömer (ra)’den:

Babam Ömer b. el-Hattab (ra), Rasulullah (sav)’a gece cünüp olduğunu söyledi. O da: “ Cinsi uzvunu yıkayıp abdest aldıktan sonra uyu.” buyurdu.[24]

***

21. Urve b. Zübeyr'den:

Ümmü Süleym, Rasulullah (sav)'a: “Kadınlar da erkekler gibi rüyalarında ihtilam olduklarını görüyorlar, gusletmeleri gerekir mi?” deyince, Rasulullah (sav): “Evet, gusletsin” buyurdu. Bunun üzerine Hz. Aişe, Ümmü Süleym'e: “Ne diyorsun, kadın hiç onu (menisini) görebilir mi?” dedi. Rasulullah (sav) da Hz. Aişe'ye: “Allah hayrını versin (o za-

[22] Muvatta, Taharet, 58; Ebu Davud, Taharet 69; Tirmizi, Taharet, 61; Nesai, Taharet, 118; İbni Mace, Taharet, 33
[23] Muvatta, Taharet, 67; Buhari, Gusul 1; Müslim, Hayz, 9/25
[24] Muvatta, Taharet, 76; Buhari, Gusl, 27; Müslim, Hayz, 6/25

man) çocuk anasına nasıl benziyor?” buyurdu.[25]

***

22. Hz. Aişe (r.anha)’dan:

Rasulullah (sav) ile beraber bir sefere çıkmıştık. Beyda'ya yahut Zatül-Ceyş'e varınca kolyem koptu, düştü. Rasulullah (sav) kolyemi aramak için orada konakladı, ashab da onunla konakladı. Orada su yoktu. Yanlarında da su yoktu. Ashap, Ebû Bekir es-Sıddık'a gelerek: “Aişe (r.anha)’nin yaptığını görüyor musun? Susuz yerde Rasulullah'ı ve ashabı durdurdu, yanlarında su da yok,” dediler. Hz. Aişe der ki: Rasulullah başını dizime koymuş uyumuştu, o sırada Ebû Bekir gelerek: “Rasulullah'ı ve ashabı susuz yerde durdurdun. Yanlarında su da yok,” diye darıldı ve bana çıkıştı, eliyle böğrüme vurmaya başladı. Rasulullah'ın başı dizimde olduğu için kımıldayamadım. Susuz yerde Rasulullah sabaha kadar uyudu. Bu sırada Allahu Teala teyemmüm ayetini indirdi. Bunun üzerine Üseyd ibn Hudayr: “Bu ilk bereketiniz (iyiliğe yol açışınız) değil, ey Ebû Bekir ailesi!” dedi. Bindiğim deveyi kaldırdığımda kolyeyi altında bulduk.[26]

***

23. Hz. Aişe (r.anha)’dan:

Rasulullah (sav)'ın kucağına bir bebek verdiler. Elbisesine idrarını yaptı. Rasulullah (sav) su istedi ve suyu idrardan ıslanan yere serpti.[27]

***

24. Ümmü Kays bt. Mihsan’dan:

“Henüz yemek yemeyen çocuğumu Rasulullah (sav)'a götürdüm. Kucağına oturttu. O da elbisesine idrarını yaptı.

[25] Muvatta, Taharet, 84; Müslim, Hayz, 7/30
[26] Muvatta, Taharet, 89; Buhari, Teyemmüm 1; Müslim, Hayz, 27/108
[27] Muvatta, Taharet, 109; Buhari, Vuzu, 59; Müslim, Taharet, 31/101

Bunun üzerine Rasulullah (sav) su istedi, ıslak yere suyu serpti. Fakat ovalayarak yıkamadı.[28]

***

25. İbnü's-Sebbak'dan:

Rasulullah (sav)'ı bir cuma günü: "Ey cemaati müslimin! Allah bu günü bayram kıldı. O halde Cuma günü gusledin. Yanında koku olan kimsenin, onu sürünmesinde sakınca yoktur. Misvak kullanmayı ihmal etmeyin" buyurdu.[29]

***

26. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Ümmetime zorluk vereceğimden korkmasaydım, mutlaka misvak kullanmalarını emrederdim." buyurdu.[30]

NAMAZ VAKİTLERİ

27. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) ikindi namazını, güneş henüz odamın (içindeki) duvarda yükselmeden (güneşin ışığı saramadan) kılardı.[31]

***

28. Ata b. Yesar'dan:

Bir adam Rasulullah (sav)'ın huzuruna gelerek, sabah

[28] Muvatta, Taharet, 110; Buhari, Vuzu, 59; Müslim, Taharet, 31/103
[29] Muvatta, Taharet, 113; İbni Mace ikametüs-salat, 83
[30] Muvatta, Taharet, 114; Buhari, Cuma 8; Müslim, Taharet, 10/42
[31] Muvatta, Mevakit 2; Buhari, Mevakitu's-Salat, 1; Müslim, Mesacid, 21/167

namazının vaktini sordu. Rasulullah (sav) cevap vermedi. Ertesi gün sabah namazını şafak atınca kıldı; Bir gün sonra da, ortalık ağarınca kıldı. Daha sonra da: "(Sabah) namazının vaktini soran nerede? buyurdu. Adam: "Benim Ya Rasulallah!" deyince; "(Sabah namazının vakti) bu iki vaktin arasındaki zamandır." buyurdu.[32]

***

29. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) sabah namazını kıldırdıktan sonra kadınlar, örtülerine bürünmüş olarak evlerine dönerlerken henüz karanlıktan tanınmıyorlardı.[33]

***

30. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Güneş doğmadan sabah namazının bir rek'atına yetişebilen kimse, sabah namazını kendi vaktinde kılmış olur. Güneş batmadan da ikindi namazının bir rekatına yetişebilen ikindiyi kendi vaktinde kılmış olur." buyurdu.[34]

31. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "(Cemaatle Kılınan) Namazın bir rek'atına yetişen, cemaata yetişmiş olur." buyurdu.[35]

***

32. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav): "ikindi namazını kaçıran kimse, ailesini ve malını kaybetmiş gibidir." buyurdu.[36]

***

[32] Muvatta, Mevakit 3; Nesai, Ezan, 12
[33] Muvatta, Mevakit 4; Buhari, Mevakitu's-Salat, 27; Müslim, Mesacid, 40/232
[34] Muvatta, Mevakit 5; Buhari, Mevakitu's-Salât, 28; Müslim, Mesacid, 30/163
[35] Muvatta, Mevakit 15; Buhari, Mevakitu's-Salât, 29; Müslim, Mesacid, 30/161
[36] Muvatta, Mevakit, 21; Buhari, Mevakitu's-Salat, 14; Müslim, Mesacid, 35/200

33. Said b. el-Museyyeb'den:

Rasulullah (sav), Hayber'in fethinden dönüşünde gece yola devam etti. Gece yarısı geçince biraz uyuyup dinlenmek için konakladı. Bilal'e: "Uyuma, bizi sabah namazına kaldır" buyurdu ve uyudu. Ashab da uyudu. Bilal bir süre bekledikten sonra —sabaha karşı— devesine dayandı, gözleri uykuya daldı. Güneş doğup yüzlerine vuruncaya kadar ne Rasulullah (sav), ne Bilal, ne de Ashab uyandı. Rasulullah (sav) birden heyecanla uyanınca, Bilal: "Ya Rasulallah; Seni uyutan (Allah) beni de uyuttu." dedi. Bunun üzerine Rasulullah (sav) hareket emri verdi. Savaşçılar develerini kaldırıp yola düştüler. Biraz gittikten sonra Rasulullah (sav) Bilal'e emretti. Bilal kâmet etti. Rasulullah (sav) cemaate sabah namazını kıldırdı. Namazdan sonra da: "Namazı unutup kılamayan onu hatırlayınca kılsın. Çünkü Allah Teala kitabında "Beni anmak için dosdoğru namaz kıl"[37] buyurur" dedi. [38]

***

34. Zeyd b. Eslem'den:

Rasulullah (sav) bir gece Mekke yolunda konakladı. Kendilerini namaza kaldırması için de Bilal'i vazifelendirdi ve uyudu. Ashab da uyudu. (Bir süre sonra) Bilal da uyudu. Ancak güneş doğunca uyanabildiler. Uyanıp telaşa düşünce Rasulullah (sav) hemen bineklerine binmelerini, o vadiden çıkmalarını emretti, ve: "Bu vadide şeytan vardır" buyurdu. (Develerine ve atlarına) bindiler. Vadiyi geçtikten sonra, Rasulullah (sav) inmelerini ve abdest almalarını emretti. Bilal'a da ezan okumasını veya kamet getirmesini söyledi. Rasulullah (sav) namazı kıldırdı, cemaate döndü. Korku ve heyecanlarını görünce onlara: "Ey insanlar! Şüphesiz ruhumuzu Allah aldı (Bizi Allah uyuttu). Dileseydi ruhumuzu bi-

[37] Taha 14
[38] Muvatta, Mevakit, 25; Müslim, Mesacid, 35/309

ze başka bir zamanda iade ederdi. Bizi daha erken uyandırırdı. Sizden kim uyuyakalır, yahut unutur da namazı kılamazsa uyanınca, namazını vaktinde kıldığı gibi kılsın" dedikten sonra, Ebû Bekir'e dönerek: "Bilal namaz kılıyordu, şeytan geldi onu yatırdı, Ninni ile uyutulan çocuk gibi onu uyuttu." dedi. Daha sonra Rasulullah (sav) Bilal'i çağırdı. Bilal, Rasulullah (sav)'ın (daha önceden) Ebû Bekir'e haber verdiği şeylerin aynısını kendisine anlatınca, Ebû Bekir (ra) "Gerçekten senin Allah'ın Resulü olduğuna şahadet ederim" dedi. [39]

***

35. Ata b. Yesar'dan:

Rasulullah (sav): "Sıcağın şiddeti, cehennemin nefesindendir. Sıcak şiddetlenince namazı (biraz geciktirip) hava biraz serinleyince kılın" dedi ve devam etti: "Cehennem Rabbine şikayet ederek: Yarabbi! Ateşim birbirini yedi, dedi. Rabbi de ona senede iki nefes alma izni verdi. Bir nefes yazın, bir nefes kışın." buyurdu [40]

***

36. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) "Sıcak şiddetli olunca (öğle) namazını biraz geciktirin; serin vakte bırakın, zira sıcağın şiddeti, cehennemin nefesindendir."buyurdu. Sonra da: "Cehennem, Rabbine şikayette bulundu. O da, senede iki nefes izin verdi: Bir nefes kışın, bir nefes de yazın." buyurdu [41]

***

37. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Çok sıcakta namazı biraz te'hir edin. Zi-

[39] Muvatta, Mevakit, 26
[40] Muvatta, Mevakit, 27
[41] Muvatta, Mevakit, 28; Buhari, Mevakitu's-Salat, 9; Müslim, Mesacid, 32/180, 185

ra sıcaklığın şiddeti, cehennemin nefesindendir" buyurdu. [42]

***

38. Said b. el-Müseyyeb'den:

Rasulullah (sav) "Şu bitkiden (sarmısaktan) yiyen mescitlerimize girip bizi sarmısak kokusuyla rahatsız etmesin" buyurdu. [43]

NAMAZ

39. Yahya b. Said'den:

Rasulullah (sav), cemaatin namaza toplanması için iki tahta alıp birbirine vurulmasını istemişti. O günlerde Abdullah b. Zeyd el-Ensari, rüyasında iki tahta görünce -bunlar Rasulullah (sav)'ın istediği tahtalara benziyor, dedi. Kendisine: "Namaz için ezan okumaz mısınız?" denildi. Uyanınca Rasulullah (sav)'a gelip rüyasını anlattığında, Rasulullah (sav) ezan okunmasını emretti.[44]

***

[42] Muvatta, Mevakit, 29; Buhari, Mevakitu's-Salat, 9; Müslim, Mesacid, 32/180
[43] Muvatta, Mevakit, 30; Müslim, Mesacid, 17/71
[44] Muvatta, Salat, 1; Ebu Davud, Salat, 28; Tirmizi, Salat 28; İbni Mace, Ezan, 1

40. Ebû Said el-Hudri (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Ezanı işitince müezzinin dediklerini siz de aynen söyleyin" buyurdu.[45]

***

41. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "İnsanlar ezandaki ve birinci saftaki fazileti bilselerdi, ezan okumak ve ilk safta bulunmak için kura çekmekten başka İmkan da olmasaydı, mutlaka kura çekerlerdi. Eğer namaza erken gelmenin faziletini bilselerdi erken gelmek için yarışırlardı. Yatsı ve sabah namazlarının ecir ve sevabını bilselerdi —sürünerek de olsa— onlara gelirlerdi."[46]

***

42. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Kâmet edilince koşarak namaza gelmeyin, ona ağır ağır gelin, yetişebildiğiniz rekatları imamla kılın, yetişemediğinizi kendiniz tamamlayın. Çünkü siz namaza yöneldiğiniz sürece namazda sayılırsınız." [47]

***

43. Abdurrahman b. Abdullah b. Abdurrahman b. Ebi Sa'saa el-Ensari babası Abdullah'tan:

Ebû Said el-Hudri bana şöyle söyledi: Görüyorum ki koyunu ve kırları çok seviyorsun. Kırda koyunlarının yanında olduğun vakit, namaz için yüksek sesle ezan oku. Zira Rasulullah (sav)'dan işittim, şöyle buyurdu: "Müezzinin sesini işiten cin, insan ve her şey kıyamet günü ona şahitlik eder."[48]

[45] Muvatta, Salat 2; Buhari, Ezan, 7; Müslim, Salat, 7/10
[46] Muvatta, Salat, 3; Buhari, Ezan, 9; Müslim, Salat, 28/129
[47] Muvatta, Salat, 4; Buhari, Ezan, 21; Müslim, Mesacid, 28/151, 155
[48] Muvatta, Salat, 5; Buhari, Ezan, 5

44. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Ezan okunurken şeytan yellene yellene ezanı işitemeyeceği yere kadar kaçar. Ezan bitince geri gelir. Kaamet getirilirken yine kaçar, bitince tekrar döner. Hatta namaz kılanın kalbine kadar girip "filan şeyi hatırla, filan şeyi hatırla" diyerek ona akla gelmedik şeyleri hatırlatarak kaç rek'at kıldığını unutturacak derecede onu şaşırtır."[49]

***

45. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rüzgarlı ve soğuk bir gecede ezanı okuyarak: "Namazınızı yükünüzün yanında kılın." diye seslendi. Daha sonra: "Rasulullah (sav), müezzine: "Soğuk ve yağmurlu gecelerde, namazınızı yüklerinizin yanında kılın!" diye seslenmesini emrederdi," dedi. [50]

46. Salim b. Abdullah'dan:

Rasulullah (sav): "Bilal ezanı erken okuyor. İbni Ümmi Mektum ezan okuyuncaya kadar sahur yemeğini yeyin ve için" buyurdu. İbni Ümmi Mektum ama idi, ona: "Şafak söktü" denilmeden ezanı okumazdı. buyurdu. [51]

***

47. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) namaza dururken ellerini omuzlarının hizasına kadar kaldırırdı. Başını rukudan kaldırınca da ellerini kaldırır ve "Semiallahu limen hamiden, rabbena lekelhamd" derdi. Secdeye varırken ve secdeden kalkarken ellerini kaldırmazdı.[52]

***

[49] Muvatta, Salat, 6; Buhari, Ezan, 4; Müslim, Salat, 5/19
[50] Muvatta, Salat, 10
[51] Muvatta, Salat 15; Buhari, Ezan 11; Müslim, Savm, 8/36, 37, 38
[52] Muvatta, Salat, 16

48. Ali b. Hz. Hüseyin' den

Rasulullah (sav), namazda rüku ve secdeye eğilirken ve secdeden kalkarken tekbir alırdı. Allah'ın rahmetine kavuşuncaya kadar namazı hep böyle kıldı. [53]

***

49. Ebû Seleme b. Abdurrahman b. Avf'dan:

Ebû Hüreyre bize namaz kıldırır, eğilirken ve doğrulurken tekbir alırdı. Namazdan sonra: "Vallahi namazı, Rasulullah 'ın namazına en çok benzeyen benim" dedi [54]

***

50. Cübeyr b. Mut'im'den:

Rasulullah (sav)'ın akşam namazında "Tûr suresini okuduğunu işittim" dedi.[55]

***

51. Abdullah b. Abbas (ra)'dan:

"Vel Murselati Urfen" (Murselat) suresini okuyordum. Bunu işiten annem -Ümmül Fadl bt. Haris-: "Oğlum! Bu sureyi okumakla bana Rasulullah'ın akşam namazında okuduğunu son işittiğim sureyi hatırlattın!" dedi.[56]

***

52. Bera b. Azib (ra)'den

Rasulullah (sav) ile beraber yatsı namazım kıldım, namazda "Tin" suresini okudu.[57]

***

[53] Muvatta, Salat, 17
[54] Muvatta. Salat, 19; Buharî, Ezan, 110; Müslim, Salat, 4/27
[55] Muvatta, Salat, 23; Buhari, Ezan, 99; Müslim, Salat, 35/174
[56] Muvatta, Salat, 24; Buhari, Ezan, 98; Müslim, Salat, 35/173
[57] Muvatta, Salat, 27; Buhari, Ezan, 100; Müslim, Salat, 36/175

53. Ali b. Ebi Talib (ra)'den

Rasulullah (sav) (erkeklere) ipek elbise giymeyi, altın yüzük takınmayı ve rükuda Kur'an okumayı yasak etti. [58]

***

54. el-Beyadi'den:

Ashaptan bazıları yüksek sesle okuyarak namaz kılıyorlardı. Yanlarına gelen Rasulullah (sav): "Namaz kılan kimse Rabbine niyaz etmekte ve Rabbinin huzurundadır. Kur'an'ı yüksek sesle okuyarak birbirinizin huzurunu bozmayın." buyurdu .[59]

***

55. Amir b. Kureyz'in azatlısı Ebû Said'den:

Rasulullah (sav), namaz kılan Ubey b. Ka'b'a seslendi, Ubey b. Ka'b'ın namazı bitirince camiden çıkmak üzere olan Resulü Ekrem'e yetişti. Rasulullah (sav), Übey'in elini tuttu ve: "Allah'ın ne Tevrat'ta, ne İncilde, ne de Kur*an'da benzerini indirmediği surenin önemini öğrenmeden mescidden çıkmamanı istiyorum." buyurdu.

Übey der ki: "Bunu işitince onu öğrenmem için adımlarımı yavaşlattıktan sonra: "Ya Rasulallah! Bana va'dettiğin sureyi öğret!" dedim." Rasulullah: "Namaza başlayınca ne okursun?" buyurdu. Ben de: "Elhamdü lillah'i Rabbil alemin..." diye başlayıp Fatiha'yı sonuna kadar okudum. Bitirince, Rasulullah (sav): "İşte bana verilen Kur'an'ı Azim'in en yüce suresi budur. Bu sure yedi ayettir" buyurdu.[60]

***

56. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Bir kimse namaz kılar da, namazda

[58] Muvatta, Salat, 28; Müslim, Libas, 4/29
[59] Muvatta, Salat, 29; Ebu Davud. Salat, 25
[60] Muvatta, Salat, 37; Buhari, Tefsir, 1

Fatiha okumazsa, o namaz eksiktir, o namaz eksiktir, o namaz eksiktir, tamam değildir." buyurdu.

Ebû's-Saib der ki: "Bunu işitince Ebû Hüreyre'ye: "Ya Ebû Hüreyre! Bazen imamın arkasında namaz kılıyorum, o zaman da Fatiha okuyacak mıyım?" deyince Ebû Hüreyre kolumu sıktı, sonra şöyle dedi: "Ey İranlı! O zaman da Fatiha'yı sessiz okursun. Çünkü ben Rasulullah (sav) şöyle derken işittim: "Yüce Allah şöyle buyurur: "Namazı (Fatiha'yı) kulumla aramda ikiye paylaştırdım. Yarısı benim, yarısı kulumundur. Kuluma istediği verilecektir. Rasulullah (sav) "(Fatiha'yı) okuyun" dedi ve şöyle devam etti: "Kul: Elhamdülillah deyince Allah: "Kulum beni övdü, bana sena etti" der. Kul: "Maliki yevmiddin" deyince, Allah: "Kulum beni övdü ve bana tazim etti" der. Kul; "İyyake na'büdü ve iyyake nestain" deyince Allah: "Bu ayet kulumla benim aramdadır. Kuluma istediği verilecektir" der. Kul "İhdina's-sırate'l-müstakim. Sıratallezine en'amte aleyhim gayri'l-mağdubi aleyhim veladdâllin" deyince Allah: "Bu ayetler kuluma aittir. Kuluma istediği verilecektir." der.[61]

***

57. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) kıraati açıktan yaptığı bir namazı kıldırdıktan sonra cemaate dönerek: "Namazda benimle beraber sizden Kur'an okuyan oldu mu?" dedi. Cemaatten biri: "Ben okudum, Ya Rasulallah!" deyince: "Ben de neden Kur'an okurken huzursuz ediliyorum, diyordum" buyurdu. Bu ihtar üzerine ashap, Rasulullah'ın sesli okuduğu namazlarda Kur'an okumaya son verdiler.[62]

***

[61] Muvatta, Salat, 39; Müslim, Salat, 11/38
[62] Muvatta, Salat, 44; Nesai, İftitah, 28

58. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "İmam (Fatiha okurken) "Gayril mağdubi aleyhim veleddallin" deyince "amin" deyin. Çünkü kimin amin demesi meleklerin amin demesine rastlarsa geçmiş günahları affolunur." buyurdu. [63]

***

59. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "İmam "Semiallahu limen hamiden" (Allah kendini öven kişiyi duyar) deyince, "Allahümme Rabbena leke'l-hamd" (Allahımız! Rabbimiz! Hamd, sana aittir.) deyin. Kimin bu sözü meleklerinkine rastlarsa geçmiş günahları affolunur." buyurdu. [64]

***

60. Abdurrahman oğlu Ali el-Muavi'den:

Namazda çakıl taşlarıyla oynuyordum. Bunu gören Abdullah b. Ömer: "(Namazda) Rasulullah'ın yaptığı gibi yap," dedi. "Rasulullah (sav) nasıl yapardı?" dedim" Rasulullah namazda tahiyyata oturunca, sağ elini sağ uyluğunun üzerine koyar, parmaklarını yumar, şehadet parmağı ile işaret eder. Sol elini de sol uyluğunun üzerine koyardı," dedi.[65]

***

61. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) ikindi namazını kılarken iki rekatta selam verdi. Bunun üzerine Zü'l-yedeyn kalktı: "Ya Rasulallah! Namaz mı kısaldı, yoksa unuttun da mı iki rekatta selam verdin?" deyince: "Bunların hiç biri olmadı." demesinin üzerine: "Ya Rasulallah! Mutlaka biri olmuştur," deyince Rasulullah (sav) cemaate dönerek: "Zü'l-yedeyn doğru

[63] Muvatta, Salat, 45; Buhari, Ezan, 113; Müslim, Salat, 18/76
[64] Muvatta, Salat 47; Buhari, Ezan, 125; Müslim, Salat, 18/71
[65] Muvatta, Salat, 48; Müslim, Mesacid, 21/116

mu söyledi?" dedi. Ashab da: "Evet" deyince Rasulullah (sav) kalktı, kalan iki rekatı kıldı, selam verdikten sonra oturduğu yerde iki sehiv secdesi yaptı.[66]

***

62. Ata b. Yesar'dan:

Rasulullah: "Hanginiz namazda üç mü, dört mü? kaç rekat kıldığı hususunda şüphelenirse, bir rekat daha kılsın, oturarak selam vermeden önce iki secde yapsın. Şayet son kıldığı beşinci rekat olursa, sehiv secdesi onu çift (yani altı rekat) yapar. Yok eğer dört rekat olmuş ise, sehiv secdesi (namazda vesvese vermek isteyen) şeytanı çatlatır."[67] buyurdu.

***

63. Abdullah b. Büceyne (ra)'den:

Rasulullah (sav) bize namaz kıldırırken iki rekat kılınca, tahiyyata oturmadan kalktı, cemaat de kalktı. Namazını bitirince selam vermeden oturduğu yerde tekbir alarak sehiv secdesi yaptıktan sonra selam verdi.[68]

***

64. Abdullah b. Büceyne (ra)'den:

Rasulullah (sav) bize öğle namazını kıldırıyordu. İki rekat kılınca oturmadan kalktı. Namazı bitirince sehiv secdesi yaptıktan sonra selam verdi."[69]

***

65. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Ebû Cehm b. Huzeyfe, Rasulullah (sav)'a işlemeli süslü bir elbise hediye etti. O elbise ile namaz kıldı, namazı biti-

[66] Muvatta, Salat, 59; Müslim, Mesacid 19/99
[67] Muvatta, Salat, 62
[68] Muvatta, Salat, 65; Buhari, Sehv 1; Müslim, Mesacid, 19/85
[69] Muvatta, Salat 66; Buhari, Sehv 1; Müslim, Mesacid, 19/87

rince: “Bu elbiseyi Ebû Cehm'e geri ver, namazda gözüm nakışlarına takıldı. Neredeyse namazda huzurumu kaçıracaktı.” buyurdu. [70]

***

66. Abdullah b. Ebû Bekir’den:

Ebû Talha el-Ensari bahçesinde namaz kıldığı bir sırada karşısında bir güvercin uçtu. Hayvan, şaşırmış gibi kaçacak bir yer arıyordu. Bu hal Ebû Talha'nın hoşuna giderek bir süre gözüyle kuşu takip etti. Daha sonra kendine geldi ama, kaç rekat kıldığını bilemedi. Bunun üzerine Ebû Talha: “Bu bahçemde huzurum bozuldu,” diyerek, Rasulullah'ın yanına geldi ve: “Ya Rasulallah! Bahçem Allah için sadaka (vakıf) olsun, onu istediğin gibi kullan” dedi.[71]

SEHİV SECDESİ

67. Ebû Hüreyre (ra)’den:

Rasulullah şöyle buyurdu: “Sizden biri namaza durunca şeytan yanına gelir, onu şaşırtır. Kaç rekat kıldığını bilemez. Hanginiz böyle olursa, oturduğu yerde iki kere (sehiv) secdesi etsin.”[72]

---

[70] Muvatta, Salat, 67; Buhari, Salat 14; Müslim, Mesacid, 15/63
[71] Muvatta, Salat, 69
[72] Muvatta, Sehv, 1; Buhari, Sehv 7; Müslim, Mesacid, 19/82

CUMA NAMAZI

68. Ebû Hüreyre (ra)’den:

Rasulullah (sav): Kim cuma günü cünüplükten gusul eder gibi gusul eder, ilk saatte de (erken) namaza giderse, bir deve kurban etmiş gibi olur. İkinci saatte giderse, bir inek kurban etmiş gibi olur. Üçüncü saatte giden, bir boynuzlu koç kurban etmiş gibi olur. Dördüncü saatte giden, bir tavuk sadaka etmiş gibi olur. Beşinci saatte giden, bir yumurta sadaka etmiş gibi olur. İmam minbere çıkınca, melekler gelip hutbeyi dinlerler.” buyurdu. [73]

***

69. Salim b. Abdullah’dan:

Cuma günü Hz. Ömer hutbe okurken ashabdan bir adam mescide girdi. Bunu gören Ömer: “Bu hangi saattir?” dedi. Adam: “Ey mü'minlerin emiri! Pazardan döndüm, ezanı duyunca hemen abdest alıp geldim,” deyince, Ömer: “Demek abdest alıp geldin. Halbuki Rasulullah'ın Cuma için gusul etmeyi emrettiğini biliyordun,” dedi.[74]

***

70. Ebû Said el-Hudri (ra)’den:

Rasulullah (sav): “Cuma günü gusul etmek, buluğa eren her müslümana vaciptir” buyurdu.[75]

***

71. Ebû Hüreyre (ra)’den:

Rasulullah (sav): “Cuma günü imam hutbe okurken, ya-

---

[73] Muvatta, Cuma, 1; Buhari, Cuma 4; Müslim, Cuma 1/10
[74] Muvatta, Cuma, 3; Buhari, Cuma, 2; Müslim, Cuma 1/3
[75] Muvatta, Cuma, 4; Buhari, Ezan, 161; Müslim, 10/5

nında (konuşan) arkadaşına; “sus!” desen bile, boş konuşmuş olursun.” buyurdu.” [76]

***

72. Ebû Hüreyre (ra)’den:

Rasulullah (sav) Cuma gününün faziletini anlatarak şöyle buyurdu: “Cuma günü öyle bir vakit var ki müslüman bir kimse o vakitte namaz kılar, Allah'tan bir şey isterse Allah mutlaka istediği şeyi ona verir.” Rasulullah (sav) eliyle o vaktin kısa bir süre olduğuna işaret etti.[77]

***

73. Yahya b. Said’den:

Rasulullah (sav): “Sizler, biri cuma günleri, diğeri de başka günler giymek üzere iki elbise edinseniz ne olur?”[78] buyurdu.

74. Utbe b. Mes'ud'un torunu Ubeydullah'tan

Dahhak b. Kays, Numan b. Beşir’e, Rasulullah’ın Cuma günü Cuma Suresini bitirdikten sonra hangi sureyi okuduğunu sordu. O da: “Hel etake hadisul gaşiyeh” suresini okurdu, dedi.[79]

***

75. Cafer b. Muhammed babası Muhammed’den:

Rasulullah (sav) Cuma günü iki hutbe okudu ve ikisinin arasında oturdu.[80]

---

[76] Muvatta, Cuma, 6; Buhari, Cuma, 36; Müslim, Cuma, 1/12

[77] Muvatta, Cuma, 15; Buhari, Cuma, 37; Müslim, Cuma, 4/13

[78] Muvatta, Cuma, 17; Ebu Davud, Salat 212; Hz. Aişe'den rivayet edildi: İbni Mace, İkametüs-salat 83

[79] Muvatta, Cuma, 19; Müslim, Cuma, 16/63

[80] Muvatta, Cuma, 21: Buhari, Cuma, 27; Müslim, Cuma, 10/33

RAMAZANDA NAMAZ

76. Hz. Aişe (r.anha)’dan:

Bir gece Rasulullah teravih namazını kıldırdı. Cemaat de beraberinde kıldı, ikinci gece yine kıldırdı, o gece cemaat çoğaldı. Daha sonra üçüncü “veya dördüncü” gece cemaat toplandı, fakat Rasulullah (teravihi kıldırmak için) gitmedi. Sabah olunca; “Gece toplanıldığını gördüm, ama teravih namazının size farz kılınmasından korktuğum için, çıkıp size teravih namazı kıldırmadım.” buyurdu. Bu olay Ramazanda olmuştu.[81]

***

77. Ebû Hüreyre(ra)’den:

Rasulullah (sav) kesin emir vermeksizin Ramazan’da teravih namazına teşvik ederek: “Kim inanarak ve Allah'ın rızasını düşünerek Ramazanı ihya ederse geçmiş günahları affolunur” buyurdu. ibn Şihab der ki: Rasulullah'ın vefatına kadar teravih namazı cemaatle kılınmadı. Hz. Ebû Bekir'in hilafetinde ve Hz. Ömer'in hilafetinin ilk zamanlarında teravih namazı cemeatle kılınmadı.[82]

---

[81] Muvatta, Salat fi Ramazan, 1; Müslim Salatü'l-misafirin, 25/178

[82] Muvatta, Salat fi ramazan, 2; Buhari, Salatü'l-teravih 1; Müslim, Salatülmisafirin, 25/174

GECE NAMAZLARI

78. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav): "Gece namaz kılmayı adet edinen kimse uyuyakalır da teheccüd namazına kalkamazsa, Allah ona teheccüd sevabını yazar, uykusu da sadaka sayılır." buyurdu. [83]

***

79. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) geceleri teheccüd namazı kıldığında, önünde yatıyordum, ayaklarım secde yerine uzanırdı. Secde yaparken eliyle bana dokunur ayağımı çeker, secdeden kalkınca uzatırdım. O zamanlar evlerde kandil yanmazdı.[84]

***

80. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav): "Namazda uyuklayanınız yatsın uykusunu aldıktan sonra namazını kılsın. Zira uyuklayarak namaz kılan belki de farkında olmadan istiğfar edeceği yerde kendine küfreder."[85] buyurdu.

***

81. İsmail b. Ebi Hakim'e ulaştığına göre:

Rasulullah (sav) gece namazı kılan bir kadını işitince: "Bu kimdir?" dedi. Ona: "Havle bt. Tüveyt'dır. Geceleri uyumaz." dediler. Rasulullah (sav) bütün gece namaz kılmasını hoş görmedi. Hatta kızdığı yüzünden okundu. Daha sonra:

[83] Muvatta, Salatü'l-leyl, 1; Ebu Davud, Tatavvu, 20; Nesai, Kıyamül-leyl, 61
[84] Muvatta, Salatü'l-leyl, 2; Buhari, Salat, 22; Müslim, Salat, 51/272
[85] Muvatta, Salatü'l-leyl, 3; Buhari, Vuzu, 53; Müslim, Salatü'l-misafirin, 31/222

"Siz ibadetten usanıp ayrılmadıkça, Allahü Teala ecir ve sevabınızı kesmez. Kendinizi yorup usandırmadan devam edebileceğiniz şekilde amel edin." buyurdu [86]

***

82. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) gece onbir rekat namaz kılardı, birini tek kılardı. Namazı bitirince sağ tarafına yatardı.[87]

***

83. Ebû Seleme b. Abdurrahman b. Avf'dan:

Rasulullah'ın hanımı Hz. Aişe'ye: "Ramazan'da Rasulullah'ın namazı nasıldı?" diye sordum, o da: "Rasulullah (sav), ne Ramazanda ne de başka zaman (gece namazında) onbir rekattan fazla kılmazdı, dört rekat kılar, güzelliğini ve uzunluğunu sorma. Sonra dört rekat kılar, güzelliğinin uzunluğunu sorma. Daha sonra üç rekat (vitir namazı) kılardı." diye cevap verdi. Aişe der ki: Rasulullah (sav)'a: "Ya Rasulallah! Vitiri kılmadan mı uyuyorsun?" dedim. Rasulullah (sav): "Ya Aişe! Gözlerim uyur, ama kalbim uyumaz." buyurdu[88]

***

84. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) gece onüç rekat namaz kılardı. Daha sonra sabah namazı ezanını duyunca kıyamlarında kısa okuyarak ikı rekat (sabah namazının sünnetini) kılardı.[89]

***

[86] Muvatta, Salatü'l-leyl, 4; Buhari, İman 32; Müslim, Salatü'l-misafirin, 30/220
[87] Muvatta, Salatü'l-leyl, 8; Müslim, Salatü'l-misafirin, 17/121
[88] Muvatta, Salatü'l-leyl, 9; Buhari, Salatü'l-teravih, 1; Müslim, Salatü'l-misafirin, 17/125
[89] Muvatta, Salatü'l-leyl, 10; Müslim, Salatül-misafirin, 17/123

85. Abdullah b. Abbas (ra)'dan:

Bir gece Rasulullah'ın hanımı teyzem Meymune'nin yanında kaldım, başımı Rasulullah'ın yastığının kenarına koyarak yattım. Rasulullah (sav) uyudu, Gece yarısı olunca veya biraz önce yahut biraz sonra uyanıp oturdu. Eliyle gözlerini sildikten sonra Âl-i İmran suresinin son on ayetini okudu. Daha sonra kalktı, asılı kırbadaki su ile abdest aldı. Öyle güzel abdest aldı ki! Sonra (teheccüd) namazını kıldı. İbni Abbas der ki: "Ben de kalktım, onun yaptığı gibi yaptım. Sonra gidip yanına durdum. Rasulullah (sav) sağ elini başıma koydu, sağ kulağımı ovdu. iki rekat namaz kıldı. Sonra iki rekat, sonra iki rekat, sonra iki rekat, sonra iki rekat, sonra yine iki rekat kıldı. Daha sonra bir rekat kıldı ve yattı. Müezzin gelince kalkıp kıyamında kısa okuyarak iki rekat (sabah namazının sünnetini) kıldıktan sonra çıktı, sabah namazını kıldırdı.[90]

***

86. Zeyd b. Halid el-Cüheni'den:

Bir gece Rasulullah (sav)'ın (teheccüd) namazını gözetlemek için gittim. Kapısının eşiğine dayandım. Rasulullah (sav) (gece yarısı) kalktı, uzun uzun okuyarak iki rekat namaz kıldı. Sonra onlardan biraz daha kısa iki rekat kıldı, sonra biraz daha az okuyarak iki rekat kıldı, sonra biraz daha az okuyarak iki rekat kıldı, sonra biraz daha az okuyarak iki rekat kıldı, sonra biraz daha az okuyarak iki rekat kıldı, daha sonra bir rekat kıldı. Tamamı, onüç rekattır.[91]

***

87. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) kendisinden gece namazını soran bir adama: "Gece namazı ikişer ikişer kılınır. Şafak atmasından korktuğunuz vakit vitri tek rekat olarak kılarsınız" buyurdu.[92]

***

88. İbn Muhayriz'dan:

Kinane oğullarından Muhdeci adında bir adam Şam'da Ebû Muhammed künyesiyle tanınan birinin "Vitir namazı vaciptir." dediğini duydu. Muhdeci der ki: Bunun üzerine "Ubade b. Samit'e gittim. Ona mescide giderken rastladım. Ebû Muhammed'in (vitir namazı vaciptir) dediğini anlattım. Ubade: "Ebû Muhammed yalan söylemiş. Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Kim beş vakit namazı küçümsemeksizin hakkını vererek kılıp Allah'ın huzuruna varırsa Allah'ın o kimseyi cennetine koyması kendi üzerine verdiği bir sözdür. Kim de beş vakit namazı kılmadan Allah'ın huzuruna varırsa onlar için Allahın cennetine koyma sözü yoktur. Allah dilerse o kimseye azap eder, dilerse cennetine koyar."[93]

***

89. Said b. Yesar'dan:

Mekke yolunda Abdullah b. Ömer'le beraber gidiyordum. Şafak yaklaşınca indim, vitir namazını kıldım. Abdullah'a ulaşınca bana: "Neredeydin?" dedi. Ben de: "Şafak atmasından korktum, indim, vitir namazını kıldım." dedim. Bunun üzerine Abdullah: "Rasulullah'a uymak istemez misin?" dedi. Ben: "Evet, vallahi uymak isterim," dedim. Abdullah: "Rasulullah (sav) vitir namazını (yolculukta) devenin üzerinde kılardı." dedi.[94]

***

90. İmam Malik'e ulaştığına göre:

Bir adam Abdullah b. Ömer'e: "Vitir namazı vacip midir?"

---

90 Muvatta, Salatü'l-leyl, 11 Buhari, Vuzu, 36; Müslim, Salatü'l-misafirin, 26/182
91 Muvatta, Salatü'l-leyl, 12; Müslim, Salatü'l-misafirin, 26
92 Muvatta, Salatü'l-leyl, 13; Buhari, Vitr, 1; Müslim, Salatü'l-misafirin, 20/145
93 Muvatta, Salatü'l-leyl, 14; Ebu Davud, Vitr, 2; Nesai, Salat 6; İbni Mace, İkamet 194
94 Muvatta, Salatü'l-leyl, 15; Buhari, Vitr 5; Müslim, Salatü'l-misafirin, 4/36

diye sorunca Abdullah: "Şüphesiz Rasulullah (sav) ve müslümanlar vitir namazını kıldılar," dedi. Adam aynı soruyu tekrar tekrar sordu, Abdullah b. Ömer (ra) de her sorusunda "Rasulullah (sav) ve müslümanlar vitri kıldılar" diye cevap verdi.[95]

***

91. Hz. Hafsa (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav), müezzin sabah namazı ezanını okuyunca kaamet edilmeden önce kısa okuyarak iki rekat sünnet kılardı.[96]

***

92. Hz Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) sabah namazının sünnetini o kadar hafif kılardı ki kendi kendime acaba Fatihayı okudu mu, yoksa okumadı mı, derdim.[97]

***

93. Ebû Seleme b. Abdurrahman'dan:

Bir sabah namazında kameti işiten cemaatten bir kısmı sünnet kılmaya kalktılar, o sırada Rasulullah (sav) çıka geldi. Bunları görünce: "İki namaz birden mi kılınıyor, iki namaz birden mi kılınıyor?" buyurdu. Bu, sabahtan önceki iki rekat sabah namazındaydı. [98]

[95] Muvatta, Salatü'l-leyl, 17
[96] Muvatta, Salatü'l-leyl, 29; Buhari, Ezan, 12; Müslim, Salatü'l-misafirin, 4/87
[97] Muvatta, Salatü'l-leyl, 30; Buhari, Teheccüd, 28; Müslim, Salatü'l-misafirin, 14/92, 93
[98] Muvatta, Salatü'l-leyl, 31

CEMAATLE NAMAZ

94. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Cemaatle kılınan namaz, yalnız kılınandan yirmi yedi derece üstündür." buyurdu.[99]

***

95. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Cemaatle kılınan namaz, yalnız kıldığınız namazdan yirmi beş derece üstündür." buyurdu. [100]

***

96. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Kudret ve iradesiyle yaşadığım Allah'a yemin ederim. İçimden öyle geçiyor ki odun toplatayım, namaz için ezan okunmasını ve birinin cemaate İmam olmasını emredeyim, sonra, cemaate gelmeyenlerin evlerini başlarına yakayım. Kudret ve iradesiyle yaşadığım Allah'a yemin ederim ki, yatsı namazına gitmeniz, yağlı bir et yemeye gitmenizden daha önemlidir." buyurdu [101]

***

97. Said b. el-Müseyyeb'den:

Rasulullah (sav): "Bizimle münafıklar arasındaki fark yatsı ile sabah namazında bulunmamızdır. Onlar bu iki vakte gelemezler" buyurdu ya da buna benzer bir şey söyledi.[102]

***

[99] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 1; Buhari, Ezan, 30; Müslim, Mesacid, 42/249
[100] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 2; Buhari, Ezan, 31; Müslim, Mesacid, 42/245
[101] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 3; Buhari, Ezan, 29; Müslim, Mesacid, 42/246
[102] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 5

98. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Bir adam yolda giderken dikenli bir dal görüp attı. Allah onun bu amelinden hoşnut oldu ve onun günahlarını affetti." buyurdu. Sonra Rasulullah (sav): "Ölenlerden beş kimse şehittir: Veba hastalığından, karın ağrısından ölenler, suda boğulanlar, yıkık altında kalanlar ve Allah'ın dini uğrunda şehit olanlar." buyurdu. Yine Rasulullah (sav): "Eğer insanlar ezanın ve birinci safın önem ve sevabını bilseler ezan okumak ve birinci safta bulunmak için cemaatle kılınan yatsı ve sabah namazının önemini bilseler sürünerek de olsa gelirler." buyurdu."[103]

***

99. Mihcen (ra)'den:

Rasulullah'ın meclisindeydim. Namaza kamet edildi. Rasulullah (sav) kalktı, namazı kıldıktan sonra yanıma geldi. Ben onunla namaza kalkmamıştım. Bana: "Cemaatle niçin namaz kılmadın, müslüman değil misin?" deyince: "Evet ya Rasulallah! Müslümanım. Fakat ben evde namazı kılmıştım" dedim. Bunun üzerine Rasulullah: "Namazı kılmış da olsan, cemaate gelince tekrar kıl".[104]

***

100. Ebû Hüreyre (ra)'den

Rasulullah (sav) "Sizden biri cemaate namaz kıldırdığı vakit namazı uzatmasın. Çünkü cemaatte zayıf, hasta ve yaşlılar olabilir. Kendi kendine kıldığınızda, dilediğiniz kadar uzatsın." buyurdu. [105]

***

[103] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 6; Müslim, Mesacid, 26/164
[104] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 8; Nesai, İmamet, 53
[105] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 13; Buhari, Ezan, 62; Müslim, Salat, 27/183

101. Enes b. Malik (ra)'den:

Rasulullah (sav) atla giderken düştü, sağ yanı incindi. (Namaz vakti gelince) namazı oturarak kıldırdı, biz de arkasında oturarak kıldık. Namazı bitirince: "İmam kendisine uyulması için imam kılındı. Onun için imam ayakta kılarsa siz de ayakta kılın. Rükû edince rükû edin. Başını kaldırınca siz de kaldırın "Semiallahu limen hamideh" deyince, siz "rabbena ve lekel hamd" deyin. Oturarak kıldığı vakit hepiniz oturarak kılın." buyurdu.[106]

***

102. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) rahatsızdı, namazı oturarak kıldı. Arkasındaki cemaat ayakta kıldı. Bunun üzerine Rasulullah onlara oturun diye işaret etti. Namazı bitirince: "İmam kendisine uyulması için imam kılındı. İmam rükuya varınca rüku yapın. Başını kaldırınca siz de kaldırın. Oturarak namaz kıldığı vakit siz de oturarak kılın." buyurdu.[107]

***

103. Urve'den:

Rasulullah (sav) hastalandığında mescide geldi. Ebû Bekir (ra) ayakta cemaate namaz kıldırıyordu. Rasulullah (sav)'ın geldiğini farkeden Ebû Bekir geri çekilmek istedi. Bunun üzerine Rasulullah (sav), olduğun yerde kal, diye işaret ederek Ebû Bekir'in yanına oturdu. Ebû Bekir oturarak kılan Rasulullah (sav)'a uyarak, cemaat de Ebû Bekir'e uyarak namaz kılıyorlardı[108]

***

[106] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 16; Buhari, Ezan, 51; Müslim, Salat,19/77
[107] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 17; Buhari, Ezan, 51; Müslim, Salat, 19/82
[108] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 18; Buhari, Ezan, 47; Müslim, Salat, 21/97

104. Abdullah b. Amr (ra)'den:

Medine'ye gelince salgın hastalığa yakalandık. Rasulullah cemaatin yanına gitti, oturarak nafile namaz kıldıklarını görünce: "Oturarak kılınan namaz, ayakta kılınan namazın yarısı gibidir." [109] buyurdu.

***

105. Hz. Hafsa (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav)'ı vefatından bir yıl öncesine kadar nafile namazını oturarak kıldığını görmedim. Son zamanlarında nafile namazını oturarak kılıyor, sûreyi ağır ağır okuyordu. Ağır okumasından uzun sureler daha da uzuyordu.[110]

***

106. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah'ı yaşlanıncaya kadar gece namazını oturarak kılarken hiç görmedim. Yaşlanınca kıraati oturarak okuyor, rükû etmek isteyince kalkıyor, otuz-kırk ayet kadar okuduktan sonra rükû ediyordu [111]

***

107. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) oturarak namaz kılıyor, oturarak okuyor, kıraatinden otuz-kırk ayet kadar kalınca, kalkıp ayakta okuyor, sonra rükuya varıyor ve secde yapıyordu. Daha sonra ikinci rekatı da öyle kılıyordu.[112]

***

[109] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 20
[110] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 21; Müslim, Salatü'l-misafirin, 16/118
[111] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 22; Buhari, Taksiru's-salat, 20; Müslim, Salatü'l-misafirin, 16/111
[112] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 23; Buhari, Taksiru's-salat, 20; Müslim, Salatü'l-misafirin, 16/112

108. Hz. Aişe (r.anha)'nin azatlısı Ebû Yunus'dan:

Hz. Aişe kendisine mushaf (Kur'an) yazmamı emrettikten sonra: "Hafizuu alessalevati vessalatil vustaa ve kumu lillahi kaanitin" (Bakara, 228)[113] ayetine gelince bana haber ver, dedi. Bu ayete geldiğimi kendisine bildirince bana şöyle yazdırdı: "Hafizu alessalevati ve's-saletil vusta — ve salatil-asr (orta namazı ikindi namazıdır) —ve kumu lillahi kaanitin" Hz. Aişe: "Rasulullah'tan böyle işittim, dedi.[114]

***

109. Ömer b. Ebi Seleme'den:

Rasulullah'ı Ümmü Seleme'nin evinde, tek bir elbiseye bürünmüş, iki ucunu omuzlarına atmış olarak namaz kılarken gördüm.[115]

***

110. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Biri Rasulullah (sav)'a tek bir parçadan oluşan elbiseyle namaz kılınıp kılınmayacağını sordu. Rasulullah (sav) da: "Hangimizin iki elbisesi var ki" diye cevap verdi.[116]

***

111. Cabir b. Abdullah (ra)'den:

Rasulullah (sav): "İki parçadan oluşan elbisesi olmayan, tek bir elbiseye sarılarak namaz kılsın. Eğer elbise kısa ise, bunu belden altına giysin." buyurdu [117]

[113] Meali: Namazlara ve orta namaza devam edin. Allah'a saygı ve bağlılık içinde namaz kılın.
[114] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 25; Müslim, Mesacid, 36/207
[115] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 29; Buhari, Salat, 4; Müslim, Salat, 52/278
[116] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 30; Buhari, Salat, 4; Müslim, Salat, 52/275
[117] Muvatta, Salatü'l-cemaat, 34; Buhari, Salat, 6; Müslim, Zühd ve rekaik, 18/74

NAMAZLARI KISALTMA

112. Muaz b. Cebel (ra)'den:

Rasulullah (sav) ile beraber Tebük seferine çıkmıştık. Rasulullah (sav) öğle ile ikindiyi, akşamla da yatsıyı birleştiriyordu. Bir gün namazı geciktirdi. Bunun üzerine öğle ile ikindiyi beraberce kıldıktan sonra çadırına girdi. Sonra çıkıp akşamla yatsıyı kıldı, daha sonra da şöyle buyurdu: "Yarın inşaallah Tebük Pınarı başında olacaksınız. Ancak kuşluk vaktinden önce orada olmayın. Oraya kim önce varırsa, ben gelmeden suya hiç dokunmasın!" Biz pınarın başına vardığımızda iki kişinin bizden daha önce oraya gelmiş olduğunu gördük. Su bulanmıştı. Bunun üzerine Rasulullah (sav) o iki kişiye: "Suya dokundunuz mu?" diye sordu. Onlar da: "Evet" cevabını verdiler. Bu cevap üzerine Rasulullah (sav) onlara kızdı ve biraz söylendi. Daha sonra da orada bulunanlar pınardan avuçlarıyla azar azar alıp bir kapta biriktirdiler. Rasulullah (sav) bu suyla yüzünü, ellerini yıkayıp onu tekrar pınara döktü. Bunun üzerine pınardaki su çoğaldı. Halk su ihtiyacını tamamen giderdikten sonra Rasulullah (sav): "Ey Muaz! Eğer ömrün olursa buraların yemyeşil, bağlık bahçelik olduğunu göreceksin!" buyurdu.[118]

***

113. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav), acele etmesi gerektiği bir yolculukta akşamla yatsıyı birleştirip yatsı vaktinde geçiktirerek kılardı.[119]

---

[118] Muvatta, Kasru's-salat, 2; Müslim, Fedail, 3/10

[119] Muvatta, Kasru's-salat, 3; Müslim, Salatü'l-misafirin, 5/42; Buhari, Taksirus-salat, 6; Müslim, salatü'l-misafirin, 5/44

114. Abdullah b. Abbas (ra)'dan:

Bir defasında Rasulullah (sav) korkulacak bir durum olmadığı ve yolcu da olmadığı halde öğle ile ikindiyi, akşamla da yatsıyı birleştirerek kıldı. İmam Malik bu konuda şöyle der: Rasulullah'ın (sav) bu şekilde namazları birleştirmesinin sebebi, havanın yağmurlu olmasından dolayı zannediyorum.[120]

***

115. İmam Malik'e ulaştığına göre Ali b. Hüseyn'den:

Rasulullah (sav), yolculuğa çıkacağı gün öğle namazı ile ikindiyi, gece yolculuğa çıkacağı zaman da o gecenin akşamıyla yatsıyı birleştirerek kılardı.[121]

***

116. Halid b. Esid ailesinden bir adamdan:

Abdullah b. Ömer (ra)'e: "Ebû Abdurrahman, Kur'an'da korku namazı ve hazarda (kendi yerinde ve evinde) kılacağımız namaz hakkında ayetler buluyoruz, fakat seferde iken namazın nasıl kılınacağı hakkında ayet bulamıyoruz, niçin?" diye sordum. O da: "Yeğenim! Aziz ve Celil olan Allah, Muhammed (sav)'i bize, bizler hiçbir şey bilmezken gönderdi. Onun için Rasulullah (sav)'ın nasıl yaptığını görüyorsak, biz de aynısını yapıyoruz." cevabını verdi.[122]

***

117. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Evindeki olsun seferi olsun, başlangıçta bütün namazlar ikişer rekat olarak farz kılındı. Sonraları seferi namazlar olduğu gibi iki rekat olarak kaldı, fakat ikamet halindeki namazların rekatları artırıldı.[123]

---

[120] Muvatta, Kasru's-salat, 4; Müslim, Salatü'l-misafirin, 6/49

[121] Muvatta, Kasru's-salat, 6

[122] Muvatta, Kasru's-salat, 7; Nesai, Taksiru's-salat, 1; İbni Mace, İkametü's-salat, 73

[123] Muvatta, Kasru's-salat, 8; Buhari, Salat, 1; Müslim, Salatü'l-misafirin, 1/1

118. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah'ı (sav), bir merkeb üzerinde yolculuk yaparken Hayber'e yönelik namaz kıldığını gördüm.[124]

***

119. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) yolculukta iken deve/binek üzerinde gittiği yöne doğru namazını kılardı.[125]

***

120. Ümmü Hani bt. Ebû Talib(r.anha)'den:

Rasulullah (sav) Mekke'nin fethedildiği sene bir kumaş parçasından oluşan bir elbiseye sarınarak sekiz rekat kuşluk namazı kıldı.[126]

***

121. Ümmü Hani bt. Ebû Talib (r.anha)'den:

Mekke'nin fethedildiği seneydi. Rasulullah (sav)'ın yanına gittim. Yıkanıyordu (guslediyordu). Hz. Fatıma da başkalarının görmemesi için önüne perde tutuyordu. Selam verdim. "Gelen kim?" diye sordu. Ben: "Ebû Talib'in kızı Ümmü Hani!" diye cevap verdim. Bunun üzerine: "Merhaba (hoş geldin!), Ümmü Hani!" dedi. Daha sonra da yıkanması bitince bir parça kumaştan oluşan bir elbiseye sarınarak sekiz rekat kuşluk namazı kılıp döndü. Ben: "Ya Rasulallah (sav)! Kardeşim Ali, eman verdiğim Hübeyre oğlu filanı öldüreceğini söylüyor, ne yapalım?" dedim. Rasulullah (sav): "Ümmü Hani! Senin eman verdiğine, biz de eman veririz!" buyurdu. Anlattığım bu olayın cereyan ettiği vakit tam kuşluk vaktiydi.[127]

---

[124] Muvatta, Kasru's-salat, 25; Müslim, Salatü'l-misafirin, 4/35
[125] Buharı, Kasru's-salât, 26; Buhari, Kasru's-salat, 8; Müslim, Salatü'l-misafirin, 4/37
[126] Muvatta, Kasru's-salat, 27; Buhari, Salat, 4; Müslim, Salatü'l-misafirin, 13/82, 83
[127] Muvatta, Kasru's-salat, 28; Buhari, Salat, 4; Müslim, Salatü'l-misafirin, 13/82, 83

122. Hz. Aişe (r.anha)'den:

Rasulullah (sav)'ın kuşluk namazı kıldığını görmedim, fakat ben kılıyorum. Rasulullah (sav) bazen yapmak istediği nafile ibadetleri insanlar devamlı yapar da onlara farz kılınır korkusundan terkederdi.[128]

***

123. Enes b. Malik (ra)'den:

Ninem Müleyke, Rasulullah'ı (sav) yemeğe davet etmişti. Yemekten sonra Rasulullah (sav): "Haydi, size namaz kıldırayım" buyurdu. Kalktım, çok eski olduğu için kararmış hasırımızı alarak suyla sildim. Bunun üzerine Rasulullah (sav) da ayağa kalktı. Ben ve bir yetim cocuk arkasına, ninem de daha geriye saf yaptık, Rasulullah (sav) bize iki rekat namaz kıldırıp ayrıldı.[129]

***

124. Ebû Said el-Hudri (ra)'den:

Rasulullah (sav) "Herhangi biriniz namaz kılarken önünden başka birini geçmesine elinden geldiği kadar engel olsun. Eğer geçmekte ısrar ederse geçmesini engellesin, çünkü o şeytandır."[130]

***

125. Büsr b. Said'den:

Zeyd b. Halid el-Cüheni beni Ebû Cüheym'e göndererek: "Namaz kılan kimsenin önünden geçenin durumuyla ilgili Rasulullah (sav)'dan ne duyduğunu" sordu. Ebû Cüheym, Rasulullah'ın (sav) şöyle buyurduğunu nakletti: "Eğer namaz kılanın önünden geçen bunun vebalini bilmiş olsaydı

---

[128] Muvatta, Kasru's-salat, 29; Buhari, Teheccüd, 5; Müslim, Salatü'l-misafirin, 13/77
[129] Muvatta, Kasru's-salat, 31; Buhari, Ezan, 161; Müslim, Mesacid, 48/266
[130] Muvatta, Kasru's-salat, 33; Buhari, Salat, 100; Müslim, Salat, 48/258, 259

kırk (gün) (Ravi Ebû'n-Nadr demiştir ki: bu hadisi bana nakledenin kırk gün mü, kırk ay mı, yoksa kırk yıl mı dediğini hatırlamıyorum) olduğu yerde beklemesinin kendisi için daha hayırlı olduğunu anlardı."[131]

***

126. Abdullah b. Abbas (ra)'dan:

Bir dişi merkebe binerek geldim. O günlerde buluğ çağına yaklaşmıştım. Rasulullah (sav), Mina'da cemaata namaz kıldırıyordu. Ben hemen birkaç safın önünden geçtim. Merkebimden indim. Otlaması için hayvanı salıverdim. Hemen saflardan birine girdim. Bu hareketimden dolayı hiç kimse bana bir şey demedi.[132]

***

127. Abdülkerim b. Ebi Muharikı'l-Basri'dan:

Şu sözler ilk peygamberlerden beri gelen sözlerdendir: "Utanma duygusunu kaybettiysen istediğin her şeyi yap". Ayrıca "Namazda ellerden birini diğeri üzerine koymak." İmam Malik dedi ki: Sağ eli sol el üzerine koymak, iftar vakti geldiğinde hiç beklemeden hemen iftar etmek, sahur vakti yemeği geç yemek.[133]

***

128. Hişam b. Urve babasından:

Abdullah b. Erkam arkadaşlarına namaz kıldırırdı. Günlerden bir gün yine bir namaz vakti idi. Abdullah tuvalete gitti, dönünce Rasulullah (sav)'ın: "Sizden biri tuvalete gitmek ihtiyacında ise, namazdan önce ihtiyacını gidersin." buyurduğunu nakletti .[134]

---

[131] Muvatta, Kasru's-salat, 34; Buhari, Salat, 101; Müslim, Salat, 48/261
[132] Muvatta, Kasru's-salat, 38; Buhari, Salat, 90; Müslim, Salat, 48/254
[133] Muvatta, Kasru's-salat, 46; Buhari, Enbiya, 54
[134] Muvatta, Kasru's-salat, 49; Ebu Davud, Taharet, 43; Tirmizi, Taharet, 108; Nesai, İmamet, 51 İbni Mace, Taharet, 14

129. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Herhangi biriniz abdestli olarak namaz kıldığı yerde beklediği sürece melekler ona şöyle dua ederler: "Allahım, onu affet! Allahım, ona merhamet et!"[135]

***

130. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Herhangi biriniz namazı kıldıktan sonra evine dönmesine diğer vakti beklemekten başka bir engel olmadığı halde evine gitmeyip camide namazı beklerse, beklediği sürece o namazda sayılır."[136]

***

131. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Size Allahu Teala'nın kendisiyle hataları mahvedip dereceleri yükselteceği şeyi haber vereyim mi? Soğuk günlerde abdest almak, uzak yerlerden cemaata gitmek, namazı kıldıktan sonra diğer vakti gözetmektir. İşte gerçek bağlılık budur! İşte gerçek bağlılık budur!" [137]

***

132. Ebû Katade el-Ensari (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Herhangi biriniz mescide girdiği zaman oturmadan önce iki rekat namaz (tahiyyetü'l-mescid) kılsın."[138]

***

---

[135] Muvatta, Kasru's-salat, 51; Buhari, Ezan, 36; Müslim, Mesacid, 49/274
[136] Muvatta, Kasru's-salat, 52; Buhari, Ezan, 36; Müslim, Mesacid, 49/275
[137] Muvatta, Kasru's-salat, 55; Müslim, Taharet, 14/41
[138] Muvatta, Kasru's-salat, 57; Buhari, Salat, 60; Müslim, Salatü'l-misafirin, 11/70

133. Selh b. Sa'd es-Saidi (ra)'den:

Rasulullah (sav) Amr b. Avf oğullarının aralarını bulmak için gitmişti. Namaz vakti yaklaşınca müezzin, Hz. Ebû Bekir'e: "İmam olur musun, kamet edeyim mi?" diye sordu, O da: "Evet," dedi. Hz. Ebû Bekir öne geçtiğinde, cemaat namazda iken Rasulullah (sav) geldi, cemaate yetişip bir safta durdu. Bunun üzerine cemaat (Rasulullah (sav)'ın geldiğini anlatmak için) el çırpıyordu. Fakat Hz. Ebû Bekir başını çevirdi ve Rasulullah (sav)'ı gördü. Bunun üzerine Rasulullah (sav) kendisine "devam et" şeklinde işaret etti. Ebû Bekir, hiç aldırmıyordu. Cemaatin el çırpması çoğalınca Ebû Bekir ellerini kaldırarak, Rasulullah'ın kendisine devam et, diye emredişinden dolayı, Allah'a hamdettikten sonra geri geri çekilerek arkadaki safa girdi. Bu sefer Rasulullah (sav) öne geçti, namazı kıldırıp bitirdi. Namazdan sonra: "Ebû Bekir! Devam et dediğim halde niçin geri çekildin?" buyurdu. Ebû Bekir: "Rasulullah'ın (sav) önünde Ebû Kuhafe'nin oğlunun namaz kıldırması doğru olmaz!" cevabını verince Rasulullah (sav): "Bir çoğunuzun namazda el çırptığını gördüm. Bu gibi durumlarda "Sübhanallah" deyiniz. Bu şekilde anlatmak istediğinizi namazdakine anlatmış olursunuz. Namazda el çırpmak kadınlara ait bir harekettir," buyurdu.[139]

***

134. Ebû Humeyd es-Saidi'den:

Rasulullah (sav)'a: "Ya Rasulallah! Sana nasıl salavat getirelim?" diye sordular. Şöyle buyurdu: "Allahım! İbrahim (a.s.) ailesine rahmet ettiğin gibi Muhammed'e (a.s.), hanımlarına ve zürriyetine de rahmet et. İbrahim (a.s.) ailesine hayır ve bereket verdiğin gibi, Muhammed'e (a.s.), hanımlarına ve O'nun zürriyetine de hayır ve bereket ver. Muhakkak ki sen övülmeye en layık ve en çok şerefli olansın" deyiniz.[140]

[139] Muvatta, Kasru's-salat, 61; Buhari, Salat, 48; Müslim, Salat, 22/102
[140] Muvatta, Kasru's-salat, 66; Buhari, Enbiya, 10; Müslim, Salat, 17/69

135. Ebû Mes'ud el-Ensari (ra)'den:

Sa'd b. Ubade'nin meclisinde bulunuyorduk. Rasulullah (sav) geldi. Beşir b. Sa'd kendisine: "Ya Rasulullah! Allah sana salavat getirmemizi emrediyor, nasıl salavat getirelim?" diye sordu. Rasulullah (sav) cevap vermiyerek sustu. Bunun üzerine biz "keşke sormasaydı" diye içimizden geçirdik. Daha sonra Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Allahım, İbrahim'e rahmet ettiğin gibi Muhammed'e ve onun ailesine de rahmet et Dünyada İbrahim'in ailesine hayır ve bereket verdiğin gibi Muhammed'in ailesine de hayır ve bereket ver. Muhakkak ki sen övülmeye layık ve en şerefli olansın, deyiniz. Selam vermek de bildiğiniz gibidir."[141]

***

136. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav), evinde öğlenin farzından önce ve sonra ikişer, akşamın farzından sonra evinde iki rekat sünnet kılardı. Yatsı namazının farzından sonra da iki rekat sünnet kılardı. Cuma namazının farzından sonra mescitte hiç sünnet kılmazdı. Odasına döner, orada iki rekatlı bir namaz kılardı.[142]

***

137. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Siz namazda sadece kıble tarafını mı gördüğümü zannediyorsunuz? Allah'a yemin ederim ki sizin ne huşunuz ne de rükunuz bana gizli değildir. Geride ne yaptığınızı da kesinlikle görüyorum."[143]

***

[141] Muvatta, Kasru's-salat, 67; Müslim, Salat, 17/65
[142] Muvatta, Kasru's-salat, 69; Buhari, Cuma, 39; Müslim, Salatü'l-misafirin, 15/104
[143] Muvatta, Kasru's-salat, 70; Buhari, Salat, 40; Müslim, Salat, 24/109

138. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) Kuba mescidine bazan yürüyerek, bazan da binekli olarak giderdi.[144]

***

139. Numan b. Mürre'den:

Rasulullah (sav), içki içen ve hırsızlık yapanlar hakkında ayetler nazil olmadan önce: "İçki içen, hırsızlık yapan ve zina eden hakkındaki görüşünüz nedir?" diye sordu. Ashab da: "Allah ve Resulü daha iyi bilir." diye karşılık verdi. Bunun üzerine şöyle buyurdu: "Hepsi de günahtır, hepsinin de cezası vardır. Hırsızlığın en kötüsü namazdan çalanın hırsızlığıdır." Bu söz üzerine ashap: "İnsan namazdan nasıl çalar, ya Rasulallah?" diye sordu. Rasulullah (sav): "Rüku ve sücudda tadil-i erkana uymayarak, rüku ve sücudu acele yaparak" cevabını verdi.[145]

***

140. Hişam, babası Urve'den

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Namazlarınızdan bazısını (nafile namazları) evlerinizde kılın."[146]

***

141. Ebû Katade el-Ensari (ra)'den:

Rasulullah (sav), kızı Zeyneb'in, Rebia b. Abdişems'in oğlu Ebü'l-As'dan olan kızı Ümame'yi namaz kılarken omuzuna alır, secde yaparken onu yere bırakır, kıyama kalkarken tekrar alırdı.[147]

***

---

[144] Muvatta, Kasru's-salat, 71; Buhari, Salat, 4; Müslim, Hac, 97/517
[145] Muvatta, Kasru's-salat, 72;
[146] Muvatta, Kasru's-salat, 73; Buhari, Salat, 52; Müslim, Salatü'l-misafirin, 29/208
[147] Muvatta, Kasru's-salat, 81; Buhari, Salat, 106; Müslim, Mesacid, 9/41

142. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Meleklerden bir grup gece, bir grup da gündüz sizin aranızda bulunurlar. Her iki grup ikindi ve sabah namazlarında birbirlerine görev teslimi yaparlar. Sonra gece görev yapanlar döndüklerinde Allahu Teala -kendisi çok iyi bildiği halde- onlara: "Kullarım, siz gelirken ne yapıyorlardı?" diye sorar. Onlar da: "Biz gelirken namaz kılıyorlardı. Vardığımızda yine namaz kılıyorlardı." cevabını verirler.[148]

***

143. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) (hastalığı ağırlaşınca): "Ebû Bekir'e haber verin, cemaate namazı kıldırsın" buyurdu. Bunun üzerine ben: "Ya Rasulallah, Ebû Bekir sizin yerinize geçtiği zaman ağlamaktan sesini cemaate duyuramıyor. Onun için bu görevi Hz. Ömer'e verin, o kıldırsın." dedim. Rasulullah (sav), tekrar: "Ebû Bekir'e söyleyin, cemaate namazı kıldırsın." buyurdu. Bu sefer ben Hafsa'dan: Rasulullah (sav)'a: "Ebû Bekir sizin makamınıza geçince ağlamaktan sesini duyuramıyor. Söyleyin cemaate, namazı Ömer kıldırsın" diye söylemesini istedim, dedim. Hafsa bunu söyleyince Rasulullah (sav): "Siz kadınlar Yusuf'a bile neler yaptınız. Ebû Bekir'e söyleyin cemaate namazı kıldırsın!" buyurdu. Hafsa işittiği bu azar üzerine bana: "Hep senin yüzünden oldu!" diye çıkıştı.[149]

***

144. Ubeydullah b. Adiy b. Hıyar'dan:

Rasulullah (sav) bir grup cemaatin arasında oturuyordu. Bir adam gelerek kendisine gizlice bir şeyler söyledi, fakat Rasulullah (sav) bu söylenenleri bize söyleyinceye kadar

---

[148] Muvatta, Kasru's-salat, 82; Buhari, Mevakitü's-salat 16; Müslim, Mesacid, 37/210
[149] Muvatta, Kasru's-salat, 83; Buhari, Ezan, 46

adamın ne dediğini işitmemiştik. Bir de öğrendik ki adam münafıklardan birinin öldürülmesine müsaade istiyormuş. Bunun üzerine Rasulullah (sav), açıktan açığa adama: "O, öldürmek istediğin adam Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in onun kulu ve Resulü olduğuna şehadet ediyor mu?" diye sordu. Adam: "Evet ediyor, fakat o bunu samimiyetle söylemiyor." dedi. Rasulullah (sav) tekrar: "Namaz kılıyor mu?" diye sordu. Adam: "Evet, fakat samimi değil" cevabını verdi. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Böyle kimselerin öldürülmesini Allah Teala yasakladı." buyurdu.[150]

***

145. Ata b. Yesar'dan:

Rasulullah (sav) şöyle dua etti: "Allah'ım, kabrimi ibadet yeri yaptırma! Peygamberlerinin kabrini mescid haline getiren ümmete Allah'ın gazabı şiddetli olur."[151]

***

146. Mahmud b. Rebi' el-Ensari (ra)'den:

İtban b. Malik ama idi ve kendi kavmine namaz kıldırıyordu. Bir gün Rasulullah (sav)'a gelerek: "Zaman oluyor gece zifiri karanlık oluyor, zaman oluyor yağmur yağıyor, seller akıyor. Ben ama bir kimseyim. Ya Rasulullah! Evime gel teberrüken bir yerde namaz kıl da ben orayı namazgah yapayım!" diye ricada bulundu. Bunun üzerine Rasulullah (sav) İtban b. Malik'in evine gelerek: "Nerede namaz kılmamı istersin?" diye sordu. İtban evin bir köşesini gösterdi, Rasulullah (sav) da orada namaz kıldı.[152]

***

[150] Muvatta, Kasru's-salat, 84
[151] Muvatta, Kasru's-salat, 85
[152] Muvatta, Kasru's-salat, 86; Buhari, Salat, 46; Müslim, Mesacid, 47/263

147. Abbad b. Temim amcasından:

Ben Rasulullah (sav)'ı mescidde sırtüstü yatmış, ayaklarını da ayak ayak üzerine atmış bir vaziyette yatarken gördüm.[153]

***

148. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav)'ın en çok hoşuna giden amel, devamlı yapılan ameldi.[154]

***

149. Amir, babası Sa'd b. Ebi Vakkas'dan:

İki kardeş vardı, bunlardan biri diğerinden kırk gün önce vefat etti. Bir defasında Rasulullah (sav)'ın huzurunda bu kardeşlerden ilk ölenin meziyetleri anlatılıyordu. Rasulullah (sav): "Sonraki ölen müslüman değil miydi?" diye sordu. Kendisine: "Müslümandı, ya Rasulallah! Fena adam da değildi." diye cevap verildi. Bunun üzerine: "Namazının ona ne dereceler kazandırdığını biliyor musunuz? Namaz kapınızın önünden akan büyük ve suyu tatlı bir nehir gibidir. Kişi günde beş defa bu nehre girip yıkansa onda kir kalır mı, ne dersiniz? Şüphesiz ki namazının ona ne dereceler kazandırdığını sizler bilemezsiniz." buyurdu.[155]

***

150. Talha b. Ubeydullah (ra)'dan:

Necid ahalisinden saçı başı dağınık bir adam Rasulullah (sav)'a geldi. Çok yüksek sesle konuşuyor, fakat ne dediğini anlayamıyorduk. Yaklaşınca anladık ki İslam'ın şartlarının ne olduğunu soruyormuş. Rasulullah (sav): "Günde beş vakit

[153] Muvatta, Kasru's-salat, 87; Buhari, Salat, 85; Müslim, Libas, 22/75
[154] Muvatta, Kasru's-salat, 90; Buhari, Rikak, 18
[155] Muvatta, Kasru's-salat, 91; Buhari, Mevakitü's-salat, 6; Müslim, Mesacid, 5/273

namaz!" buyurdu. Adam: "Onlardan başka kılmam gereken namaz var mı?" diye sordu. Peygamberimiz: "Farz olanı bu, istersen nafile de kılabilirsin." dedi. Daha sonra Rasulullah (sav): "Ramazanda oruç tutmak." buyurdu. Adam: "Üzerime farz olan başka oruç var mı?" deyince Peygamberimiz: "Hayır, istersen nafile de tutabilirsin." buyurdu.Rasulullah (sav): "Bir de zekat var." dedi. Adam: "Üzerime zekattan başka farz olarak vermem gereken birşey var mı?" diye sorunca Peygamberimiz: "Hayır, ancak eğer istersen sadaka verebilirsin" buyurdu. Bunun üzerine adam dönüp giderken şöyle diyordu: "Vallahi bu söylediklerinden ne fazla ne de eksik yaparım." Rasulullah (sav) adamın bu sözünü duyunca: "Sözünde durursa kurtuluşa erer." buyurdu.[156]

***

151. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Sizden biri uyuduğu zaman şeytan onun üzerine üç düğüm atar ve her düğüm de bütün gece derin bir uyku uyumasına sebep olur. Eğer gece uyanır da Allah'ı zikrederse, düğümlerden biri çözülür, kalkar abdest alırsa, ikincisi çözülür, namaz da kılarsa, üçüncü düğüm çözülür dinç ve huzurlu olur. Şayet ne uyanıp Allah'ı zikreder, ne abdest alır, ne de namaz kılarsa, tembel ve bitkin bir vaziyette sabahlar" buyurdu. [157]

[156] Muvatta, Kasru's-salat, 94; Buhari, İman, 34; Müslim, İman, 3/8
[157] Muvatta, Kasru's-salat, 95; Buhari, Teheccüd 12; Müslim, Salatü'l-misafirin, 28/207

BAYRAMLAR

152. İbn Şihab'dan:

Rasulullah (sav), Kurban ve Ramazan bayramı namazlarını hutbeden önce kılardı. [158]

***

153. İmam Malik'den:

Duyduğuma göre Hz. Ebû Bekir de Hz. Ömer de Rasulullah (sav) gibi bayram namazlarını hutbeden önce kılarlarmış.[159]

***

154. İbn Ezher'in azatlısı Ebû Ubeyd'den:

Ömer b. Hattab'la beraber bir bayram namazında bulundum. Bayram namazını kıldıktan sonra cemaate hutbe okudu ve şöyle dedi: "Rasulullah (sav) senede iki gün oruç tutmanızı yasakladı. Bunlardan biri Ramazan bayramı günü, diğeri de Kurban bayramının ilk günüdür."[160]

***

155. Utbe b. Mes'ud'un torunu Ubeydullah b. Abdullah'dan:

Ömer b. Hattab, Ebû Vakid el-Leysi'ye Rasulullah (sav)'ın Ramazan ve Kurban bayramı namazlarında hangi sureleri okuduğunu sordu. O da: "Kaf ve'l-Kur'ani'l-Mecid ile İkterebeti's-saatü ve'n-şakka'l-kamer (ayetleriyle başlayan) sureleri okurdu." cevabını verdi.[161]

[158] Muvatta, İydeyn, 3; Buhari, Iydeyn, 7; Müslim, Iydeyn, 8/8
[159] Muvatta, iydeyn, 4; Buhari, Iydeyn, 8; Müslim, Iydeyn, 1/1
[160] Muvatta, iydeyn, 5; Buhari, savm, 22; Müslim, Sıyam, 22/138
[161] Muvatta, iydeyn, 8; Müslim, Iydeyn, 3/14

KORKU NAMAZI

156. Salih b. Havvat'dan:

Zatü'r-rika' Gazvesinde Rasulullah'la (sav) beraber korku namazı kılan bir zattan naklen anlatıyor: Önce bir grup gelip Rasulullah'ın (sav) ardında saf yaptı, diğer grup ise düşman karşısında kaldı. Saf yapanlara peygamberimiz bir rekat kıldırdıktan sonra kendisi kıyamda bekledi, safta bulunanlar kendi kendilerine namazlarını tamamlayıp ayrıldılar. Bu defa düşman karşısında bekleyen grup geldi, peygamberimizin ardında saf yaptı, namazlarını bitirenler ise düşman karşısına gittiler. İkinci gruba da kalan bir rekatı kıldırdıktan sonra tehiyyatta, oturdu. Cemaat kılmadıkları rekatı tamamladıktan sonra hep beraber selam verdiler.[162]

***

157. Nafi'den:

Abdullah b. Ömer'e korku namazının nasıl kılındığı sorulduğunda şöyle anlattı: İmam öne geçerek ikiye ayrılan gruptan birine bir rekat kıldırır. Diğer grup düşman karşısında bekler. Birinci grup bir rekat kıldıktan sonra selam vermeden düşman karşısında bekleyenlerle yer değişirler. İkinci grup da İmamla beraber bir rekat kıldıktan sonra, İmam iki rekatlı namazı bitirir. Bu defa her iki grup da ayrı ayrı gelerek birer rekat daha kılarlar. Böylece imamdan sonra kıldıkları bu rekatla ikişer rekat kılmış olurlar. Şayet düşman tehlikesi çok büyükse ayakta, binek üzerinde kıbleye dönerek veya dönmeden kılarlar. İmam Malik, Nafi'nin bu rivayetle ilgili olarak şöyle dediğini nakletmiştir: "Abdullah b. Ömer'in naklettiği korku namazının bu şeklini Rasulullah

[162] Muvatta, Salatül-havf, 1; Buhari, Megazi, 31; Müslim, Salatül-misafirin, 310/310

(sav)'dan gördüğünden eminim."[163]

***

158. Said b. Müseyyeb'den:

Rasulullah (sav) Hendek savaşında ikindi ve öğle namazlarını güneş batmayınca kılmadı.[164]

GÜNEŞ TUTULMASI NAMAZI

159. Abdullah b. Abbas (ra)'dan:

Güneş tutulmuştu, bunu gören Rasulullah (sav) namaza durdu, onunla beraber oradakiler de durdular. Namazda kıyamı Bakara suresini okuyacak kadar uzattı, rükuyu da aynı şekilde uzattı. Sonra başını kaldırıp kıyamı yine çok uzattı fakat birincisi kadar değildi sonra rükua vardı. Rükuda da uzun kaldı, fakat o da birinci rüku kadar uzun değildi. Daha sonra secde ederek (ikinci rekata) kalktı. Kıyamı uzun sürdü. Fakat birinci kıyamdan kısa idi. Sonra rükua vardı. Rükuu da uzun sürdü. Fakat birinci rükudan kısa idi. Sonra birinci kıyamdan daha kısa olarak kıyamda bulundu. Sonra uzunca bir rüku yaptı. Bu, birinci rükudan kısa idi. Sonra secde etti. Selam verdiği zaman güneş açılmıştı, şöyle buyurdu: "Güneş ve Ay, Allah Teala'nın kuvvet ve kudretinin delillerinden iki tanesidir. Tutulmaları ne bir kimsenin ölümü yüzündendir, ne de bir kimsenin doğumu sebebiyledir. Onun için tutulduklarını gördüğünüz zaman Allah'ı zikredi-

[163] Muvatta, Salatül-havf, 3; Buhari, Tefsir, 2 (Bakara 239)
[164] Muvatta, Salatül-havf, 4; Buhari, Mevakitü's-salat, 36; Müslim, Mesacid, 36/209

niz.” Bunun üzeriıe cemaat: “Ya Rasulallah! Senin yerinde bir şeyi tutar gibi yaptığını, sonra da çekindiğini gördük, ne oldu?” diye sordu. Peygamberimiz şu cevabı verdi: “Cenneti gördüm, ondan salkım almaya çalıştım. Eğer tutup alsaydım dünya durduğu müddetçe ondan yerdiniz. Cehennemi de gördüm, bugün gördüğüm korkunç manzara kadarını daha görmemiştim. Cehennemdekilerin ekserisi kadınlardı.” “Niçin ya Rasulallah?” diye sorulduğu zaman: “Nankörlüklerinden dolayı!” buyurdu. “Allah'a mı nankörlük ediyorlar?” dendiği zaman: “Kocalarına karşı nankörlüklerinden ve onların iyiliklerini inkarlarından dolayı. Birine ömür boyu iyilik yapsan, senden tek bir kötülük görse, hiç iyilik mi gördüm zaten, der.” buyurdu.[165]

***

160. Hz. Aişe (r.anha)’dan:

Bir yahudi kadın gelerek: “Allah seni kabir azabından korusun!” diye dua ederek bir şeyler istedi. Bunun üzerine ben Rasulullah (sav)’a: “Kabirde azap mı var?” diye sordum. Rasulullah (sav) hemen kabir azabından Allah'a sığındığını söyledi... Günlerden bir sabah bineğe binmişti ki güneş tutuldu. Gittiği yerden kuşluk vakti döndü. Dönünce (hanımlarının kaldığı) odaların arkasına (mescide) uğrayarak namaz kıldı, onu gören müslümanlar da arkasında namaza durdular. Namazda kıyam ve rükuyu bir hayli uzattı. Rükudan başını kaldırınca yine kıyamı uzattı, fakat bu, birinci kıyamdan kısa idi. Sonra yine rükua vardı. Fakat bu, ilk rükudan kısa idi. Rükudan başını kaldırdıktan sonra secdeye vardı. İkinci rekata kalktığı zaman yine uzattı, fakat birinci rekat kadar uzun değildi. Sonra rükua vardı. Onu da uzattı. Fakat ilk rükudan kısa idi. Başını kaldırdı. ilk kıyamdan kısa olarak kıyamda bulundu. Sonra yine Rukua vardı. Birinci rükudan biraz kısa olarak rükuda bulundu. Sonra başını

[165] Muvatta, Kusuf, 2; Buhari, Kusuf, 9; Müslim, Kusuf, 3/17

kaldırıp secdeye vardı. Namazı bitirince Allah Teala'nın söylemesini emrettiği şeyleri söylüyordu. Cemaate kabir azabından Allah'a sığınmalarını emretti.[166]

***

161. Esma bt. Ebû Bekir (r.anha)’dan:

Güneş tutulduğu zaman Peygamberimizin hanımı Hz. Aişe'ye gitmiştim. Bir de baktım ki herkes namaz kılıyor, o da kılıyordu: “Bunlara ne oldu?” dedim. Hz. Aişe eliyle göğü işaret ederek: “Sübhanallah!” dedi. “ (Allah'ın kudretini gösteren) bir işaret mi?” dedim. Başıyla “evet” anlamında bir işaret yaptı. Kalktığında güneş açılmıştı. Ben başımdan su dökmeye başlamıştım. Rasulullah, Allah'a hamdü senadan sonra şöyle buyurdu: “Bu gördüğümü, daha önce hiç görmemiştim! Cenneti ve cehennemi gördüm. Bana vahyedildiğine göre sizler kabirde Deccal’in imtihanı gibi imtihan edileceksiniz: Siz getirilir “Bu adam hakkında neler biliyorsun?” diye sorulursunuz. Getirilen eğer mü'minse “O, Allah'ın Rasulü Muhammed'dir, bize apaçık deliller ve hidayet getirdi biz de ona uyup iman ettik, ona tabi olduk” der. Bunun üzerine kendisine: “Rahatça uyu, biz zaten senin mü'min olduğunu biliyorduk” denir. Getirilen kimse şayet münafıksa bu soruya: “Bilmiyorum, halk onun hakkında bir şeyler söyler, ben de onlar gibi derdim” cevabını verir.”[167]

[166] Muvatta, Kusuf, 3; Buhari, Kusuf, 7; Müslim, Kusuf, 2/8
[167] Muvatta, Kusuf, 4; Buhari, Vuzu, 37; Müslim, Kusuf, 3/11

YAĞMUR DUASI

162. Abdullah b. Zeyd el-Mazini den:

Rasulullah (sav) musallaya çıkarak yağmur yağması için dua etti. Kıbleye döndüğü zaman cübbesini ters çevirmişti. [168]

***

163. Amr b. Şuayb'den:

Rasulullah (sav), yağmur duasına çıktığı zaman şöyle dua ederdi: "Allah'ım, kullarına ve hayvanlara yağmur ver. Rahmetini etrafa saç, ölü topraklarını dirilt.[169]

***

164. Enes b. Malik (ra)'den:

Adamın biri Rasulullah (sav)'a gelerek: "Ya Rasulallah! Hayvanlar açlıktan mahvoluyorlar, yollardan kuş uçmaz kervan geçmez oldu. Dua edin de artık yağmur yağsın!" diye ricada bulundu. Bunun üzerine peygamberimiz dua etti, öteki cumaya kadar yağmur yağdı. Ertesi cuma tekrar bir adam gelerek Rasulullah (sav)'a: "Ya Rasulallah! Yağmurdan evler yıkıldı, yollar yürünmez hale geldi, hayvanlar otluğa gidemedikleri için açlıktan helak oluyorlar!" dedi. Bu durum üzerine Rasulullah (sav): "Allahım, yağmuru dağların, tepelerin üzerlerine, vadilerin içlerine ve ormanlık yerlere sevket" diye dua etti. Yağmur, elbisenin üstten çıkarılışı gibi derhal Medine'den çekildi, gitti.[170]

***

[168] Muvatta, İstiska, 1
[169] Muvatta, İstiska, 2 Ebu Davud, İstiska, 2
[170] Muvatta, İstiska, 3; Buhari, İstiska, 6; Müslim, İstiska, 2/8

165. Zeyd b. Halid el-Cüheni (ra)'den:

Rasulullah (sav), Hudeybiye'de yağmurun akabinde gökte bir kısım işaretler varken bize sabah namazını kıldırdı. Namazdan sonra cemaate dönerek: "Rabbiniz ne dedi, biliyor musunuz?" diye sordu. Cemaat: "Allah ve Resulü daha iyi bilir!" diye mukabelede bulununca Allah'ın şöyle buyurduğunu nakletti: "Kullarımdan bir kısmı bana iman ederek, bir kısmı da beni inkar ederek sabahladılar. Allah'ın lütuf ve rahmetiyle bize yağmur yağdı diyenler, bana inanan ve yıldızların kudretini inkar edenlerdir. Falan falan yıldız bize yağmur yağdırdı diyenler ise, beni inkar edip yıldıza inananlardır.[171]

***

166. İmam Malik'den:

Duyduğuma göre Rasulullah (sav): "Deniz tarafından bulut belirir de Şam tarafına doğru yol alırsa yağmuru çok bol olur. buyururmuş [172]

KIBLE

167. Ebû Eyyüb el-Ensari (ra)'den:

Ebû Eyyüb el-Ensari Mısır'da iken şöyle derdi: "İnanın ki şu tuvaletleri ne yapacağımı bilmiyorum! Çünkü Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştu: "Sizden biri büyük veya küçük su dökmeye gittiği zaman önünü veya arkasını kıbleye karşı döndürmesin."[173]

[171] Muvatta, İstiska, 4; Buhari, Ezan, 156; Müslim, İman, 30/125
[172] Muvatta, İstiska, 5
[173] Muvatta, Kıble, 1; Buhari, Vuzu, 11; Müslim, Taharet, 17/59

168. Nafi, Ensardan bir adamdan:

Rasulullah, (sav) büyük ya da küçük su dökerken kıbleye karşı dönmeyi yasaklamıştır.[174]

***

169. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

İnsankar diyorlar ki: "Def-i hacete oturduğunuz zaman kıbleye ve Beytü'l-makdis'e [175] karşı dönmeyiniz." Ben bir defasında evimin damına çıkmıştım, Rasulullah'ın (sav) iki kerpiç üzerine çıktığını ve Beytülmakdis'e karşı da dönmüş olarak def-i hacet yaptığını gördüm. Daha sonra insanlar bana: "Her halde sen de uylukları üzerine yatarak namaz kılanlardansın." dediler. Ben de: "Vallahi bilemiyorum." diye karşılık verdim.

İmam Malik der ki: Uylukları üzerinde namaz kılmak demek secde yaparken uylukları yerden ayrılmaksızın yere bitişik şekilde namaz kılmaktır.[176]

*

Açıklama: Kudüs'teki Mescid-i Aksa Müslümanların ilk ve Mekke'deki Kabe ise sonraki kıbleleri olmuştur. Bundan dolayı açık arazide bu yönlere dönük olarak tuvalet ihtiyacını gidermek yasaktır. Zaruret durumunda ve kapalı mekanlarda bu yönlere dönmeye ruhsat vardır. Fakat tuvalet mekanlarının kıble yönelik şekilde yapılmamasına dikkat edilmelidir.

***

170. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) kıble tarafındaki duvarda tükürük görmüştü, hemen onu kazıdı. Sonra da cemaate dönerek: "Namaz kılarken kıble tarafına tükürmeyiniz. Çünkü namaz kı-

[174] Muvatta, Kıble, 2
[175] Beytül-Makdis, Müslümanların ilk kıblesi olan Kudüs'teki Mescid-i Aksa'dır.
[176] Muvatta, Kıble, 3; Buhari, Vuzu, 12; Müslim, Taharet, 12/61

larken Allah Teala'nın huzurunda sayılırsınız." buyurdu. [177]

***

171. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Halk sabah namazında Kuba mescidinde iken biri gelerek: "Bu gece Rasulullah (sav)'a bir ayet gelmiş, bundan sonra Ka'be'ye dönmesi emredilmiş, siz de oraya yönelin" dedi. O sırada Şam'a (Kudüs'e) yönelmişlerdir. Bunun üzerine hemen yönlerini Ka'be'ye doğru döndüler.[178]

***

172. Said b. Müseyyeb'den:

Rasulullah (sav), Medine'ye hicret ettikten sonra on altı ay kadar namazı Beytü'l-Makdis'e (Kudüs'e) doğru dönerek kıldı. Daha sonra Bedir harbinden iki ay kadar önce kıble Ka'beye çevrildi. [179]

***

173. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Benim bu mescidimde kılınan bir rekat namaz, Mescid-i Haram hariç diğer bütün mescitlerde kılınan bin rekat namazdan daha efdaldir. [180]

***

174. Ebû Hüreyre (ra) veya Ebû Said el-Hudri (ra)'den

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Evimle minberim arası cennet bahçelerinden bir bahçedir. Minberim ise Havz'ımın üzerindedir." [181]

***

[177] Muvatta, Kıble, 4; Buhari, Salat, 33; Müslim, Mesacid, 13/50
[178] Muvatta, Kıble, 6; Buhari, Salat, 32; Müslim, Mesacid, 2/13
[179] Muvatta, Kıble, 7; Buhari, Salat, 31; Müslim, Mesacid, 2/12
[180] Muvatta, Kıble, 9; Buhari, Salat, 1; Müslim, Hac, 94/505
[181] Muvatta, Kıble, 10; Buhari, Salat 5; Müslim, Hac, 92

175. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Allah'ın kadın kullarının Allah'ın mescitlerine gitmelerine engel olmayınız."[182]

***

176. Amre bt. Abdurrahman'dan:

Rasulullah (sav)'ın hanımı Hz. Aişe: "Eğer Rasulullah (sav) kadınların güzel kokular sürünüp mescide gittiklerini bilse İsrail oğulları kadınlarının mescide gitmekten men olundukları gibi o da onlara engel olurdu, dedi. Hadisin ravisi Yahya b. Said der ki: Amre'ye; "İsrail oğullan kadınları mescidlerden menedilmişler midir?" diye sordum. "Evet." dedi. [183]

KUR'AN-I KERİM

177. Abdullah b. Ebi Bekir b. Hazm'dan:

Rasulullah'ın (sav) Amr b. Hazm'a yazdığı mektupta şöyle denilmekte idi: "Kur'an-ı Kerim'e (cünüplükten) temiz olanların dışında hiç kimse el süremez." [184]

***

178. Ömer b. Hattab (ra)'dan:

Hızam'ın torunu Hişam b. Hakim'in Furkan suresini Rasulullah'ın (sav) bana öğrettiği ve benim okuduğum gibi

[182] Muvatta, Kıble, 12; Buhari, Cuma 13; Müslim, Salat, 30/136
[183] Muvatta, Kıble, 15 Buhari, Ezan 163; Müslim, Salat, 30/144
[184] Muvatta, Kur'an, 1

okumadığını gördüm. Neredeyse bu yüzden ona çıkışacaktım. Namazdan çıkıncaya kadar bekledim. Sonra cübbesinden tutarak onu Rasulullah (sav)'a kadar götürdüm. Rasulullah (sav)'a: "Ya Rasulallah! Bu, Furkan suresini senin bize okuduğun gibi okumuyor." dedim. Rasulullah (sav): "Onu bırak!" dedi ve Hişam'a: "Oku bakayım Hişam!" buyurdu. Hişam bildiği gibi okudu. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Böyle nazil oldu." buyurdu. Daha sonra bana: "Sen de oku!" dedi. Okudum. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Böyle de nazil oldu. Bu Kur'an yedi harf (lehçe) üzerine nazil oldu. Onun için kolayınıza gelen şekilde okuyunuz." buyurdu.[185]

***

179. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Kur'an'ı öğrenen kimse bağlı devenin sahibi gibidir. Eğer devesine göz kulak olursa ona sahip olur, şayet onu serbest bırakırsa devesi çeker gider."[186]

***

180. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Haris b. Hişam, Rasulullah (sav)'a kendisine vahyin nasıl geldiğini sordu. Rasulullah (sav) da: "Bazen çan sesi şeklinde gelir. Bana en ağır geleni de budur. Ses kesildiği zaman ben vahyedilen şeyi iyice öğrenmiş olurdum. Bazen de melek insan şekline girerek bana vahyi getirir; bu durumda melek (Cebrail), benimle konuşur ve ben söylediklerini iyice öğrenirdim." cevabını verdi. Soğuk bir gecede Rasulullah (sav)'a vahiy geldiğini gördüm. Vahyi alması bitince baktım ki alın damarı çatlamış gibi ter akıyordu. [187]

***

[185] Muvatta, Kur'an, 5; Buhari, Husumat, 4; Müslim, Salatü'l-misafirin, 48/38
[186] Muvatta, Kur'an, 6; Buhari, Fedailü'l-Kur'an 23; Müslim, Salatü'l-misafirin, 33/226
[187] Muvatta, Kur'an, 7; Buhari, Bed'ül vahy 2; Müslim, Fedail, 23/87

181. Hişam b. Urve babasından:

'Abese ve tevella' suresi Abdullah b. Ümmi Mektum'la ilgili olarak nazil olmuştur. Bu olay şöyle cereyan etti: Abdullah, Rasulullah (sav)'a geldi ve: " Ya Muhammed! Yanına gelebilir miyim?" dedi. O sırada Rasulullah'ın (sav) yanında müşriklerin ileri gelenlerinden biri vardı. Bunun üzerine Peygamberimiz, Abdullah'ı duymazdan gelerek kafasını öbür tarafa çevirdi ve yanındakine hitaben: "Falanın babası! Söylediklerimi kabul etmekte zorluk mu görüyorsun?" buyurdu. Adam: "Tanrılara akıtılan kanlar hakkı için söylediklerini kabul etmekte bir zorluk görmüyorum..." diye karşılık verdi. Bunun üzerine "Yanına ama biri geldi diye peygamber yüzünü asıp çevirdi.,." mealinde başlayarak devam eden Abese suresi nazil oldu.[188]

***

182. Zeyd b. Eslem babasından:

Rasulullah (sav) Hudeybiye seferine çıktığı zaman Ömer b. Hattab da kendisiyle beraber yürüyordu. Ömer herhangi bir meseleyle ilgili bir şey sordu. Peygamberimiz cevap vermedi. Sonra Ömer tekrar sordu. Yine cevap vermedi. Üçüncü defa yine sordu, bu sefer de cevap vermeyince Ömer kendi kendine: "Anan yokluğuna yansın ey Ömer! Rasulullah (sav)'a tam üç sefer soru sordun, hiç birinde sana cevap vermedi." diye söylendi. Daha sonrasını Hz. Ömer şöyle anlatıyor: "Bunun üzerine devemi sürerek halkın ta önüne kadar ilerledim. Bu olayla ilgili hakkımda uyaran herhangi bir ayet inmesinden de korktum. Çok geçmeden bana bağıran bir ses duydum. "Korktuğum başıma geldi" diyerek hemen Rasulullah'ın (sav) yanına vardım. Selam verdim. Rasulullah (sav): "Bu gece bana bir sure nazil oldu. (Benim için üzerine güneşin doğduğu her şeyden (dünyadan) daha

[188] Muvatta, Kur'an, 8; Tirmizi, Tefsir (Abese Suresi), 80

değerlidir." buyurarak Fetih suresini okudu.[189]

183. Ebû Said (ra)'den:

Rasulullah'ın (sav) şöyle buyurduğunu duydum: "Aranızdan öyle bir grup çıkacak ki onların namazları yanında siz kendi kıldığınız namazları, onların oruçları yanında kendi oruçlarınızı, amelleri yanında da kendi amellerinizi az göreceksiniz. Onlar Kur'an okuyacaklar fakat kalpten okumadıkları için boğazlarından aşağı inmeyecek; okun yaydan çıktığı gibi onlar da dinden çıkacaklar. Ok demirine bakarsın, kan izi göremezsin, okun gövdesine bakarsın bir şey göremezsin. Okun yelesine (tüyüne) bakarsın, orada da bir iz bulamazsın. Böylece okun ucuna kan bulaşıp bulaşmadığın da şüphe edersin.[190]

***

184. Ebû Seleme b. Abdurrahman'dan:

Ebû Hüreyre (ra) bize İnşikak suresini okudu ve tilavet secdesi yaptı. Secdeden sonra cemaata Rasulullah'ın (sav) da burada tilavet secdesi yaptığını nakletti.[191]

***

185. Ebû Said el-Hudri (ra)'den:

Bir kişinin "Kul huvallahü ehad" suresini tekrar tekrar okuduğunu gördüm. Hemen ertesi gün Rasulullah (sav)'a giderek durumu anlattım. Çünkü adam okuduğunu adeta azımsıyordu. Bunun üzerine Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Kuvvet ve iradesi sayesinde yaşadığım Allah'a yemin ederim ki bu sure fazilet bakımından Kur'an'ın üçte birine denktir."[192]

***

[189] Muvatta, Kur'an, 9; Buhari, Megazi, 35
[190] Muvatta, Kur'an, 10; Buhari, Fedailü'l-Kur'an 36; Müslim, Zekat 47/148
[191] Muvatta, Kur'an, 12; Buhari, Sucudu'l-kuran, 7; Müslim, Mesacid, 30/107
[192] Muvatta, Kur'an, 17; Buhari, Fedailü'l-Kur'an 13

186. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav)'la beraber yürüyordum. Bir ara Rasulullah (sav) "Kul huvallahü Ehad" suresini okuyan bir ses duydu ve "Farz oldu" buyurdu. Ben: "Ne farz oldu ya Rasulallah?" diye sorunca: "Cennet" buyurdu. Bunun üzerine ben gidip okuyan adama müjdeyi vermek istedim, fakat Rasulullah (sav)'la beraber yemek yeme fırsatını kaçıracağımdan korktum. Onun için Rasulullah (sav)'le yemek yemeyi tercih ettim. Daha sonra adamı aradım, fakat onu bulamadım, gitmişti.[193]

***

187. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Kim günde yüz defa, **"Lâ ilâhe illallâhu vahdehu lâ şerîke leh lehül mülkü velehü'l-hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadîr"** Allah'tan başka ilah yoktur, onun eşi ve benzeri de yoktur. Mülk onundur, hamd ona mahsustur. O her şeye kadirdir, derse on tane köle azat etmiş kadar sevap alır, defterine yüz iyilik yazılır, yüz tane de kötülüğü silinir. Bu dua kıyamet günü onu şeytanlardan koruyan bir sığınak olur. Bu duayı günde o kişiden daha fazla okuyanlar hariç hiçkimse bundan daha üstün bir amelle kıyamet yerine gelemez." [194]

***

188. Rifaa b. Rafi (ra)'den:

Rasulullah (sav)'ın ardında namaz kılıyorduk. Rasulullah (sav) rükudan kalkınca "**Semiallahü limen hamideh**" dedi. Arkadan başka bir adam da: "**Rabbena ve leke'l-hamd, hamden kesiren, tayyiben, mübareken fihi** /Ey bizim rabbimiz bol bol, riyadan arınmış ve mübarek hamd sana mahsustur" dedi. Namazdan sonra Rasulullah (sav): "Biraz önce

[193] Muvatta, Kur'an, 18; Tirmizi, Sevabül-kuran, 11
[194] Muvatta, Kur'an, 20; Buhari, Bed'ü'l-halk, 11; Müslim, Zikr, 10/28

onu söyleyen kimdi?" diye sordu. Adam: "Benim ya Rasulullah! dedi. Bunun üzerine Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Otuz küsur melek gördüm, hepsi de bunu önce yazabilmek için koşuşuyorlardı."[195]

***

189. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Her peygamberin ettiği müstecab bir dua vardır. Ben de duamı —öbür dünyada ümmetime şefaat etmem için— ahirete bırakmak istiyorum."[196]

***

190. Yahya b. Said'den:

Duyduğuna göre Rasulullah (sav) şöyle dua ederdi: **Allahümme fâlika'l–isbâhi ve câile'l-leyli sekenen ve'ş-şemsi ve'l-kameri hüsbanen. Akzi anni'd-deyne ve ağnini mine'l-fakri ve emti'ni bi sem'i ve basari ve kuvveti fi sebilike.** "Ey sabahları yaratan, geceyi uyumak için tahsis eden, güneşi ve ayı belli bir hesaba göre idare eden Allahım! Borcumu ifa etme imkanı ver. Beni fakirliğe duçar kılma, kulağımı, gücümü ve kuvvetimi senin yolunda gitmekten hissedar eyle."[197]

***

191. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Dua ettiğiniz zaman; "Allahım dilersen beni affet, Allahım dilersen bana merhamet et" demeyin. Çünkü Cenabı Allah dilediğini yapmakta serbesttir, kimse onu zorlayamaz."[198]

***

[195] Muvatta, Kur'an, 25; Buhari, Ezan, 126
[196] Muvatta, Kur'an, 26; Buhari, Deavat, 1; Müslim, İman, 84/334
[197] Muvatta, Kur'an, 27,
[198] Muvatta, Kur'an, 28; Buhari, Deavat, 21; Müslim, Zikr, 3/9

192. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Sizden biri, dua ettim de kabul olmadı, diyerek acele etmediği sürece duası kabul olur." [199]

***

193. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Rabbimiz her gece, gecenin son üçte birinde rahmetiyle dünyaya tecelli ederek: "Yok mu dua eden, hemen kabul edeyim, yok mu bir istekte bulunan hemen vereyim, yok mu af dileyen hemen onu affedeyim" buyurur."[200]

***

194. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah'ın (sav) yanında uyuyordum. Gece bir ara yatakta olmadığını hissettim, elimle şöyle bir yokladım, elim ayaklarına değdi. Secdede idi ve şöyle dua ediyordu: "Öfkenden rızana, cezandan affına sığınırım. Senden yine sana sığınırım. Ben seni hakkıyla övmekten acizim, sen kendini nasıl bir övgüye layık görüyorsan öylesin.[201]

***

195. Talha b. Ubeydillah b. Keriz'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Duaların en üstünü Arafat'ta yapılandır. Benim ve benden önceki peygamberlerin yaptığı en faziletli dua da şudur: **La ilahe illallahu vahdehu la şerike leh** "Allah'tan başka ilah yoktur, o her bakımdan tektir, ortağı ve benzeri yoktur." [202]

***

[199] Muvatta, Kur'an, 29; Buhari, Deavat, 22; Müslim, Zikr, 25/90
[200] Muvatta, Kur'an, 30; Buhari, Tevhid, 35; Müslim, Salatü'l-misafirin, 24/168
[201] Muvatta, Kur'an, 31; Müslim, Salat, 42/222
[202] Muvatta, Kur'an, 32; Tirmizi, Deavat, 122

196. Abdullah b. Abbas (ra)'dan:

Şu duayı Rasulullah (sav) ashabına Kur'an'dan bir sure öğretir gibi öğretirdi: **Allahümme innî eûzü bike min azabi cehennem ve eûzü bike min azabil kabr ve eûzü bike min fitneti mesihi'd-deccal ve eûzü bike min fitneti'l-mahyâ ve'l-memât.** "Allahım, cehennemin azabından, kabir azabından, Deccal'in fitnesinden, dünya ve kabir fitnesinden sana sığınırım." [203]

***

197. Abdullah b. Abbas (ra)'dan:

Rasulullah (sav) gece yarısı namaza kalktığı zaman şöyle dua ederdi: **Allahümme leke'l-hamdü ente nuru's-semavati ve'l-arz ve leke'l-hamdü ente kayyâmüs-semavâti ve'l arz. lekel hamdü ente rabbüs-semavati vel arzı ve men fihinne. Ente hakkun ve kavluke hakkun ve va'duke hakkun ve likâuke hakkun ve'l-cennetü hakkun ven-nâru hakkun vessâatü hakkun. Allahümme leke eslemtü ve bike amentü ve aleyke tevekkültü ve ileyke enebtü ve bike hasamtü ve ileyke hakemtü fağfirlî mâ kaddemtü ve ahhartü ve esrartü ve a'lentü ente ilahi la ilahe illa ente.** "Allahım hamd sana mahsustur. Sen yerlerin ve göklerin nurusun. Hamd sana mahsustur. Yeri, göğü idare eden sensin, hamd sana mahsustur. Sen yerlerin, göklerin ve her ikisinde bulunanların rabbisin, sen haksin, sözün haktır, va'din haktır, sana kavuşmak da (ölümden sonra dirilmek) haktır. Cennet haktır, Cehennem haktır, Kıyamet haktır; mutlaka olacaktır. Allahım sana teslim oldum, sana iman ettim, sana güvendim, sana bağlandım, senin verdiğin bilgiyle düşmanımla mücadele ettim ve senin emirlerine göre hükmettim. Gizli ve açık yaptığım ve yapacağım günahlarımı affet. Sen benim Allahımsın, senden başka hiçbir ilah yoktur."[204]

[203] Muvatta, Kur'an, 33; Müslim, Mesacid, 25/134
[204] Muvatta, Kur'an, 34; Buhari, Teheccüd, 1; Müslim, Salatü'l-misafirin, 26/199

198. Cabir b. Atik'in torunu Abdullah b. Abdullah:

Abdullah b. Ömer, Medine köylerinden birinde Muaviye oğulları yurduna uğradı. Onlara: "Rasulullah (sav) bu mescidinizde nerede namaz kıldı biliyor musunuz?" diye sordu. Ben kendisine: "Evet biliyorum." diyerek bir köşeyi gösterdim. Bu sefer: "Orada yaptığı üç duanın ne olduğunu biliyor musun?" dedi. Ben: "Evet," deyince: "Peki söyle öyleyse," dedi. Ben: "Düşmanların kendilerine karşı galip gelmemesi, Cenabı Allahın kıtlık ve açlıkla terbiye etmemesi, hususunda dua etti. Bu ikisi verildi. Aralarında nifak sokup birbirlerine düşmemeleri için dua etti, fakat bu, kabul edilmedi" deyince: "Doğru söyledin," diye mukabele etti. Abdullah İbn Ömer: "Fakat adam öldürme mü'minler arasında kıyamete kadar asla son bulmayacaktır." dedi.[205]

***

199. İmam Malik'den:

Duyduğuma göre Rasulullah (sav) şöyle dua edermiş; **Allahümme innî es'elüke fi'le'l-hayrâti ve terke'l-münkerâti ve hubbel mesâkîni ve iza eradte fi'n-nâsi fitneten fakbiznî ileyke ğayre meftûnin** "Allah'ım! Senden hayırlı işler yapmayı, kötülükleri terk etmeyi, düşkünleri sevmeyi dilerim. İnsanlar arasında fitne çıkmasını murat ettiğin zaman fitneye karışmadan benim ruhumu kendine kavuştur[206]

***

200. İmam Malik'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Her kim insanları hidayete (doğru yola) çağırırsa, ona tabi olanların ecri kadar ecir alır. Kendisine verilen bu sevap, ötekilerin sevabından hiçbir şey eksiltmez. Herkim de bir sapıklığa çağırırsa, buna tabi olanların günahı kadar kendisine de günah verilir. Bu, onların günahlarından hiçbir şey eksiltmez. [207]

[205] Muvatta, Kur'an, 35; Müslim, Fiten, 5/20
[206] Muvatta, Kur'an, 40; Tirmizi, Tefsir, 44

***

201. Abdullah es-Sunabihi'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Güneş doğarken şeytan da onunla beraberdir. Güneş yükselince şeytan ondan ayrılır. Sonra güneş tam tepeye geldiği zaman şeytan tekrar güneşle beraber olur. Güneş tam tepeden ayrılınca şeytan da ondan ayrılır. Güneş batacağı zaman şeytan onunla tekrar birleşir, batınca da ayrılır." işte bunun için Rasulullah (sav) bu üç vakitte nafile namaz kılmayı yasaklamıştır.[208]

***

202. Hişam b. Urve babasından:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Güneş doğarken iyice doğuncaya kadar kılacağınız namazı erteleyin. Batmaya başlayınca da tamamen batıncaya kadar namazınızı erteleyin." [209]

***

203. A'la b. Abdurrahman'dan:

Öğleden sonra Enes b. Malik'in yanına gitmiştik. Enes biz varınca hemen kalkarak ikindi namazını kıldı. Namazını bitirince erken kıldığını kendisine söyledik. O da niçin böyle erken kıldığını anlatarak şöyle dedi: Rasulullah'ın (sav) şöyle buyurduğunu duydum: "O, münafıkların namazıdır! Otururlar, otururlar tam güneş batarken; şeytan güneşle beraberken kalkar alel acele, çabucak dört rekat namaz kılarlar. Vakit dar olduğu için de tesbihleri yerine getiremezler.[210]

[207] Muvatta, Kur'an, 41; Müslim, İlim, 6/16
[208] Muvatta, Kur'an, 44; Nesai, Mevakit, 31; İbni Mace, İkametü's-Salat, 148
[209] Muvatta, Kur'an, 45; Buhari, Mevakitü's-Salat 148; Müslim, Salatü'l-misafirin, 5/291
[210] Muvatta, Kur'an, 46; Müslim, Mesacid, 34/195

204. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah'ın (sav) şöyle buyurdu: "Sabah namazını kılmak için güneşin doğmasını, ikindiyi kılmak için de batmasını beklemeyin.[211]

***

205. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav), ikindinin farzından sonra güneş batıncaya kadar, sabahın farzından sonra da güneş doğuncaya kadar nafile namaz kılmayı yasaklamıştır.[212]

CENAZELER

206. Cafer b. Muhammed babasından:

Rasulullah (sav)'ın cenazesi gömleği üzerinden çıkarılmadan yıkandı.[213]

***

207. Ümmü Atıyye (r.anha)'dan:

Kızı vefat ettiği zaman, Rasulullah (sav) bize gelerek: "Onun suyuna (hoş kokulu bir bitki olan) sidr otu koyun, üç defa, veya beş defa yahut daha fazla yıkayınız. Son yıkayışta

[211] Muvatta, Kur'an, 47; Buhari, Mevakitü's-Salat, 31; Müslim, Salatü'l-misafirin, 51/289
[212] Muvatta, Kur'an, 48; Müslim, Salatü'l-misafirin, 10/285
[213] Muvatta, Cenaiz, 1

da bol miktarda veya biraz kafur sürünüz. İşiniz bitince bana haber verin." buyurdu. İşimizi bitirince kendisine haber verdik, bunun üzerine bize (belden aşağı giyilen) izarını vererek: "Bunu sarınız." buyurdu.[214]

***

208. Hz. Aişe (r.anha)'dan

Rasulullah (sav) pamuktan dokunmuş, ince, beyaz, üç kat bezle kefenlendi. Ayrıca üzerinde gömlek ve sarık da yoktu.[215]

***

209. Yahya b. Said'den:

Duyduğuma göre Hz. Ebû Bekir hastalandığı zaman Hz. Aişe 'ye, Rasulullah'ın (sav) kaç kat kefene sarıldığını sordu. O da: "Pamuktan dokunmuş, ince, beyaz üç kat kefenle sarıldı." diye cevap verdi. Bunun üzerine Hz. Ebû Bekir üzerine (kırmızı çamur veya zağferan sürülmüş), elbiseyi işaret ederek: "Alın bunu yıkayın, iki kat daha bularak beni bununla kefenleyin." dedi. Hz. Aişe: "Bu eski elbiseyle mi?" diye sorunca, Hz. Ebû Bekir: "Yaşayanlar yeniye ölülerden daha çok muhtaçtırlar. Nasıl olsa çürüyüp gidecek onun için yeni olması gerekmez.[216]

***

210. İbni Şihab'dan:

Rasulullah (sav), Hz. Ebû Bekir ve Hz. Ömer cenazenin önünde yürürlerdi. Sonra gelen halifeler ve Abdullah b. Ömer (ra)'de aynı şekilde cenazenin önünde yürürlerdi.[217]

[214] Muvatta, Cenaiz, 2; Buhari, Cenaiz, 7; Müslim, Cenaiz, 12/36
[215] Muvatta, Cenaiz, 5; Buhari, Cenaiz, 19; Müslim, Cenaiz, 13/45
[216] Muvatta, Cenaiz, 6; Buhari, Cenaiz, 94
[217] Muvatta, Cenaiz, 8 Ebu Davud, Cenaiz, 44; Tirmizi, Cenaiz, 26; Nesai, Cenaiz, 56; İbni Mace, Cenaiz, 23

211. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav), Habeş kralı Eshame'nin (Habeş Necaşisinin) vefat ettiği gün durumu ashabına bildirdi. Hemen namazgaha giderek saf oldular. Rasulullah (sav) dört tekbirle Eshame'nin namazını kıldırdı.[218]

***

212. Ebû Umame b. Sehl b. Huneyf'den:

Yoksul bir kadın hastalanmıştı, durum hemen Rasulullah (sav)'a haber verildi. Rasulullah (sav) düşkünleri ziyaret eder, onların hal ve hatırlarını sorardı. Bu sefer: "Ruhunu teslim edince bana haber verin." buyurdu. Cenazeyi gece hazırladılar, fakat o saatte Rasulullah (sav)'ı rahatsız etmeyi uygun bulmayarak sabahı beklediler. Sabah olunca, onlar Rasulullah (sav)'a bildirildi. Rasulullah (sav): "Bana haber verin demedim mi?" diye çıkışınca ashab: "Ya Rasulullah! Seni uyandırıp geceleyin cenazeye götürmeyi uygun bulmadık." diye karşılık verdiler. Bunun üzerine saf yaptılar, dört tekbirle namazı cemaat halinde kıldılar.[219]

***

213. Ömer b. Ubeydullah'ın azatlısı Nadr'den:

Hz. Aişe, Sa'd b. Ebû Vakkas vefat ettiği zaman dua etmesi için cenazesini mescide; kendi yanına getirmelerini istedi. Ashaba cenazenin mescide götürülmesi pek hoş gelmedi. Bunun üzerine Hz. Aişe: "İnsanlar ne çabuk değişiyorlar! Rasulullah (sav), Süheyl b. Beyda'nın namazını mescidden başka bir yerde mi kıldı sanki!" dedi.[220]

***

[218] Muvatta, Cenaiz, 14; Buhari, Cenaiz, 4; Müslim, Cenaiz, 22/62
[219] Muvatta, Cenaiz, 15; Buhari, Salat, 72; Müslim, Cenaiz, 23/71
[220] Muvatta, Cenaiz, 22 ; Müslim, Cenaiz, 34/99

214. İmam Malik'den:

Rasulullah (sav) pazartesi günü vefat etti. Salı günü defnedildi. Ashap namazını cemaatsiz olarak teker teker kıldılar. Hiçbir kimse onlara İmam olmadı. Ashaptan bir kısmı minberin yanına, bir kısmı da Baki kabristanına defnedelim, dediler. Tam bu sırada Ebû Bekir es-Sıddik geldi. Ben Rasulullah (sav)'ın: "Hiçbir peygamber yoktur ki ruhunu teslim ettiği yere defnedilmesin." buyurduğunu duydum," dedi. Bunun üzerine derhal oraya bir mezar kazıldı. Rasulullah (sav)'ın yıkanması esnasında üzerindeki gömleği de çıkarmak istediler, "Gömleği çıkarmayın!" diye bir ses duydular. Böylece cenaze, üzerindeki gömlekle yıkandı.[221]

***

215. Hişam b. Urve, babasından:

Medine'de iki adam vardı. Bunlardan biri kazdığı mezarlara lahd yapar, diğeri yapmazdı. Rasulullah (sav) vefat edince Ashap: "Hangisi önce gelirse Rasulullah (sav)'ın mezarını o kazsın." dediler. Önce, kazdığı mezarlara lahd yapan geldi. Böylece Rasulullah (sav)'ın mezarı da lahdli oldu.[222]

***

216. Ümmü Seleme (r.anha)'dan:

"(Kabir için) kazma seslerini duyuncaya kadar, Rasulullah (sav)'ın vefat ettiğine inanamadım."[223]

***

217. Yahya b. Said'den:

Hz. Aişe: "Rüyamda odama üç tane ay düştüğünü gördüm. Bunun üzerine rüyamı hemen Hz. Ebû Bekir'e anlattım. Rasulullah (sav) vefat edince benim odama defnedildi.

[221] Muvatta, Cenaiz, 27
[222] Muvatta, Cenaiz, 28; İbni Mace, Cenaiz, 40
[223] Muvatta, Cenaiz, 29

Hz. Ebû Bekir bana: “Rüyanda gördüğün ayların biri ve en hayırlısı!” dedi. [224]

***

218. Hz.Ali b. Ebi Talib (ra)’den:

Rasulullah (sav), cenaze geçerken ayağa kalkar, geçince de otururdu.[225]

***

219. Cabir b. Atik (ra)’den:

Rasulullah (sav), Abdullah b. Sabit’i ziyarete gelmişti, onu baygın bir vaziyette buldu. Seslendi, fakat cevap alamadı. Bunun üzerine: “İnna lillahi ve inna ileyhi raciun/Biz Allah için ve onun rızasını kazanmak için yaşıyoruz, mutlaka yine onun huzuruna varacağız.” buyurdu ve: “Ebû Rebi sana yetişemedik” diye ilave etti. Durumu gören kadınlar, derhal bağırıp ağlaşmaya başladılar. Cabir de onları susturmaya çalışıyordu. Rasulullah (sav): “Dokunma onlara. Yalnız rahatlayınca ağlamasınlar” buyurdu. Orada bulunanlar; “Rahatlamak ne demektir, ya Rasulallah?” diye sorunca Rasulullah (sav): “Ruhunu teslim ettiği zaman” diye cevap verdi. Abdullah b. Sabit'in kızı: “Mutlaka şehit olmanı isterdim, çünkü sefer hazırlıklarını tamamlamıştın.” deyince Rasulullah (sav): “Allah herkese niyetine göre verir, Siz kimleri şehit kabul ediyorsunuz?” buyurdu. Oradakiler: “Allah yolunda ölenler!” diye cevap verdiler. Rasulullah (sav) onlara şöyle mukabelede bulundu: “Allah yolunda ölenlerin dışında yedi türlü şehit vardır: Taun hastalığından ölen şehittir, suda boğulan şehittir, zatu'l-cenb (zatürre) hastalığından ölen şehittir. Karın ağrısından ölen şehittir, yangında ölen şehittir, yıkık altında ölen şehittir, doğumda ölen kadın şehittir.”[226]

[224] Muvatta, Cenaiz, 30
[225] Muvatta, Cenaiz, 33; Müslim, Cenaiz, 25/82
[226] Muvatta, Cenaiz, 36; Ebu Davud, Cenaiz, 10; Nesai, Cenaiz, 9

220. Amre bt. Abdurrahman’dan:

Hz. Aişe'ye, Abdullah b. Ömer'in: “Yaşayanların ağlaması yüzünden ölüye azap edilir.” dediği nakledilince Hz. Aişe: “Ebû Abdurrahman'ı Allah affetsin, o yalan söylemez, fakat ya unuttu, ya da hata ediyor. Bir defa Rasulullah (sav) bir Yahudi ailesine uğradı, onlar ölen bir aile fertleri için ağlıyorlardı. Bunun üzerine Rasulullah (sav): “Siz ona ağlıyorsunuz, fakat şu anda ona kabrinde azap ediliyor.” buyurdu.[227]

***

221. Ebû Hüreyre (ra)’den:

Rasulullah (sav): “Üç çocuğu ölen bir müslümana cehennem azabı dokunmaz. Ancak Allah'ın andı gereği (ya oradan geçerken ya da cehennemde az bir müddet kalarak) azabı hisseder.” [228] buyurdu.

***

222. Ebû Nadr es-Selemi’den:

Rasulullah (sav): “Üç çocuğu ölen her müslüman eğer olanlara sırf Allah rızası için sabretmişse bu çocuklar, cehenneme karşı birer kalkan olarak onu korurlar.” Bunu duyan oradaki bir kadın: “iki çocuğu Ölen kimseye de aynı şey olur mu, ya Rasulallah? deyince Rasulullah (sav): “İki çocuğu ölene de olur” buyurdu.[229]

***

223. Ebû Hüreyre (ra)’den:

Rasulullah (sav): “Mü'min, çoluk çocuğuna ve akrabalarına gelen felaketlere ölünceye kadar sabrederse, onun hiç-

[227] Muvatta, Cenaiz, 37; Buhari, Cenaiz, 33; Müslim, Cenaiz, 9/25
[228] Muvatta, Cenaiz, 38; Buhari, Cenaiz, 6; Müslim, Bir ve sıla, 7/150
[229] Muvatta, Cenaiz, 39

bir günahı kalmaz."[230] buyurdu.

***

224. Abdurrahman b. Kasım'dan:

Rasulullah (sav): "Müslümanlar benim başıma gelen musibetlere bakarak, kendi karşılaştıkları musibetlere karşı güç bulsunlar."[231] buyurdu.

***

225. Ümmü Seleme (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Kimin başına bir musibet gelir de Allah Teala'nın emrettiği gibi: "**Allah ve onun rızasını kazanmak için yaşıyoruz. Mutlaka yine onun huzuruna varacağız. Allahım bu musibetin ecrini bana ver, bana kaybettiğimden daha hayırlısını ver!**" diye dua ederse Allah mutlaka onun duasını kabul eder." Ümmü Seleme anlatmaya devam ederek şöyle dedi: Kocam Ebû Seleme vefat edince, ben de bu şekilde dua ettim. Sonra da kendi kendime: "Ebû Seleme'den: daha hayırlısı kim olabilir ki?" diye umutsuzluğumu dile getirdim. Demek ki varmış. Cenabı Allah, Ebû Seleme vefat edince benim Rasulullah'la (sav) evlenmemi nasip etti.[232]

***

226. Amre bt. Abdurrahman'dan:

Rasulullah (sav), mezar soygunculuğu yapan kadın ve erkeğe lanet etmiştir.[233]

***

[230] Muvatta, Cenaiz, 40
[231] Muvatta, Cenaiz, 41
[232] Muvatta, Cenaiz, 42; Müslim, Cenaiz, 2/4
[233] Muvatta, Cenaiz, 44

227. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) vefatından önce göğsüme yaslandı, kulak verdim şöyle dua ediyordu: "Allahım, beni affet, bana acı ve beni yüce makama kavuştur." [234]

***

228. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav): "Hiçbir peygamber ölüp ölmemek konusunda muhayyer bırakılmamış değildir." buyurdu. Onun bu sözünden sonra: "Allahım beni yüce makama kavuştur" diye dua ettiğini duyunca artık vefat edeceğini anladım. [235]

***

229. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav)ın: "Sizden biri vefat ettiği zaman sabah, akşam makamı kendisine gösterilir. Eğer cennetlikse cennet ehli olarak, cehennemlikse cehennem ehli olarak... Şöyle denir: İşte kıyamete kadar kalacağın yerin."[236] buyurdu.

***

230. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Ademoğlunun kuyruk sokumu hariç bütün bedeni toprakta çürür. Çünkü Ademoğlu kuyruk sokumundan meydana geldi, yine oradan vücut bulacak."[237] buyurdu.

***

231. Ka'b b. Malik (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Mü'minin ruhu kuş gibidir. Öldükten sonra tekrar dirileceği güne kadar cennetteki ağaçlardan yer, içer."[238] buyurdu.

[234] Muvatta, Cenaiz, 46; Buhari, Megazi, 83; Müslim, Fedailü's-sahabe, 13/85
[235] Muvatta, Cenaiz, 46; Buhari, Megazi, 83; Müslim, Fedailü's-sahabe, 13/87
[236] Muvatta, Cenaiz, 47; Buhari, Cenaiz, 90; Müslim, Cennet, 17/65
[237] Muvatta, Cenaiz, 48; Müslim, Fiten, 27/142
[238] Muvatta, Cenaiz, 49; Nesai, Cenaiz, 117 İbni Mace, Zühd, 32

232. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Cenabı Allah şöyle buyurmaktadır: Kulum bana kavuşmaktan hoşlanırsa ben de ona kavuşmaktan hoşlanırım, kulum bana kavuşmayı istemezse ben de ona kavuşmayı istemem."[239]

***

233. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Hayatında hiçbir iyilik yapmamış olan adamın biri, ailesine kendisi öldükten sonra bedeninin yakılıp küllerinin yarısını karaya, yarısını da denize savrulmasını vasiyet etti. Allah'a yemin ederim ki, eğer onu ele geçirmeye kadir olursa, ona alemlerden hiçbirine etmediği bir şekilde azab edecektir. Adam ölünce ailesi vasiyetini tuttu. Bunun üzerine Cenab-ı Allah karalara emretti, adamın külleri derhal toplandı, aynı şekilde denizlere de emretti, denizde bulunanlar da toplandı. Sonra da adama: "Bunu niçin yaptın?" diye sordu. Adam: "Sen daha iyi bilirsin, ama senden korkumdan yaptım!" diye cevap verince adamı affetti."[240]

***

234. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Herkes tıpkı deve yavrusunun anasından eksiksiz doğduğu gibi İslam fıtratı üzere doğar. Sonradan ailesi onu yahudi veya hıristiyan yapar. Yeni doğan deve yavrusunda bir eksiklik görmek mümkün mü?" Orada bulunanlar, Rasulullah (sav)'a: "Henüz sabi iken ölen çocuk hakkında ne buyurursunuz?" diye sordular. Peygamberimiz: "Allah onların yaptıklarını en iyi bilendir!" diye karşık verdi.[241]

[239] Muvatta, Cenaiz, 50; Buhari, Tevhid, 35
[240] Muvatta, Cenaiz, 51; Buhari, Tevhid 35; Müslim, Tevbe, 19/24
[241] Muvatta, Cenaiz, 52; Buhari, Kader, 3; Müslim, Kader, 6/24

235. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "İnsanlar birilerin kabrine uğrayıp *Keşke bu ölünün yerinde ben olsaydım" demedikçe kıyamet kopmayacak"[242]

***

236. Ebû Katade b. Rib'i (ra)'den:

Rasulullah'ın (sav) yanından bir cenaze geçiyordu: "Hem kurtuldu, hem de kendisinden kurtulundu." buyurdu. Yanındakiler: "Bu ne demek ya Rasulallah?" diye sorunca, Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Mü'min bir kimse ise dünyanın eza ve meşakkatinden kurtularak Allah'ın rahmetine kavuşmuştur. Günahkar bir kimse ise, dünyada kalanlar, memleketler, ağaçlar ve hayvanlar ondan kurtulmuştur."[243]

***

237. Ömer b. Ubeydullah'ın azatlısı Ebû Nadr'den:

Osman b. Maz'un vefat ettiği zaman Rasulullah (sav) cenazesine katılarak: "Dünyada hiçbir kötülüğe bulaşmadan gittin" buyurdu.[244]

***

238. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) bir gece kalktı, elbiselerini giydi ve dışarı çıktı. Hemen cariyem Berire'ye takip etmesini söyledim. Baki mezarlığına kadar gitmiş, oraya hayli yakın bir yerde bir süre durduktan sonra dönüp geldi. Berire ondan önce gelerek durumu bana haber verdi. Sabaha kadar kendisine birşey söylemedim. Daha sonra olanları hatırlatınca: "Baki mezarlığında medfun bulunanlara dua etmek için gönderildim." buyurdu [245]

[242] Muvatta, Cenaiz, 53; Buhari, Fiten, 22; Müslim, Fiten, 18/53
[243] Muvatta, Cenaiz, 54; Buhari, Rikak, 42; Müslim, Cenaiz, 21/61
[244] Muvatta, Cenaiz, 54
[245] Muvatta, Cenaiz, 55; Nesai, Cenaiz, 103

ZEKAT

239. Ebû Said el-Hudri (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Beşten az deveye zekat düşmez. İki yüz dirhem (595 gr.) tutmayan gümüşe zekat düşmez. Üç yüz sa'dan (bir sa 2.176 gr'dır) daha az olan tahıla öşür düşmez."[246]

***

240. Ebû Said el-Hudri (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Üç yüz sa'dan az hurmanın öşrü yoktur. İki yüz dirheme ulaşmayan gümüşe zekat düşmez. Beş deveden az sayıdaki deveye zekat düşmez." [247]

***

241. Rabia b. Ebi Abdurrahman'dan:

Rasulullah (sav), Nahle ile Medine arasındaki Far' civarında bulunan ve Medine'ye beş günlük bir mesafede olan Kabeliyye madenlerinin işletme hakkını Bilal b. Haris el-Müzeni'ye vermişti. O gün bugün hala bu madenlerden zekattan başka bir şey alınmaz,[248]

***

242. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Definelerin zekatı beşte birdir."[249]

***

[246] Muvatta, Zekat, 1; Buhari, Zekat, 32; Müslim, Zekat, 1/1
[247] Muvatta, Zekat, 2; Buhari, Zekat, 42
[248] Muvatta, Zekat, 8
[249] Muvatta, Zekat, 9

243. Ata b. Yesar'dan:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Zenginlerin zekat alması helal değildir. Ancak şu beş grup insan bunun dışındadır: Allah yolunda savaşanlar. Zekat toplamakla görevli memurlar. Borçlular. Zekatı verilen eşyayı parası ile satın alanlar. Bir düşkünün kendisine verilen zekatı hediye ettiği zengin komşusu."[250]

***

244. Büsr b. Said (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Yağmurla, kaynak su ile ve tarladan çıkan bir suyla sulanan araziden elde edilen mahsulün zekatı onda bir; aletle taşınan suyla sulanan arazinin zekatı ise yirmide birdir."[251]

***

245. Cafer b. Muhammed b. Ali babasından:

Ömer b. Hattab, sözü mecusilere getirerek: "Onlar hakkında ne yapacağımı bilmiyorum." dedi. Bunun üzerine Abdurrahman b. Avf: "Ben Rasulullah (sav)'ın: "Onlara ehl-i kitap gibi uygulama yapın" dediğini bizzat, duydum, dedi.[252]

246. Hz. Ömer b. Hattab (ra)'den:

İyi bir at alıp Allah rızası için birine verdim. Adam ata iyi bakmıyordu. Onun için atı satın almak istedim. Zannedersem ucuz da alabilecektim. Durumu Rasulullah (sav)'a sordum. Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Bir dirheme de verse alma. Çünkü verdiği sadakadan dönen kustuğunu yiyen köpek gibidir"[253]

***

[250] Muvatta, Zekat, 29; Ebu Davud, Zekat, 25; İbni Mace, Zekat, 27
[251] Muvatta, Zekat, 33; Buhari, Zekat, 55
[252] Muvatta, Zekat, 42
[253] Muvatta, Zekat, 49; Buhari, Zekat, 59; Müslim, Hibat, 1/

247. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Ömer b. Hattab, Allah rızası için bir at bağışladı. Sonra da onu satın almak istedi. Rasulullah (sav)'a durumu arz edince peygamberimiz şöyle buyurdu: "Onu ne satın al, ne de sadakandan geri dön."[254]

***

248. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) Ramazanda fitreyi, kadın, erkek, hür ve köle her müslümana bir sa' hurma veya bir sa' arpa olarak takdir etti.[255]

***

249. Ebû Said el-Hudri (ra)'den:

Biz fitreyi bir sa' yemek, bir sa' arpa, bir sa' hurma, bir sa' keş (keş peyniri, kuru yoğurt) veya bir sa' kuru üzümden verirdik. Bu sa', Rasulullah'ın (sav) tesbit ettiği ölçü idi.[256]

[254] Muvatta, Zekat, 50; Buhari, Zekat, 59; Müslim, Hibat, 1/3
[255] Muvatta, Zekat, 52; Buhari, Zekat, 70; Müslim, Zekat, 1/12
[256] Muvatta, Zekat, 53; Buhari, Zekat, 73; Müslim, Zekat, 4/17

ORUÇ

250. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav), sözü Ramazana getirerek: "Hilali görmeden oruca başlamayın, yine hilali görmeden bayram yapmayın. Şayet hava bulutlu olursa ayı otuz güne tamamlayın." buyurdu.[257]

***

251. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Ay yirmi dokuz çekebilir, hilali görmeden oruca başlamayın, hilali görmeden bayram da yapmayın. Şayet Ramazanın son günü hava bulutlu olursa ayı otuz güne tamamlayın."[258]

***

252. Sehl b. Sa'd es-Saidi (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Müslümanlar iftarda acele ettikleri sürece hayır üzere olurlar."[259]

***

253. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Bir adam kapıda durarak Rasulullah (sav)'a: "Ya Rasulallah! Cünüp olmuşum, halbuki oruç tutmak istiyordum!" dedi. Ben konuşmalarını duyuyordum. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Ben de cünüp olmuşum, ben de oruç tutmak istiyordum. Yıkanıp orucumu tutacağım." dedi. Adam Peygamberimize: "Ya Rasulallah! Sen bizim gibi de-

[257] Muvatta, Sıyam, 1; Buhari, Savm, 11; Müslim, Siyam, 2/3
[258] Muvatta, Sıyam, 2; Buhari, Savm, 11; Müslim, Siyam, 2/9
[259] Muvatta, Sıyam, 6; Buhari, Savm, 45; Müslim, Siyam, 9/48

ğilsin. Allah senin yaptığın ve yapacağın bütün günahları affetti" deyince Rasulullah (sav) kızdı ve şöyle buyurdu: "Allaha yemin ederim ki sizin Allah'tan en çok korkanınız ve hangi hususlardan sakınacağımı en iyi bileniniz olmayı isterim." [260]

***

254. Hz. Aişe ve Hz. Ummü Seleme (r.anhüma)'dan:

Rasulullah (sav), Ramazanda ihtilam olmadan, cinsi münasebetten dolayı cünüp olarak sabahlar ve sonra sabahleyin (yıkanıp) orucunu tutardı.[261]

***

255. Haris b. Hişam'ın torunu Ebû Bekir b. Abdurrahman'dan:

Ben babamla Mervan b. Hakem'in yanında idim. O zaman Medine valisi idi. Kendisine Ebû Hüreyre'nin: "Cünüp olarak olarak sabahlayan o gün oruç tutamaz." dediği nakledildi. Bunun üzerine Mervan ısrarla: "Abdurrahman! Mü'minlerin annesi Aişe ile Ümmü Seleme'ye git, böyle bir rivayetin olup olmadığını sor." dedi. Abdurrahman'la ben yola çıktık, Hz. Aişe (r.anha)'nin huzuruna varıp selam verdikten sonra: "Mü'minlerin annesi! Biz Mervan'ın yanında idik, kendisine Ebû Hüreyre'nin cünüp olarak olarak sabahlayan o gün oruç tutamaz, dediği nakledildi. Sen ne dersin? diye sorduk. Hz. Aişe: "Ebû Hüreyre'nin dediği gibi değil. Ey Abdurrahman, Rasulullah'ın (sav) yaptığından dışarı çıkmak ister misin?" dedi. Abdurrahman: "Hayır, asla!" deyince Hz. Aişe: "Ben kesinlikle şehadet ederim ki Rasulullah (sav) ihtilam olmadan, cinsi münasebet dolayısıyle cünüp olarak sabahlar, sonra da (yıkanıp) o gün orucunu tutardı." dedi. Oradan çıkıp Ümmü Seleme'ye uğradık. Ona da sorduk. Hz. Aişe ne

[260] Muvatta, Sıyam, 9; Müslim, Siyam, 13/79
[261] Muvatta, Sıyam, 10; Buhari, Savm, 25; Müslim, Siyam, 13/78

söylediyse aynısını söyledi. Oradan da çıkıp Mervan'a geldik. Abdurrahman, Rasulullah (sav)'ın hanımlarının söylediklerini kendisine nakletti. Bunun üzerine Mervan: "Ebû Muhammed, bineğin kapıda, Ebû Hüreyre'ye de git, o şimdi Akik'deki tarlasındadır. Durumu ona anlat" dedi. Abdurrahman'la binerek gittik. Ebû Hüreyre'nin yanına vardık. Abdurrahman konuştu ve bunu ona anlattı. Ebû Hüreyre: "Ben bunu bilmiyorum. Bana biri (Fadl b. Abbas) söylemişti" dedi.[262]

***

256. Ata b. Yesar'dan:

Adamın biri Ramazan'da oruçlu iken hanımını öptü. Bunun üzerine son derece üzüldü. Hemen durumu sorması için hanımını gönderdi. Kadın Rasulullah'ın (sav) hanımı Ümmü Seleme (r.anha)'nin yanına geldi. Olanları anlattı. Ümmü Seleme: "Rasulullah (sav) da oruçlu iken öpüyor!" dedi. Kadın döndü, Ümmü Seleme'nin sözünü kocasına anlattı. Adamın kızgınlığı daha da arttı: "Biz Rasulullah gibi değiliz! Allah onun her istediğini helal kıldı" diye çıkıştı. Kadın tekrar Ümmü Seleme'ye geldi. Yanında Rasulullah (sav) da vardı. Rasulullah (sav): "Bu kadının ne işi var?" diye sordu. Ümmü Seleme durumu arzedince Peygamberimiz:" Benim de Öptüğümü söylemedin mi?" Ümmü Seleme: "Söyledim." deyince, kadın tekrar kocasına döndü, durumu anlattı. Adamın öfkesi yine arttı ve: "Biz Rasulullah (sav) gibi değiliz. Allah ona her istediğini helal kıldı!" dedi. Bunu duyan Rasulullah (sav) kızdı ve şöyle buyurdu: "Allah'a yemin ederim ki sizin Allah'tan en çok korkanınız ve hangi hususlarda sınırı aşmıyacağını en iyi bileninizim."[263]

***

[262] Muvatta, Sıyam, 11; Buhari, Savm, 22; Müslim, Siyam, 13/75
[263] Muvatta, Sıyam, 13

257. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav), oruçlu iken hanımlarından bazılarını öperdi. Hz. Aişe bunu anlattı ve güldü.[264]

***

258. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

"Rasulullah (sav) oruçlu iken hanımlarını öperdi." dedikten sonra: "Hanginiz Rasulullah'tan (sav) daha çok nefsine hakimdir?" derdi.[265]

***

259. Abdullah b. Abbas (ra)'dan:

Rasulullah (sav) Mekke'nin fethedildiği yıl Ramazan'da Mekke'ye gitmek üzere yola çıktı. Medine'ye yedi, Mekke'ye üç konak mesafedeki Kedid'e gelince orucunu bozdu. Bunun üzerine seferdeki bütün müslümanlar oruçlarını bozdular. Çünkü ashap Rasulullah (sav)'ın her emrini yerine getiriyorlardı.[266]

***

260. Ebû Bekir b. Abdurrahman'dan:

Ashaptan bazıları şöyle dedi: Rasulullah (sav) Mekke'nin fethi senesi yolculukta müslümanlara, oruçlarını bozmalarını söyleyerek: "Düşmanlarınıza karşı kuvvetlenin" buyurdu. Kendisi oruca devam etti. Ebû Bekir'den: Bana anlatan şöyle dedi: "Rasulullah'ın (sav) açlık, susuzluktan veya sıcaktan dolayı başına su döktüğünü gürdüm. Kendisine; "Ya Rasulullah bazı kişilerle birlikte biz oruç tutmaya devam ediyoruz" dendi, Rasulullah (sav) da Kedid'e gelince bir kap istedi ve su içti. Bunun üzerine herkes orucunu bozdu.[267]

***

[264] Muvatta, Sıyam, 14; Buhari, Savm, 24; Müslim, Siyam, 12/62
[265] Muvatta, Sıyam, 18; Buhari, Savm, 22; Müslim, Siyam, 12/65
[266] Muvatta, Sıyam, 21; Buhari, Savm, 34; Müslim, Siyam, 15/88
[267] Muvatta, Sıyam, 22; Müslim, Sıyam, 15/90

261. Enes b. Malik (ra)'den:

Rasulullah'la (sav) beraber Ramazanda bir yolculuğa çıkmıştık. Oruç tutanlar tutmayanları, tutmayanlar da tutanları hiç ayıplamadılar.[268]

***

262. Hişam, babası Urve'den:

Hamza b. Amr el-Eslemi, Hz. Peygambere: "Ya Rasulallah! Ben oruç tutan biriyim, seferde de tutabilir miyim?" diye sordu. Rasulullah (sav): "İstersen tut, istemezsen tutma." buyurdu.[269]

***

263. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Adamın biri Ramazanda orucunu bozmuştu. Rasulullah (sav) ona ya bir köle azat ederek, ya iki ay devamlı oruç tutarak, ya da altmış fakiri doyurarak keffaret vermesini emretti. Adam: "Bulamam." deyince Rasulullah (sav)'a bir sele hurma getirilmişti: "Al bunu tasadduk et." buyurdu. Adam: "Ya Rasulallah! Buna benden daha muhtaç bir kimse yok." deyince Rasulullah (sav) yan dişleri görülecek şekilde güldü ve: "Onu ye!" buyurdu. [270]

***

264. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav), Ramazan ve Kurban bayramlarında oruç tutmayı yasakladı.[271]

***

[268] Muvatta, Sıyam, 23; Buhari, Savm, 38; Müslim, Siyam, 15/99
[269] Muvatta, Sıyam, 24; Buhari, Savm, 33; Müslim, Siyam, 17/104
[270] Muvatta, Sıyam, 28; Buhari, Savm, 30; Müslim, Siyam, 14/81
[271] Muvatta, Sıyam, 36; Müslim, Siyam, 22/139

265. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) birkaç gün hiç iftar etmeden oruç tutmayı yasakladı. Bunun üzerine Ashap: "Ya Rasulallah! Siz de yapıyorsunuz?" deyince Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Ben sizin gibi değilim, bana yediriliyor da, içiriliyor." [272]

***

266. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Bir kaç gün hiç iftar etmeden oruç tutmayın! Bir kaç gün hiç iftar etmeden oruç tutmayın!" Bunun üzerine Ashap: "Sen öyle tutuyorsun ya Rasulallah" diye itirazda bulununca Rasulullah (sav): "Ben sizin gibi değilim. Ben, Rabbim bana yedirdiği ve içirdiği halde geceyi geçiririm."[273] buyurdu.

***

267. İbn Şihab'dan:

Hz. Aişe ve Hz. Hafsa sabahleyin oruçlu olarak kalktılar. Kendilerine yemek getirilmişti, onu yiyerek oruçlarını bozdular. Bu sırada yanlarına Rasulullah (sav) geldi. Hz. Hafsa hemen Hz. Aişe (r.anha)'den önce söze başlayarak: "Ya Rasulallah! Aişe ile ben sahurda nafile oruç tutmaya niyet etmiştik, fakat bize birinin yiyecek hediye getirdiğini görünce orucumuzu bozduk! dedi. Rasulullah (sav): "Öyleyse, yerine başka bir gün kaza tutarsınız," buyurdu[274]

***

268. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav), hiç oruçsuz gün geçirmiyor diyemiyeceğimiz kadar oruç tutar, devamlı oruç tutuyor demiyeceğimiz kadar da oruçsuz gün geçirirdi. Ramazan ayından

[272] Muvatta, Sıyam, 38; Buhari, Savm, 20; Müslim, Siyam, 11/56
[273] Muvatta, Sıyam, 39; Buhari, Savm, 49; Müslim, Siyam, 11/58
[274] Muvatta, Sıyam, 50; Ebu Davud, Savm, 73; Tirmizi, Savm, 63

başka hiçbir ayın tamamını oruçlu geçirdiğini görmedim. Şaban ayında tuttuğundan daha fazla da hiçbir ayda oruç tuttuğunu görmedim.[275]

***

269. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Oruç kalkandır, onun için oruçlu, kötü bir söz söylemesin, cahillik yapmasın. Şayet birisi ona elle veya sözle sataşırsa "Ben oruçluyum! Ben oruçluyum!" desin."[276]

***

270. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Kuvvet ve iradesiyle yaşadığım Allah'a yemin ederim ki, oruçlunun ağız kokusu Allah katında miskten daha güzeldir. Bunun için Allah şöyle buyurur: "Kulum yemesini, içmesini ve her türlü arzusunu benim için terk ediyor. Oruç ise benim rızam içindir, onun mükafatını ancak ben veririm. Yapılan her iyiliğin mükafatı on katından yedi yüz katına kadardır, fakat oruç benim içindir, onun mükafatını sadece ben verebilirim."[277]

***

271. Ebû Hüreyre (ra):

Ramazan ayı geldiği zaman Cennet'in kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır, şeytanlar da bağlanır.[278] Dedi.

[275] Muvatta, Sıyam, 56; Buhari, Savm, 52; Müslim, Siyam, 175/175
[276] Muvatta, Sıyam, 57; Buhari, Savm, 2; Müslim, Siyam, 30/163
[277] Muvatta, Sıyam, 58; Buhari, Savm, 2; Müslim, Siyam, 30/163
[278] Muvatta, Sıyam, 59; Müslim, Siyam, 1/1

İTİKAF

272. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) itikafa girdiği zaman pencereden başını bana uzatır, ben de başını yıkar ve tarardım. İtikafta bulunduğu yerden sadece büyük ve küçük abdest bozmak için çıkardı.[279]

***

273. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) itikafa girmek istemişti. İtikafa gireceği yere varınca baktı ki Hz. Aişe (r.anha)'nin, Hafsa'nın ve Zeyneb'in çadırları orada kurulu. Onları görünce Bu çadırların kimin çadırları olduğunu sordu. Kendisine: "Aişe (r.anha)'nin, Hafsa'nın ve Zeyneb'in çadırlarıdır!" denildi. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "İyilik mi yaptık sanıyorsunuz?" buyurdu. Daha sonra da itikafa girmeden dönüp gitti. Bunun yerine Şevval ayında on gün itikaf yaptı.[280]

***

274. Ebû Said el-Hudri (ra)'den:

Rasulullah (sav), bir sene Ramazanın ikinci on gününde itikafa girdi. Ramazanın yirmibirinci gecesi olunca sabahleyin itikaftan çıktı ve: "Kim benimle itikafa girerse son on günde girsin. Çünkü ben Kadir gecesini gördüm, fakat sonradan bana unutturuldu. O sabah kendimi yanlarımdan su akarken çamurlar içine secde yapar buldum. Onun için Kadir gecesini Ramazanın son on gününde ve tek gecelerde arayın." buyurdu.

Ebû Said bu olayla ilgili olarak şunları naklediyor: O ge-

[279] Muvatta, İtikaf, 1 Buhari, İtikaf, 3; Müslim, Hayz, 3/6
[280] Muvatta, İtikaf, 7; Buhari, itikaf, 7; Müslim, İtikaf, 2/6

ce yağmur yağmış, onun için mescidin damı akmıştı. Bizzat gözlerimle Ramazanın yirmi birinci sabahı Rasulullah'ın (sav) alnında, burnunda yaşlık ve çamur izleriyle döndüğünü gördüm.[281]

***

275. Hişam'ın babası Urve'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Kadir gecesini Ramazan'ın son on gecesinde arayınız."[282]

***

276. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Kadir gecesini Ramazanın son yedi gecesinde arayın." [283]

***

277. Ömer b. Ubeydullah'ın azatlısı Ebû Nadr'den:

Abdullah b. Üneys el-Cüheni, Rasulullah (sav)'a: "Ya Rasulallah! Ben evi uzak bir kimseyim, bana bir gece söyleyin de o gece geleyim!" dedi. Rasulullah (sav) da: "Ramazanın yirmi üçüncü gecesi gel!" buyurdu.[284]

***

278. Enes b. Malik (ra)'den:

Ramazan'da Rasulullah (sav) yanıma gelerek: "Ramazanın bu gecesinde bana Kadir gecesi gösterildi. Bu arada iki kişi tartışmaya tutuşmuştu, ben onlara daldım... O geceyi Ramazanın yirmibeş, yirmiyedi ve yirmidokuzuncu gecelerinde arayın." buyurdu. [285]

[281] Muvatta, İtikaf, 9; Buhari, İtikaf, 1; Müslim, Siyam, 40/213
[282] Muvatta, İtikaf, 10; Buhari, Leyletü'l-kadr, 3; Müslim, Siyam, 40/219
[283] Muvatta, İtikaf, 11; Müslim, Siyam, 40/218
[284] Muvatta, İtikaf, Müslim, Siyam, 40/218
[285] Muvatta, İtikaf, 13; Buhari, Leyletü'l-kadr, 4

279. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Ashabtan bazılarına rüyalarında Kadir gecesi, Ramazan'ın yirmiyedinci gecesi olarak gösterildi. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Yirmi yedinci gece gördüğünüz rüyayı ben de gördüm. Kadir gecesini arayan Ramazan'ın yirmi yedinci gecesinde arasın." buyurdu.[286]

***

280. İmam Malik'den:

Güvenilir alimlerden duyduğuma göre, Rasulullah (sav)'a önceden insanların ömürleri veya bundan Allah'ın istediği kadarı gösterildi. Bundan dolayı başka ümmetlerin uzun ömürleri içinde yapamayacakları amelleri, ümmet kısa ömrü içinde yapsınlar diye Allah O'na bin geceden daha hayırlı olan Kadir gecesini verdi.[287]

HACC

281. Abdurrahman, babası Kasım'dan:

(Hz. Ebû Bekir'in hanımı) Esma bt. Umeys, Beyda denilen yerde Muhammed b. Ebi Bekir'i dünyaya getirdi. Hz. Ebû Bekir durumu Rasulullah (sav)'a bildirince, Peygamberimiz: "Söyle ona gusletsin, ondan sonra ihrama girsin." buyurdu.[288]

***

286 Muvatta, İtikaf, 14; Buhari, Leyletü'l-kadr, 2; Müslim, Siyam, 40/205
287 Muvatta, İtikaf, 15
288 Muvatta, Hac, 1; Buhari, Hac, 16

282. İbrahim, babası Abdullah b, Huneyn'den:

Abdullah b. Abbas'la Misver b. Mahreme, Ebva'da anlaşmazlığa düştüler. Abdullah: "İhramlı bulunan kimse başını yıkayabilir." derken, Misver: "İhramda bulunan bir kimse başını yıkayamaz" diyordu. Bunun üzerine Abdullah b. Abbas, beni Ebû Eyyüb el-Ensari'ye gönderdi. İki direk arasına gerilmiş bir ipe asılı perdeler arkasında yıkanıyordu. Selam verdim. (Başına su döken adama) "Bu kim?" diye sordu. Ben:"Huneyn'in oğlu Abdullah'ım. Beni sana Abdullah b. Abbas (ra) bir şey sormam için gönderdi. Rasulullah (sav) ihramda iken başını nasıl yıkardı?" dedim. Eliyle ipe gerili olan perdeyi hafif indirerek, başını benim göreceğim şekilde elleriyle ovmaya başladı ve su döken zata da "Başıma su dök!" dedi. Elleriyle başını ovuşturduktan sonra: "Rasulullah (sav)'ın böyle yaptığını gördüm." dedi.[289]

***

283. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Adamın biri Rasulullah (sav)'a: "Ihramlı hangi elbiseleri giyemez?" diye sordu. Rasulullah (sav): "Gömlek giymeyin, sarık sarmayın, şalvar, bornoz ve mest giymeyiniz. Ancak, terlik bulamayanlar mestlerin yan taraflarını kesmek suretiyle giyebilirler. Zaferan veya vers kokuları sürülmüş hiçbir elbiseyi de giymeyiniz." buyurdu.[290]

***

284. Ata b. Ebi Rebah'dan:

Rasulullah (sav) Huneyn'de iken kendisine bir Arap geldi. Üzerindeki gömlekte sarı boya izi vardı. "Ya Rasulallah! Ben umre için ihrama girdim, neleri yapmamı emrediyorsunuz?" dedi. Rasulullah (sav): "Gömleğini çıkar, şu sarı lekeyi temizle, ondan sonra da hacda ne yaparsan umrede de onu

289 Muvatta, Hac, 4; Buhari, Cezau's-sayd, 14; Müslim, Hac, 13/91
290 Muvatta, Hac, 8; Buhari, Hac, 21; Müslim, Hac, 1/1

yap." buyurdu. [291]

***

285. Abdullah b. Ömer (ra)'den

Rasulullah (sav): "Medineliler Zülhuleyfe'den, Şamlılar Cuhfe'den, Necidliler de Karn'dan ihrama girerler." Duyduğuma göre, ayrıca Rasulullah (sav): "Yemenliler, Yelemlem'den ihrama girerler." buyurdu. [292]

***

286. İmam Malik'den:

Bana ulaşan rivayetlere göre Rasulullah (sav) Umre yaparken Ci'rane'de ihrama girdi.[293]

***

287. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle telbiyede bulunurdu: **Lebbeyk. Allahümme lebbeyk. Lâ şerîke leke lebbeyk. İnne'l-hamde ve'n-ni'mete vel mülk. Lâ şerîke lek.** "Emrine amadeyim Allahım, emret! Emret, senin ortağın yoktur, emret! Hamd sanadır, nimetler sendendir, Otorite/mülk de senindir. Senin hiçbir bakımdan ortağın yoktur." Abdullah b. Ömer (ra) şöyle devam etti: (Rasulullah) buna şunu da ilave ederdi: **Lebbeyk, lebbeyk, lebbeyk ve sadeyk ve'l-hayrü bi-yedeyk ve rağbâü ileyke vel-amel** "Emrine amadeyim, emret! Emret, seni hoşnut etmeye hazırız. Bütün hayırlar sendendir, emret! Yalnız Senin emirlerine rağbet edilir ve kulluk ancak sana yapılır." [294]

***

[291] Muvatta, Hac, 20; Buhari, Hac, 17; Müslim, Hac, 1/6
[292] Muvatta, Hac, 24; Buhari, Hac, 8; Müslim, Hac, 3/13
[293] Muvatta, Hac, 29; Ebu Davud, Hac, 80; Tirmizi, Hac, 92; Nesai, Menasik, 104
[294] Muvatta, Hac, 30; Buhari, Hac, 26; Müslim, Hac, 3/19

288. Hişam, babası Urve'den:

Rasulullah (sav) Zulhüleyfe mescidinde iki rekat namaz kılar, sonra devesine binip deve ayağa kalkınca ihrama girerdi.[295]

***

289. Ubeyd b. Güreye'den:

Abdullah b. Ömer'e: "Ebû Abdurrahman! Arkadaşlarından hiç kimsede görmediğim dört şeyi yapıyorsun." dedim. "Onlar nedir, ey Cüreyc?" dedi. "Hacerü'l-Esved'in sadece Yemen köşelerini istilam ediyorsun (selamlıyorsun). Bakıyorum üzeri açık terlik ve sarı renkli elbise giyiyorsun. Mekke'de olduğu zaman herkes hilali görür görmez ihrama giriyor sen ise Zilhicce'nin sekizinde giriyorsun." diye sıraladım. Abdullah b. Ömer (ra)'de şöyle cevap verdi: "Yemen köşelerini istilam etmemin sebebi, Rasulullah (sav)'ın hep buraları istilam ettiğini gördüğüm içindir. Üzeri açık terlik giymeme gelince, Rasulullah (sav)'ın deriden yapılmış terlik giydiğini onunla abdest aldığını gördüm, onun için ben de o tip terlik giymeyi tercih ediyorum. Sarı renge gelince, Rasulullah (sav)'ın bu renkte giyindiğini gördüm, ben de o renkte elbiseler giyiyorum. Hilali görünce ihrama girmeyip beklememin sebebi ise, Rasulullah (sav)'ın bineği yola koyulmadıkça ihrama girdiğini hiç görmediğimdendir."[296]

***

290. Hallad, babası Saib el-Ensari'den:

Rasulullah (sav): "Bana Cebrail gelerek ashabıma ve yanımdakilere telbiye veya tehlil getirirken seslerini yükseltmelerini emretmemi söyledi." Telbiye veya tehlilden sadece birini kastediyor." buyurdu. [297]

[295] Muvatta, Hac, 31; Buhari, Hac, 2; Müslim, Hac, 5/29
[296] Muvatta, Hac, 33; Buhari, Vuzu, 30; Müslim, Hac, 5/25
[297] Muvatta, Hac, 36; Ebu Davud, Hac, 26; Tirmizi, Hac, 15; Nesai, Menasik, 55; İbni Mace, Menasik, 16

291. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Veda haccında Rasulullah (sav) ile yola çıktığımızda bazımız umre için, bazımız hacc ve umre için, bazımız da sadece hacc için ihrama girmişti. Rasulullah (sav) da sadece hacc için ihrama girmişti. Umre için ihrama girenler ihramdan çıktı, fakat yalnızca hac için ve hacla-umre için ihrama girmiş bulunanlar bayramın birinci gününe kadar ihramdan çıkmadılar. [298]

***

292. İmam Malik'ten:

Veda haccında ashap umre için ihrama girmişti. Rasulullah (sav) onlara: "Yanında kurbanlığı olan hacla beraber umre için de ihrama girsin. Sonra her ikisini bitirmeden de ihramdan çıkmasın." buyurdu [299]

***

293. Muhammed b. Ebi Bekir Es-Sakafi'den:

Mina'dan Arafat'a giderken Enes b. Malik'e: "Rasulullah'la (sav) beraberken bu gün nasıl yapıyordunuz?" diye sordum. Enes b. Malik: "İsteyen bir kısmımız telbiyede bulunur, bir kısmımız da tekbir getirirdi. Hiç kimse kimseyi yadırgamazdı." dedi.[300]

***

294. Nafi'den:

Abdullah b. Ömer, Harem'e varınca Kabe'yi tavaf edinceye ve Safa ile Merve arasında da sa'yini yapıncaya kadar telbiyeye ara verir, sonra Mina'dan Arafat'a gidinceye kadar tekrar başlardı. Ertesi gün telbiyeyi artık bırakırdı. Umre

[298] Muvatta, Hac, 38; Buhari, Hac, 34; Müslim, Hac, 17/118
[299] Muvatta, Hac, 44; Buhari, Muhsar,1; Müslim, Hac, 26/180; Buhari, Hac, 31; Müslim, Hac, 17/111
[300] Muvatta, Hac, 45; Buhari, Hac, 86; Müslim, Hac, 16/274

yaptığında Harem'e girince telbiyeyi de terk ederdi.[301]

***

295. Amre bt. Abdurrahman'dan:

Ziyad b. Ebi Süfyan, Hz. Aişe'ye bir mektup yazarak: "Abdullah b. Abbas, kurbanlık hayvanını gönderen kimseye, kurban kesilinceye kadar hac yapanlara haram olanlar haramdır, dedi. Ben de kurbanlığımı gönderdim. Bana emrini yaz veya kurbanın sahibine bildir." dedi. Hz. Aişe de ona şu cevabı verdi: "Abdullah b. Abbas'ın dediği gibi değildir. Ben Rasulullah'ın (sav) kurbanlığının nişanını kendi ellerimle büktüm, sonra da Rasulullah (sav) onu kendi eliyle hayvana takarak babamla gönderdi. Bu arada Rasulullah (sav), kurban kesilinceye kadar Allah Teala'nın kendisine helal kıldığı hiç bir şeyden mahrum kalmadı."[302]

***

296. İmam Malik'e ulaştığına göre:

Rasulullah (sav) üç defa umre yapmıştır: Hudeybiye senesi, Kadıyye senesi ve Ci'rane senesi.[303]

***

297. Hişam, babası Urve'den:

Rasulullah (sav) sadece üç umre yaptı: Biri Şevval, ikisi de Zilkade ayında.[304]

***

298. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "İki umre arasında işlenen günahlara umreler keffaret olur. Makbul olan haccın karşılığı ise cen-

[301] Muvatta, Hac, 48; Buhari, Hac, 38; Müslim, Hac, 38/227
[302] Muvatta, Hac, 54; Buhari, Hac, 109; Müslim, Hac, 64/369
[303] Muvatta, Hac, 58
[304] Muvatta, Hac, 59

netten başka bir yer değildir." buyurdu.[305]

***

299. Ebû Bekir b. Abdurrahman'dan:

Rasulullah (sav)'a bir kadın gelerek: "Hac için hazırlanmıştım, bir engel çıktı!" dedi. Rasulullah (sav) ona: "Ramazan'da umre yap, çünkü o da hac gibidir" buyurdu.[306]

***

300. Abduddar oğullarının kardeşi Nübeyh b. Vehb'den:

Eban b. Osman'ın hac emiri olduğu zaman, Ömer b. Ubeydullah ona bir haber göndererek: "Şeybe b. Cübeyr'in kızını Talha b. Ömer'e nikahlamak istiyorum, onun için senin de orada bulunmanı istiyorum" dedi. O sırada Ömer de Eban da ihramlı idiler. Bunun üzerine Eban şöyle dedi: "Ben, (babam) Osman b. Affan'dan Rasulullah (sav)'ın: "İhramlı bulunan bir kimse başkası ile nikahlanamaz, başkası için nikah kıyamaz ve kız isteyemez" dediğini duydum.[307]

***

301. Süleyman b. Yesar'dan:

Rasulullah (sav) ihramlı iken, Lahyey Cemel denilen yerde başından kan aldırdı. Lahyey Cemel: Mekke yolunda Medine'ye daha yakın olan bir yerin adıdır.[308]

***

302. Ebû Katade (ra)'den:

Mekke'ye giderken Rasulullah'la (sav) beraberdim. Ben ihramsızdım, ihramlı bazı arkadaşlarla onlardan ayrıldık. Bu arada bir yaban eşeği gördüm. Atımın üzerinde doğrula-

[305] Muvatta, Hac, 68; Buhari, Umre, 1; Müslim, Hac, 79/437
[306] Muvatta, Hac, 69; Ebu Davud, Hac, 79; Tirmizi, Hac, 95; Nesai, Sıyam İbni Mace, Hac, 45
[307] Muvatta, Hac, 73
[308] Muvatta, Hac, 77; Buhari, Cezaü's-sayd, 11; Müslim, Hac, 11/88

rak arkadaşlardan kamçımı istedim, vermediler. Okumu istedim, onu da vermediler. Sonunda kendim okumu alarak yaban eşeğini vurdum. Etinden bazı ashap yedi, bazısı yemedi. Rasulullah (sav)'a yetişince durumu sordular, peygamberimiz şu cevabı verdi: "O, bir çeşit rızıktır, onu size Allah yedirdi."[309]

***

303. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Beş cins hayvan vardır ki ihramlının onları öldürmesinde hiç bir günah yoktur: Karga, çaylak, akrep, fare, saldırgan köpek."[310]

***

304. Abdullah b. Abbas (ra)'dan:

Fadl b. Abbas, Rasulullah'ın (sav) bineğinin arkasında idi. Bu sırada peygamberimize Has'am kabilesinden bir kadın gelerek birşey sormak istedi. Fadl ile kadın birbirlerine bakışmaya başladılar. Bunu gören peygamberimiz Fadl'ın başını öbür tarafa çevirdi. Kadın: "Ya Rasulallah! Yaşlı babama hacca gitmek farz oldu, fakat o binek üzerinde duramaz. Yerine hacca ben gidebilir miyim?" diye sordu. Rasulullah (sav): "Evet." buyurdu. Bu olay, veda haccı sırasında meydana gelmişti.[311]

***

305. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Görmedin mi kavmin Kabe'yi inşa ettikleri zaman İbrahim'in (a.s.) temellerinden daha dar yapmışlar!" Bunun üzerine ben:" Ya Rasulallah! Onu Hz. İbrahim'in temeli üzerine yapmayı düşünmüyor

[309] Muvatta, Hac, 79; Buhari, Cihad, 88; Müslim, Hac, 8/57
[310] Muvatta, Hac, 91; Buhari, Cezaü's-sayd, 7; Müslim, Hac, 9/76
[311] Muvatta, Hac, 100; Buhari, Hac, 1; Müslim, Hac, 71/408

musun?" dedim. Rasulullah (sav): "Eğer kavmin küfürden yeni çıkmış olmasaydı, mutlaka yapardım" buyurdu. Abdullah b. Ömer (ra): "Şayet Hz. Aişe, Rasulullah'ın (sav) böyle söylediğini duymuşsa bile, onun Hicr tarafındaki iki köşeyi istilam etmeden (selamlamadan) bıraktığını zannetmiyorum. Çünkü Beytullah'ı tavaf ancak o zaman tamam olur." dedi.[312]

***

306. Cabir b. Abdullah (ra)'dan:

Rasulullah (sav)'ın üç şavt Haceri Esved'den Haceri Esved'e kadar remel (sert adımlı yürüyüş) yaptığını gördüm. [313]

***

307. İmam Malik'e ulaştığına göre:

Rasulullah (sav) Beytullah'ı tavaf ettikten sonra iki rekat namaz kılar, Safa ve Merve'ye çıkmak istediği zaman da çıkmadan önce Haceri Esved'i istilam ederdi (selamlardı).[314]

***

308. Hişam, babası Urve'den:

Rasulullah (sav) Abdurrahman b. Avf'a: "Hacer'ül Esved'i nasıl istilam ettin ey Ebû Muhammed?" diye sordu. Abdurrahman da: "Gücüm yettiği kadar istilam ettim, yorulunca bıraktım" cevabını verdi. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Doğru yapmışsın." buyurdu. [315]

***

309. Hişam, babası Urve'den:

Ömer b. Hattab, Beytullah'ı tavaf ederken Haceri Esved

[312] Muvatta, Hac, 107; Buhari, Tefsir (Bakara), 10; Müslim, Hac, 69/399
[313] Muvatta, Hac, 110; Müslim, Hac, 39/330
[314] Muvatta, Hac, 115; Müslim, Hac, 19/147
[315] Muvatta, Hac, 116

için şöyle derdi: "Sen sadece bir taşsın. Eğer Rasulullah (sav)'ın seni öptüğünü görmeseydim ben de seni öpmezdim." Hz. Ömer daha sonra da onu öperdi.[316]

***

310. Hz. Ümmü Seleme (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav)'a hasta olduğumu söyledim: "Öyleyse cemaatin arkasından bir binek üzerinde tavafını yap" buyurdu. Ben de deveme binerek tavafımı yaptım. O sırada Rasulullah (sav) Beytullah'ın bir köşesinde namaz kılıyor ve namazda da "ve't-Tur ve kitabin mestur" suresini okuyordu.[317]

***

311. Cabir b. Abdullah (ra)'dan:

Rasulullah'ın (sav) mescitten çıkıp Safa'ya gitmek istediği zaman: "Allah'ın Kur'an'da önce zikrettiğiyle başlayalım" dedi ve Say'a Safa'dan başladı.[318]

***

312. Cabir b. Abdullah (ra)'dan:

Rasulullah (sav) Safa'da durduğu zaman üç defa tekbir getirerek, üç defa da: "Allah'tan başka ilah yoktur. Onun hiç bir şekilde benzeri de yoktur. Mülk Onundur, hamd ona mahsustur. O her şeye kadirdir" der ve dua ederdi. Daha sonra bunun aynını Merve'de de yapardı.[319]

***

313. Urve'den:

Ben henüz gençtim, Mü'minlerin annesi Hz. Aişe'ye sor-

[316] Muvatta, Hac, 118; Buhari, Hac 50; Müslim, Hac, 41/248
[317] Muvatta, Hac, 126; Buhari, Salat, 78
[318] Muvatta, Hac, 129; Müslim, Hac, 19/147
[319] Muvatta, Hac, 130; Müslim, Hac 19/147

dum: “Allah Teala: “Şüphesiz ki Safa ile Merve, Allah'ın nişanelerindendir. Kim Kabe'yi hacceder veya umre yaparsa, bu ikisini de tavaf (sa'y) etmesinde bir sakınca yoktur,” (Bakara, 2/158) buyurduğuna göre, Safa ile Merve'yi tavaf etmeyene bir şey lazım gelmez.” dedim. Bunun üzerine Hz. Aişe: “Asla! Şayet senin dediğin gibi olsaydı, ayet, bu ikisini de tavaf etmemesinde bir beis yoktur, şeklinde olurdu. Bu ayet, Ensarla ilgili olarak nazil olmuştur. Cahiliyye devrinde onlar Kudeyd hizasındaki Menat putu için ihrama giriyorlar, Safa ile Merve tepelerini de Sa'y etmiyorlardı. Ne zaman ki İslam geldi, Rasulullah (sav)’a bu durumu sordular. Allah Teala da: “Safa ile Merve Allahın nişanelerindendir. Kim Kabe'yi hacceder veya umre yaparsa Safa ve Merve arasında tavaf (sa'y) etmesinde bir sakınca yoktur.” ayetini indirdi.[320]

***

314. Cabir b. Abdullah (ra)’dan:

Rasulullah (sav), Safa'dan indiği zaman normal adımlarla yürür, vadiye iner inmez çıkıncaya kadar hızlı hızlı yürürdü. [321]

***

315. Ümmü’l-Fadl bt. Haris (r.anha)’dan:

Kurban bayramının arefe günü ashap benim yanımda Rasulullah (sav)’ın oruçlu olup olmadığı konusunda ihtilafa düştüler. Bazıları: “oruçlu” dedi. Bazıları da: “değil” dediler. Bunun üzerine ben Rasulullah (sav)’a bir bardak süt gönderdim, devesinin yanında dikilirken onu içti.[322]

***

[320] Muvatta, Hac, 132; Buhari, Hac, 79; Müslim, Hac, 43/259, 260, 261
[321] Muvatta, Hac, 134; Müslim, Hac 19/147
[322] Muvatta, Hac, 135; Buhari, Hac, 88; Müslim, Hac, 18/110

316. Ebû Hüreyre (ra)’den:

Rasulullah (sav), Ramazan ve Kurban bayramlarında oruç tutmayı yasaklamıştır.[323]

***

317. Abdullah b. Amr (ra)’dan:

Babam Amr b. As'ın yanına vardım, yemek yiyordu. Beni de çağırdı. “Oruçluyum” dedim. Bunun üzerine bana: “Bu günler Rasulullah (sav)'ın bize oruç tutmayı yasaklayıp, oruçsuz geçirmemizi emrettiği günlerdir” karşılığını verdi.[324]

***

318. Ebû Hüreyre (ra)’den:

Rasulullah (sav) bir adamın Kabe'ye kurbanlık deve gönderdiğini gördü. Adama: “Ona bin!” buyurdu. Adam: “Ya Rasulallah! O Kabe için kurbanlıktır” karşılığını verince Rasulullah (sav), iki üç defa: “Bin diyorum sana!” buyurdu. [325]

***

319. Hişam, babası Urve'den:

Üsame b. Zeyd'e Rasulullah (sav)'ın Veda haccında Arafat'tan inerken nasıl yürüdüğü soruldu. Ben de yanında idim, şu cevabı verdi: “Normal adımlarla yürüyordu, ancak düz bir alana gelince hızlanıyordu.”[326]

***

320. İmam Malik’den:

Rasulullah (sav), Mina'da: “Mina'nın her tarafında kurban kesilebilir” buyurduktan sonra: “Merve'de de” dedi. Daha sonra: “Mekke'nin bütün sokak ve yollarında kurban kesilebilir” buyurdu.[327]

[323] Muvatta, Hac, 139; Müslim, Siyam, 22/139; Müslim, Siyam, 12/36
[324] Muvatta, Hac, 141; Ebu Davud, Savm, 50
[325] Muvatta, Hac, 142; Buhari, Hac; 103; Müslim, Hac, 65/371
[326] Muvatta, Hac, 179; Buhari, Hac; 92; Müslim, Hac, 47/283, 284
[327] Muvatta, Hac, 181; Ebu Davud, Hac, 64; İbni Mace, Menasik, 73

321. Amre bt. Abdurrahman'dan:

Hz. Aişe (r.anha)'nin şunları anlattığını duydum: Zilkade'nin bitimine beş gün kala Rasulullah ile birlikte yola çıktık. Sadece hac yapacağımızı zannediyorduk. Mekke'ye yaklaşınca Rasulullah (sav) yanında kurbanlığı olmayanların tavaf ve sa'y'den sonra ihramdan çıkmalarını emretti. Bayram günü bize biraz sığır eti getirildi. "Bu nedir?" diye sordum. "Rasulullah (sav), hanımları için kurban kesti" dediler.[328]

***

322. Hz. Hafsa (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav)'a: "Herkese ne oluyor da ihramdan çıkıyorlar? Halbuki sen daha umreden çıkmadın" dedim. Rasulullah (sav): "Ben saçlarımı (dağılmasın toplansın diye zamk gibi bir şey sürerek) keçeledim, kurbanlığıma nişanımı taktım, onun için kurbanı kesinceye kadar ihramdan çıkamam." buyurdu.[329]

***

323. Hz. Ali (ra)'den:

Rasulullah (sav) kurbanlıklarından bir kısmını kendisi bizzat keser, bir kısmını da başkaları keserdi.[330]

***

324. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Allahım, (haccda ihramdan çıkmak için) saçlarını tıraş edenlere merhamet et!" diye dua edince oradakiler: "Kısaltanlara da ya Rasulullah" diye ilave ettiler. Rasulullah (sav) tekrar: "Allahım, saçlarını tıraş edenlere merhamet et!" deyince oradakiler tekrar: "Kısaltanlara da ya

[328] Muvatta, Hac, 182; Buhari, Hac; 115; Müslim, Hac, 17/125
[329] Muvatta, Hac, 183; Buhari, Hac; 34; Müslim, Hac, 25/176
[330] Muvatta, Hac, 184; Müslim, Hac 19/147

Rasulallah!" deyince Rasulullah (sav) onların dediklerini de ilave ederek: "Allahım, saçlarını kesenlere ve kısaltanlara merhamet et" diye dua etti.[331]

***

325. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) Beytullah'a girdi. Üsame b. Zeyd, Bilal b. Rebah ve Osman b. Talha el-Hacebi de yanında idiler. İçeri girince kapıyı kapayıp bir süre orada kaldılar. Çıktıktan sonra Bilal'a Rasulullah (sav)'ın ne yaptığını sordum: "Sütunlardan birini sağına aldı, ikisini soluna aldı, üçünü de arkasına alarak namaz kıldı." dedi. O zamanlar Beytullah'ın altı sütunu vardı.[332]

***

326. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) akşamla yatsıyı (birleştirerek yatsı vakti) Müzdelife'de beraber kıldı.[333]

***

327. Üsame b. Zeyd (ra)'den:

Rasulullah (sav) Arafat'tan inerken Müzdelife'ye gelmeden bir dar yolda durdu, küçük abdestini yapıp derhal abdest aldı. Cemaate abdest almaları için vakit de vermedi. Bunun üzerine ben: "Namaz mı kılacağız ya Rasulallah?" dedim. "Namaz ileride" buyurdu. Bineğine binerek Müzdelife'ye kadar geldi. Orada inip abdest aldı, abdest almaları için cemaate de süre tanıdı. Sonra kamet getirilip akşam namazını kıldı. Herkes devesi yanında çökmüş dururken, bu sefer yatsı için kamet getirildi, onu da kıldılar. Akşamla yatsı arasında başka hiç bir namaz kılınmadı.[334]

[331] Muvatta, Hac, 187; Buhari, Hac; 137; Müslim, Hac, 55/317
[332] Muvatta, Hac, 196; Buhari, Salat, 96; Müslim, Hac, 68/388
[333] Muvatta, Hac, 199; Buhari, Hac, 96; Müslim, Hac, 47/276
[334] Muvatta, Hac, 200; Buhari, Vuzu, 6; Müslim, Hac, 47/276

328. Ebû Eyyüb el-Ensari (ra)'den:

Ben Veda haccı esnasında Müzdelife'de Rasulullah (sav)'la beraber akşamla yatsıyı (birleştirerek) yatsı vaktinde kıldım.[335]

***

329. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Mekke'ye geldiğimde hayızlı idim. Onun için ne tavaf, ne de sa'y ettim. Durumdan Rasulullah (sav)'a şikayette bulundum. Bana: "Temizleninceye kadar tavaf ve sa'y dışında hacı adaylarının yaptıkları her şeyi yap." buyurdu.[336]

***

330. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Safiye bt. Huyey aybaşı oldu. Durumu Rasulullah (sav)'a bildirdim: "Bizi burada bekletecek mi?" diye sordu. Kendisine: "Ziyaret tavafını yaptı." denildi. O zaman: "Peki öyleyse (beklemeyiz)." buyurdu. [337]

***

331. Kab b. Ucre (ra)'den:

İhramlı vaziyette Rasulullah (sav) ile birlikteydim. Başımdaki haşereler bana eziyet vermeye başlamışlardı. Bunun üzerine Rasulullah (sav) tıraş olmamı emrederek: "Ya üç gün oruç tut, ya adam başına iki müd olmak üzere altı fakiri doyur, ya da bir koyun kurban kes. Bunlardan hangisini yaparsan, fidyeni ödemiş olursun" buyurdu.[338]

***

332. Abdullah b. Amr (ra)'dan:

Rasulullah (sav) Mina'da durdu, müslümanlar kendisine

[335] Muvatta, Hac, 201; Buhari, Hac, 69; Müslim, Hac, 47/275
[336] Muvatta, Hac, 227
[337] Muvatta, Hac, 228; Buhari, Hac, 145
[338] Muvatta, Hac, 240; Buhari, Muhsar, 6; Müslim, Hac, 10/82

muhtelif sorular soruyorlardı. Bu arada adamın biri gelerek: "Ya Rasulallah! Kurban kesmeden önce bilmediğim için tıraş oldum" dedi. Rasulullah (sav): "Kurbanını kes, önemli değil." buyurdu. Daha sonra başka bir kimse daha gelerek: "Ya Rasulallah! Cemreleri taşlamadan önce bilmediğim için kurban kestim." dedi. Buna da cevaben peygamberimiz: "Taşını at önemli değil" buyurdu. Rasulullah (sav)'a burada ne sorulduysa hepsine de cevabı: "Yap, önemli değil" oldu.[339]

***

333. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) bir savaştan, hacdan veya bir umreden dönerken her yüksek yerden geçerken üç defa tekbir getirirdi. Sonra da: **Lâ ilâhe illallâhu vahdehu lâ şerîke leh. Lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü ve hüve ala külli şey'in kadîr. Âyibûne, tâibûne, âbidûne, sâcidûn. Li rabbinâ hâmidûn. Sadakallâhu va'dehu ve nasara abdehu ve hezeme'l-ahzâbe vahdeh** "Tek olan Allah'tan başka ilah yoktur. Onun hiç bir şekilde ortağı da yoktur. Mülk onundur, hamd da ona mahsustur. O her şeye kadirdir. Dönenler, tövbe edenler, ibadet ve secde edenler, rabbimize hamdedenler, Allah vaadinde sadıktır. Kuluna yardım eder, Allah düşmanı grupları o tek başına hezimete uğratır" diye dua ederdi.[340]

***

334. Abdullah b. Abbas (ra)'dan:

Rasulullah (sav) devesinin hevdecinde (çadırında) duran bir kadının yanından geçiyordu. Kadına: "Bu Allah'ın resulüdür!" denildi. Bunun üzerine kadın yanındaki çocuğun yanlarından tutup kaldırarak: "Bu hac edebilir mi ya Rasulallah?" diye sordu. Rasulullah (sav): "Evet, ayrıca sana da sevap vardır" buyurdu.[341]

[339] Muvatta, Hac, 245; Buhari, Hac, 131; Müslim, Hac, 57/327
[340] Muvatta, Hac, 246; Buhari, Umre, 12; Müslim, Hac, 76/428
[341] Muvatta, Hac, 247; Müslim, Hac, 72/409

335. Talha b. Ubeydullah b. Keriz'den:

Rasulullah (sav): "Şeytan arefe günü görüldüğünden daha küçük, daha hakir, daha zelil ve daha öfkeli hiç bir zaman görülmedi. Bunun sebebi de rahmetin indirilişini, Allah'ın büyük günahları affedişini görmesidir. Bir de arefe gününden de daha küçük, daha zelil, daha öfkeli görüldüğü bir gün vardır ki o da Bedir savaşının olduğu gündür." Bu söz üzerine Rasulullah (sav)'a:" Bedir'de şeytan ne gördü ya Rasulallah?" diye sorulunca şöyle buyurdu: "Cebrail'in savaşmak için melekleri saf saf dizdiğini gördü." buyurdu.[342]

***

336. Talha b. Ubeydullah b. Keriz'den:

Rasulullah (sav): "Duaların en üstünü arefe günü yapılandır. Benim ve benden önceki peygamberlerin söylediklerinin en üstünü de: Tek olan Allah'tan başka ilah yoktur, onun hiç bir şekilde ortağı yoktur" sözüdür." buyurdu.[343]

***

337. Muhammed b. İmran el-Ensari, babasından:

Ben Mekke yolu üzerindeki Serha'nın altında dururken Abdullah b. Ömer (ra) geldi. "Neden bu ağacın altındasın?" dedi. "Gölgesinde oturmak için." dedim. "Başka sebebi var mı?" dedi." Hayır, sadece gölgesi için" dedim. Bunun üzerine Abdullah b. Ömer (ra) eliyle doğu tarafını işaret ederek Rasulullah'ın (sav) şöyle buyurduğunu nakletti: "Mina'daki iki küçük dağ arasına varınca orada Sürer denilen bir vadide bir ağaç vardır. O ağacın altında yetmiş bin Peygamber yaşamıştır."[344]

[342] Muvatta, Hac, 248
[343] Muvatta, Hac, 249
[344] Muvatta, Hac, 252; Nesai, Hac, 189

CİHAD

338. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Allah yolunda cihada çıkan kimse, geri dönünceye kadar, hiç usanmadan, yılmadan nafile oruç tutan ve nafile namaz kılan kimse gibidir." buyurdu. [345]

***

339. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Allah Teala sadece ve sadece kendi yolunda cihad ve kendi emirlerinin tasdiki için evinden çıkardığı kimseyi (şehit olursa) cennete sokmayı yahut sevap veya ganimetlerle tekrar evine döndürmeyi üzerine almıştır." buyurdu. [346]

***

340. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "At bazı kimseler için sevap, bazıları için siper, bazıları için de vebaldir. Atın, sevaba vesile olduğu kimsenin durumu şöyledir:

Adam atını Allah yolunda hazırlamıştır. Onu bir boş sahaya veya bir otlağa bağladığı zaman bu saha veya otlağa atın ipi süründükçe her şey adam için sevap olur. Şayet at ipini koparır da bir iki tur koşarsa, bastığı ve gübrelediği yerler dolayısiyle yine adam için sevap yazılır. Eğer bir nehirden geçerken, adamın atını sulamak maksadı olmadığı halde at buradan su içerse yine adam adına sevap yazılır.

Yine bir adam vardır ki atını başkalarına yük olmamak, onlara muhtaç olmamak için hazırlar. Onu elinde tutarken olsun, binince olsun Allah'ın hakkını da unutmaz. İşte böyle

[345] Muvatta, Cihad, 1; Buhari, Cihad, 1; Müslim, İmaret, 29/110
[346] Muvatta, Cihad, 2; Buhari, Cihad, 2; Müslim, İmaret, 28/104

kimse için de at siperdir.

Başka bir adam da vardır ki, başkalarına karşı övünmek, gösteriş yapmak ve müslümanlara karşı düşmanlık için atını hazırlamıştır. İşte böyle kimse için de atı vebaldir, yüktür." buyurdu. Rasulullah (sav)'a eşeklerle ilgili bir soru soruldu. Şöyle cevap verdi: "Günah ve sevabın her çeşidini açıkça belirten şu ayet-i kerimeden başka bu konuda bana bir şey nazil olmadı: "Her kim ki zerre miktarı hayır işlerse karşılığını görür, yine her kim ki zerre kadar fenalık yaparsa o da karşılığını görür."(Zilzal, 2) [347]

***

341. Ata b. Yesar'dan:

Rasulullah (sav): "Size insanların mertebece en hayırlı olanını söyleyeyim mi? Atının yularından tutup Allah yolunda cihat edendir. Bundan sonra, insanların mertebece en hayırlı olanını haber vereyim mi? Birkaç koyun alarak (fitne zamanlarında) bir kenara çekilen, namaz kılıp, oruç tutan ve Allah'a hiç bir şeyi ortak koşmadan ona ibadet eden kimsedir." buyurdu.[348]

***

342. Ubade b. Velid, dedesi Ubade b. Samit'den:

Rasulullah (sav)'a Akabe gecesi biz kendisinden duyduklarımızı kabul edeceğimize, söylediklerini yapacağımıza, bollukta ve darlıkta, beğenilen ve beğenilmeyen durumlarda kendisine yardımcı olacağımıza, bir işi ehlinin elinden almak için çaba sarfetmeyeceğimize, nerede olursak olalım daima hakkı söyleyip, hak yolda olacağımıza ve Allah'ın dinine yardım hususunda hiç kimsenin kınamasından korkmayacağımıza dair biat ettik. [349]

---

[347] Muvatta, Cihad, 3; Buhari, Cihad, 48; Müslim, Zekat, 6/24
[348] Muvatta, Cihad, 4; Tirmizi, Fedailü'l-Cihad,18; Nesai, Zekat, 74
[349] Muvatta, Cihad, 5; Buhari, Ahkam, 43; Müslim, İmaret, 8/41

343. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) Kur'an-ı Kerim'le düşman topraklarında sefere çıkmayı yasaklamıştır. İmam Malik der ki: "Bu yasak, düşmanın Kur'an-ı Kerim'i eline geçirmesi (ve Kur'an'a bir zarar vermesi) korkusundandır." [350]

***

344. Abdullah b. Ömer (ra)'den

Rasulullah (sav), savaşlardan birinde kadın cesetleri gördü. Bundan hoşlanmadı. Bunun üzerine kadın ve çocukların öldürülmelerini yasakladı. [351]

***

345. İmam Malik'den:

Ömer b. Abdülaziz valilerinden birine: "Bize ulaştığına göre Rasulullah (sav) bir askeri birlik gönderdiği zaman onlara; "Allah yolunda Allah'ın adıyla savaşın. Sizler Allah'ı inkar edenlerle savaşıyorsunuz. Ganimetlere ihanet etmeyiniz, zulmetmeyiniz, insanların organlarını kesmeyiniz, çocukları öldürmeyiniz" derdi. Sen de orduna ve kıtalarına bunların aynını söyle. Selamlar." diye yazdı. [352]

***

346. Amr b. Şuayb'den:

Rasulullah (sav), Huneyn'den çıktığı zaman Cirane'ye gitmek istiyordu. Orada bulunanlar da ganimetlerin taksimini istiyorlardı. Tam bu sırada Rasulullah (sav)'ın devesi bir ağaca yaklaştı, ridası ağaca takılınca sırtından çıktı. Rasulullah (sav): "Ridamı getirin!" buyurdu. Daha sonra ise şunları söyledi: "Allah'ın size ganimet olarak verdiklerini taksim etmeyeceğimden mi korkuyorsunuz? Kuvvet ve ira-

---

[350] Muvatta, Cihad, 7; Buhari, Cihad, 129; Müslim, İmaret, 24/93
[351] Muvatta, Cihad, 9; Buhari, Cihad, 148; Müslim, Cihad, 8/24, 25
[352] Muvatta, Cihad, 11; Müslim, Cihad, 2/2

desi sayesinde yaşadığım Allah'a yemin ederim ki, eğer Allah size Tihame'deki ağaçlar kadar nimet verse, yine aranızda bölüştürürdüm. Siz beni ne cimri, ne korkak, ne de yalancı olarak göremezsiniz" buyurdu. Bir yerde konakladığı zaman ordunun arasında ayağa kalkarak: "İğneden ipliğe ne varsa getirin. Çünkü ganimete hıyanet, kıyamet gününde bunu yapanlar için bir ayıp, ateş ve büyük kusurdur" buyurdu. Daha sonra da yerden bir deve tüyü alarak (veya başka bir şey): "Beni kuvvet ve iradesi ile yaşatan Allah'a yemin ederim ki, Allah'ın size ganimet olarak verdiğinin beşte birinden şu kadar fazlası bile bana ait değildir. Bu beşte bir de yine size harcanır" buyurdu.[353]

***

347. Zeyd b. Halid el-Cüheni (ra)'den:

Bir kişi Huneyn savaşında vefat etmişti. (Namazını kıldırması için) durumu Rasulullah (sav)'a bildirdiler. Rasulullah (sav): "Arkadaşınızın namazını kılınız" buyurdu (ve kendisi kıldırmak istemedi). Bunun üzerine oradakilerin yüz ifadeleri değişti. Rasulullah (sav): "Arkadaşınız ganimete hıyanet etmiştir." buyurdu. Derhal eşyalarını açıp baktık, eşyaları arasında iki dirhem kıymetinde yahudi kolyeleri vardı.[354]

***

348. Abdullah b. Mugire b. Ebi Bürde el-Kinani'den:

Rasulullah (sav) bir kabileye uğrayarak onlara dua etti. Bu esnada kabilelerden birine de dua etmedi. Yapılan araştırmada Rasulullah (sav)'ın dua etmediği kabile mensuplarından bir adamın eğeri altında çalınmış bir ganimet eşyası olan kolye bulundu. Onlar bunu Rasulullah (sav)'a getirdiklerinde, Rasulullah (sav) ölüye tekbir getirir gibi tekbir getirdi.[355]

---

[353] Muvatta, Cihad, 22; Nesai, Kısmu'l-fey, 7
[354] Muvatta, Cihad, 23; Ebu Davud, Cihad, 133; Nesai, Cenaiz, 66; İbni Mace, Cihad, 34
[355] Muvatta, Cihad, 24

349. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav)'la beraber Huneyn savaşının yapıldığı sene yola çıktık. Bu savaşta ganimet olarak mal, elbise ve eşyadan başka ne altın ne de gümüş elde edilmişti. Rifaa b. Zeyd, Rasulullah (sav)'a siyah bir köle hediye etti. Bu köleye Mid'am derlerdi. Rasulullah (sav) Vadiü'l-Kura'ya doğru yöneldi, oraya varınca Mid'am, Rasulullah (sav)'ın bineğinden eşyaları indiriyordu. Birden nerden geldiği belli olmayan bir ok ona isabet etti ve onu öldürdü. Halk: "Cennet ona mübarek olsun" deyince Rasulullah (sav): "Asla, kuvvet ve iradesi ile yaşadığım Allah'a yemin ederim ki Hayber savaşında ganimetler taksim edilmeden bir elbise almıştı, bu onu cehenneme atacaktır" buyurdu. Oradakiler bu sözleri duyunca, adamın biri Rasulullah (sav)'a bir veya iki terlik kayışı getirdi. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Çalınan mal bir veya iki terlik kayışı da olsa, cehennemden bir parçadır" buyurdu.[356]

***

350. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Kuvvet ve iradesi sayesinde yaşadığım Allah'a yemin ederim ki, O'nun yolunda savaşıp öldürülmeyi, sonra diriltilip tekrar öldürülmeyi, sonra tekrar diriltilip öldürülmeyi ne kadar isterdim." buyurdu. Ebû Hüreyre (ra) üç defa:" Allah şahidim olsun ki böyle söyledi"[357]

***

351. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Allah (şu durumdaki) iki kişiye güler: Biri diğerini öldürür, her ikisi de cennete girer. Bu şöyle olur: Bunlardan biri Allah yolunda savaşır ve

---

[356] Muvatta, Cihad, 25; Buhari, Eyman, 33; Müslim, Eyman, 46/183
[357] Muvatta, Cihad, 27; Buhari, Temenni, 1; Müslim, İmaret, 28/106

bu esnada öldürülür, şehid olur. Öbürü yaptığına pişman olur ve müslüman olur sonra o da Allah yolunda savaşır şehid olur. Böylece o da cennete girer." [358]

***

352. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Beni kuvvet ve iradesi ile yaşatan Allah'a yemin ederim ki, Allah yolunda yaralanan hiç kimse yoktur ki "Gerçi kimin Allah yolunda yaralandığını Allah bilir ya, kıyamet günü yarasından kanlar fışkırarak, rengi kan renginde ve kokusu misk gibi kokarak gelir."[359]

***

353. Abdullah b. Ebi Katade babasından

Bir adam Rasulullah (sav)'a gelerek: "Ya Rasulullah! Allah yolunda sabırla, karşılığını sadece sondan bekleyerek, asla geri dönmeden savaşsam, Allah benim hatalarımı örter mi?" diye sordu. Rasulullah (sav): "Evet," buyurdu. Adam dönüp gidince Rasulullah (sav) onu çağırdı. Ona: "Ne demiştin?" diye sordu. Adam biraz önce söylediklerini tekrarladı. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Evet, bütün hatalarını affeder, ancak (kul kakkı) borcunu affetmez. Cebrail bana böyle söyledi" buyurdu.[360]

***

354. Ömer b. Ubeydullah'ın azatlısı Ebû Nadr'den:

Rasulullah (sav) Uhud şehitleri için: "Bunların imanla amel ettiklerine ben şahidim" buyurunca Hz. Ebû Bekir:

"Biz onların arkadaşları değil miyiz ya Rasulallah? Onlar gibi biz de müslüman olduk, onların cihat ettiği gibi biz de

[358] Muvatta, Cihad, 28; Buhari, Cihad, 28; Müslim, İmaret, 35/127
[359] Muvatta, Cihad, 29; Buhari, Cihad, 10; Müslim, İmaret, 28/105
[360] Muvatta, Cihad, 31; Müslim, İmaret, 32/117

ettik" dedi. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Evet yaptınız ama, benden sonra ne yapacağınızı bilmiyorum" buyurdu. Bu söz üzerine Hz. Ebû Bekir ağladı, sonra da:"Senden sonra biz öyle mi olacağız?" dedi.[361]

***

355. Yahya b. Said'den:

Rasulullah (sav), Medine'de otururken yanında da bir mezar kazılıyordu. Adamın biri bu kabre bakarak: "Bir mü'min için ne kadar fena bir yer" dedi. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "İyi demedin" buyurdu. Adam: "Mezarı kasdetmedim (Medine'de vefat etmeyi kastettim) ya Rasulallah! Allah yolunda şehit olmanın burada yatmaktan daha iyi olacağını kasdetmiştim." diye sözünü düzeltti. Rasulullah (sav) da üç defa: "Allah yolunda şehitliğin benzeri yoktur. Yeryüzünde kabrimin olmasını en çok istediğim başka bir yer yoktur." diyerek Medine'yi övdü.[362]

***

356. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Eğer ümmetime zorluk yüklemiş olmasaydım Allah yolunda hiç bir askeri birlikten geri kalmazdım. Fakat onları bindirecek binek bulamadım, onlar da bundan sonra binecek vasıta bulamaz. Benden sonra benim gibi her sefere çıkamamak onlara ağır gelir. Halbuki Allah yolunda savaşıp öldürülmeyi, sonra diriltilip tekrar öldürülmeyi, sonra diriltilip tekrar öldürülmeyi ne kadar çok isterdim."[363]

***

357. Yahya b. Said'den:

Uhud savaşında Rasulullah (sav): "Sa'd b. Rebi el-

[361] Muvatta, Cihad, 32
[362] Muvatta, Cihad, 33
[363] Muvatta, Cihad, 40; Buhari, Cihad, 119; Müslim, İmaret, 28/103, 106

Ensari'den kim haber getirecek?" diye sordu. Adamın biri:" Ben ya Rasulallah!" dedi ve sonra savaş meydanında dolaşmaya başladı. Adamı gören Sa'd b. Rebi: "Ne var?" diye sordu. Adam ona:" Senden bir haber getirmem için beni Rasulullah (sav) gönderdi." dedi. Bunun üzerine Sa'd: "Git, Peygamberimize benden selam söyle, on iki tane yara aldığımı kendisine bildir. Yaraların hepsi de tam can alıcı yerlerimde. Kavmine söyle, Rasulullah (sav)'a bir şey olursa onlardan bir kişi bile kalsa Allah'ın dininde mazeretleri geçersiz sayılır." dedi. [364]

***

358. Yahya b. Said'den:

Rasulullah (sav) cihada teşvik ederek cennetten bahsetti. Ensardan bir zat da bu sırada elindeki hurmalardan yiyordu. Bunun üzerine: "Eğer bunlar bitinceye kadar oturursam, ben yaşama hırsıyla dolu bir insanım demektir." dedi ve elindeki hurmaları atarak kılıcını kuşanıp şehit oluncaya kadar savaştı.[365]

***

359. Enes b. Malik (ra)'den:

Rasulullah (sav) Hayber'e gitmek için yola çıktı. Gece oraya vardı. Bir kabileye saldıracağı zaman sabaha kadar hiç hücuma geçmezdi. Burada da sabah olunca yahudiler çapa ve sepetlerini alarak evlerinden çıktılar. Rasulullah (sav)'ı görünce: "Muhammed! Vallahi o! Muhammed ve ordusu" diye telaşlandılar. Bunun üzerine Hz. Peygamber: "Allahü ekber, harab oldu Hayber. Biz bir kabilenin önüne konakladığımız zaman, azabla korkutulanların sabahı ne kötü oluyor" buyurdu.[366]

***

[364] Muvatta, Cihad, 41
[365] Muvatta, Cihad, 42; Buhari, Megazi, 17; Müslim, İmaret, 41/143
[366] Muvatta, Cihad, 48; Buhari, Cihad, 102; Müslim, Cihad, 43/120, 120

360. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Kim Allah yolunda iki şey verirse, ona cennetten: "Ey Allah'ın kulu burası senin için daha hayırlıdır." diye nida edilir. Namaza düşkün olanlar namaz kapısından, cihada düşkün olanlar cihat kapısından, sadakaya düşkün olanlar sadaka kapasından, oruca düşkün olanlar Reyyan kapısından çağırılırlar." buyurdu. Bunu duyan Hz. Ebû Bekir: "Ya Rasulallah, Bir kimsenin bu kapılardan sadece birinden çağrılması zaruri midir? Bu kapıların hepsinden birden çağrılacak kimse var mı?" diye sordu. Rasulullah (sav): "Evet olacak, umarım ki, sen de onlardan birisindir" diye karşılıkta bulundu.[367]

ADAKLAR VE YEMİNLER

361. Abdullah b. Abbas (ra)'dan:

Sa'd b. Ubade, Rasulullah (sav)'tan fetva isteyerek; "Annem adak borcu varken vefat etti, adağını yerine getiremedi." dedi. Rasulullah (sav) da: "Öyleyse onun yerine adağını sen yerine getir" buyurdu. [368]

***

362. Humeyd b. Kays ve Sevr b. Zeyd ed-Dili'den:

Rasulullah (sav) adamın birini güneşin altında ayakta

[367] Muvatta, Cihad, 49; Buhari, Savm, 4; Müslim, Zekat, 27/85, 86
[368] Muvatta, Nuzur Ve Eyman, 1; Buhari, Vasaya, 19; Müslim, Nezr, 1/1

dururken gördü: “Bu adam da ne yapıyor?” diye sordu. Oradakiler: “Konuşmamayı, güneşin altında durmayı, oturmamayı ve oruç tutmayı adak olarak adadı” dediler. Bunun üzerine Hz, Peygamber şöyle buyurdu: “Söyleyin ona konuşsun, gölgeye çekilsin, ayakta durmayıp otursun, ancak orucunu tamamlasın.”[369]

***

363. Hz. Aişe (r.anha)’dan:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: “Kim Allah'a itaat etmeye adarsa ona itaat etsin, kim de Allah'a isyan etneyi adak olarak adarsa adağını bozsun, Allah'a asi olmasın.” [370]

***

364. Ebû Hüreyre (ra)’den:

Rasulullah (sav): “Kim bir yemin eder, sonra da bunun aksini yapmanın daha hayırlı olacağını görürse yemininin kefaretini versin, hayırlı bulduğu işi yapsın.” [371] buyurdu.

***

365. Abdullah b. Ömer (ra)’den:

Rasulullah (sav), Ömer b. Hattab'a bir binek üzerinde babası adına yemin ederken yetişti. “Babalarınız adına yemin etmenizi Allah yasakladı. Kim yemin ederse Allah adına yemin etsin, ya da sussun” buyurdu. [372]

***

366. İmam Malik’ ulaştığına göre:

Rasulullah (sav): “Hayır! Kalbleri değiştiren Allah'a yemin ederim.” diye yemin etti. [373]

[369] Muvatta, Nuzur ve Eyman, 6; Buhari, Eyman, 31
[370] Muvatta, Nuzur ve Eyman, 8; Buhari, Eyman, 28
[371] Muvatta, Nuzur ve Eyman, 11; Müslim, Eyman, 3/12
[372] Muvatta, Nuzur ve Eyman, 14; Buhari, Eyman, 4; Müslim, Eyman, 1/3
[373] Muvatta, Nuzur Ve Eyman, 15; Buhari, Eyman, 2

367. İbn Şihab’dan:

Bana gelen rivayetlere göre (Tebük Savaşına katılmayıp Medine’de kalan) Ebû Lübabe b. Abdulmünzir'in tevbesini Cenab-ı Allah kabul ettiği zaman Rasulullah (sav)’a gelerek: “Ya Rasulallah! Günaha duçar olduğum kabilemin ülkesinden hicret ediyorum, sana komşu olacağım. Allah ve Resulü uğruna mallarımın hepsini tasadduk ederek onlardan vazgeçiyorum” dedi. Bunun üzerine Rasulullah (sav) ona: “Hepsini değil de üçte birini tasadduk etmen yeterlidir” buyurdu.[374]

KURBANLAR

368. Bera b. Azib (ra)’den:

Rasulullah (sav)'a: “Kurbanlık hayvan seçiminde nelerden kaçınmalıdır?” diye soruldu. Rasulullah (sav) eliyle işaret ederek: “Dört şeyden!” buyurdu. Daha sonra Rasulullah (sav)’ın sözüne şöyle devam etti: “Çok belirgin bir şekilde topal olmayacak, gözlerinden biri kör olmayacak, ilk bakışta anlaşılacak şekilde ağır hasta olmayacak ve kendisini toparlayamayacak şekilde zayıf da olmayacak.”[375]

***

[374] Muvatta, Nuzur Ve Eyman, 16
[375] Muvatta, Dahaya, 1

369. Büşeyr b. Yesar'den:

Ebû Bürde b. Niyar, Rasulullah (sav) bayram günü namazdan dönmeden önce kurbanını kesmişti. Rasulullah (sav) ona tekrar bir kurban daha kesmesini emretmiştir. Bunun üzerine Ebû Bürde: "Bir yaşını bitirmiş bir keçi yavrusu var, başka bir şey bulamadım, ya Rasulallah!" deyince Peygamberimiz: "Başkasını bulamazsan onu kes!" buyurdu.[376]

***

370. Abbad b. Temim'den

Uveymir b. Eşkar, bayram sabahı bayram namazından dönülmeden önce kurbanını kesmişti. Rasulullah (sav)'a durumu sordu. Rasulullah (sav) ona başka bir kurban daha kesmesini emretti.[377]

***

371. Abdullah b. Vakid'den:

Rasulullah (sav) kurban etlerinin üç günden fazla muhafaza edilmemesini emretmişti. Abdullah b. Ebû Bekir hemen giderek bu durumu Abdurrahman'ın kızı Amre'ye sordu. Amre: "Doğru. Rasulullah (sav)'ın hanımı Hz. Aişe (r.anha)' dan duymuştum. O şöyle diyordu: "Bayram vakti çölden bir grup fakir insan Rasulullah (sav)'a geldi. Rasulullah (sav) onlara: "Kurban etlerini sadece üç gün muhafaza edebilirsiniz, fazlasını tasadduk ediniz" dedi. Bundan bir müddet sonra Rasulullah (sav)'a, müslümanlar kurbanlarından faydalanıyorlar, onların yağlarını eritiyor, bunlarla yemekler yapıyorlardı, dediler. Rasulullah (sav): "Hayrola bir durum mu var?" dedi. Gelen müslümanlar: "Kurban etlerinin üç günden fazla muhafazasını yasaklamıştınız," dediler. Rasulullah (sav): "Şu gelen heyet için yasaklamıştım. Şimdi ise siz onları yiyiniz,

[376] Muvatta, Dahaya, 4; Buhari, İydeyn, 5; Müslim, Edahi, 1/ 4-9
[377] Muvatta, Dahaya, 5; İbni Mace, Edahi, 12

tasadduk ediniz ve saklayınız." buyurdu. [378]

Açıklama: Toplumda genel bir açlık varsa kurban etlerinin üç günden fazla saklanması doğru değildir.

***

372. Ebû Said el-Hudri (ra)'den:

Bir seferden dönmüştüm, ailem bana et getirdi: "Bakın, sakın kurban eti olmasın" dedim. "Kurban eti" dediler. Bunun üzerine ben: "Rasulullah (sav) üç günden fazla onun muhafaza edilmiyeceğini söylememiş miydi?" dedim. "Evet ama, senden sonra da, muhafaza edebileceğimizi söyledi" dediler. Hemen evden çıkıp durumu soruşturdum. Bana Rasulullah (sav)'ın şöyle buyurduğunu haber verdiler: "Size kurban etini üç günden fazla muhafaza etmemenizi emretmiştim. Şimdi ise yiyiniz, tasadduk ediniz ve ondan bir kısmını muhafaza ederek kullanınız. İçki yapmak için kullandığınız kapları kullanmamanızı da emretmiştim. Şimdi kullanabilirsiniz. Şıra yapımını yasaklamıştım, artık yapabilirsiniz. Sizlerin kabir ziyareti yapmanızı da yasaklamıştım, artık oraları ziyaret edebilirsiniz. Yalnız oralarda yatanlar hakkında fena sözler söylemeyiniz." [379]

***

373. Cabir b. Abdullah (ra)'den:

Hudeybiye anlaşmasının olduğu sene Rasulullah (sav) ile beraber yedi kişi adına bir kişi deve, yedi kişi adına da bir sığır kestik.[380]

***

374. Ibni Şihab'den:

Rasulullah (sav) ne kendi adına, ne de ailesi adına deve-

[378] Muvatta, Dahaya, 7; Müslim, Edahi, 5/28
[379] Muvatta, Dahaya, 8; Buhari, Megazi, 12, Fedailü'l-kuran, 13
[380] Muvatta, Dahaya, 9; Müslim, Hac, 62/35

den (veya bir sığırdan) başka birşey kesmemiştir.[381]

HAYVAN KESME

375. Hişam, Babası Urve'den:

Rasulullah (sav)'a: "Ya Rasulallah! Bedevilerden bazıları et getiriyor, fakat biz bunları keserken besmele çekip çekmediklerini bilmiyoruz." dediler. Rasulullah (sav): "Allah'ın adını anın, sonra da onları yiyin." buyurdu.[382]

***

376. Ata b. Yesar'dan:

Harisoğullarından, Ensardan bir adam Uhud'da sağmal devesini otlatıyordu. Hayvan aniden düştü, ölmek üzereydi. Sahibi hemen kenarı keskin bir ağaçla bu hayvanı kesti. Daha sonra durum Rasulullah (sav)'a bildirildi. O da: "Bir sakıncası yok, etini yiyiniz." buyurdu.[383]

***

377. Muaz b. Sa'd veya Sa'd b. Muaz'dan:

Kab b. Malik'in cariyesi Sel dağında koyunlarını otlatıyordu. Koyunlardan bir tanesi rahatsızlandı, cariyesi hemen

[381] Muvatta, Dahaya, 11
[382] Muvatta, Zebh, 1; Buhari, Tevhid, 19
[383] Muvatta, Zebh, 3,

yetişerek bir taşla koyunu kesti. Sonra da durumu Rasulullah (sav)'a sordular: "Bir sakıncası yok, etini yiyiniz." buyurdu.[384]

AV

378. Ebû Sa'lebe el-Huşeni'den:

Rasulullah (sav): "Yırtıcı hayvanlardan köpek dişi olanları yemek haramdır."[385] buyurdu.

***

379. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Köpek dişi olan yırtıcı hayvanların eti yenmez." buyurdu. İmam Malik der ki: Biz Medineliler arasında da durum aynıdır.[386]

***

380. Abdullah b. Abbas (ra)'dan:

Rasulullah (sav) ölmüş bir koyuna rastladı. Koyunu hanımı Meymune'nin azatlısına vermişti. Oradakilere: "Derisinden faydalanmıyor musunuz?" diye sordu. Oradakiler: "Ya Resûlallah! O murdar ölmüş" dediler. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Sadece eti yenmez" buyurdu.[387]

***

[384] Muvatta, Zebh, 4; Buhari, Zebaih, 19
[385] Muvatta, Sayd, 13; Buhari, Zebaih, 29; Müslim, Sayd, 3/14
[386] Muvatta, Sayd, 14; Müslim, Sayd, 3/15
[387] Muvatta, Sayd, 16; Buhari, Zekat, 61; Müslim, Hayz, 27/101

381. Abdullah b. Abbas (ra)'dan:

Rasulullah (sav): "Hayvan derisi tabaklanınca temiz olur." buyurdu.[388]

***

382. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav), murdar olarak ölmüş hayvanın derisinden tabaklanarak faydalanılmasını emretmiştir.[389]

NİKAH

383. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Hiçbiriniz, (müslüman) kardeşinin evlilik teklif ettiği kadına evlilik teklif etmesin" buyurdu. [390]

***

384. Abdullah b. Abbas (ra)'dan:

Rasulullah (sav) (Evlenme hususunda): "Dul kadının rıza ve müsadesi, velisinin izninden daha önemlidir. Bakire kızların da izni alınır, onların susması ise izin sayılır" buyurdu.[391]

***

[388] Muvatta, Sayd, 17; Müslim, Hayz, 27/105
[389] Muvatta, Sayd, 18; Ebu Davud, Libas, 38; Tirmizi, Libas, 7; Nesai, Fer' ve Atire, 6; İbni Mace, Libas, 25
[390] Muvatta, Nikah, 1; Buhari, Nikah, 45
[391] Muvatta, Nikah, 4; Müslim, Nikah, 8/66

385. Abdurrahman oğlu Ebû Bekir el-Mahzumi'den:

Rasulullah (sav) Ümmü Seleme ile evlendiğinde ona: "Yanımda her zaman kıymetli olacaksın. İstersen senin yanında yedi gece kalayım, yedi gece de diğer zevcelerimin yanında kalayım, istersen üç gece senin yanında kaldıktan sonra öbürlerinin yanına gideyim, üç gün sonra tekrar geleyim." deyince Ümmü Seleme: "Üç gece kal" dedi.[392]

***

386. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Bir kadın bir adamın nikahı altında halasıyla veya teyzesiyle bir arada bulunamaz." buyurdu.[393]

***

387. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) "şiğar" usulü nikahı yasakladı. Şiğar: Karşılıklı mehir vermeden, iki kişinin birbirlerinin kızları ile evlenmeleridir.[394]

***

388. Hansa bt. Hıdam el-Ensari (r.anha)'dan:

Duldum. İstemediğim halde babam beni biriyle nikahladı. Rasulullah (sav)'a gidip bunu anlatınca Rasulullah (sav) nikahı bozdu.[395]

***

389. Ibn Şihab'den:

Haris b. Hişam'ın kızı Ümmü Hakim, Ebû Cehil oğlu İkrime'nin hanımı idi, Mekke'nin fethi günü müslüman oldu. Kocası İkrime müslüman olmadan, kaçıp Yemen'e gitti. Pe-

[392] Muvatta, Nikah, 14; Müslim, Rada, 12/41-44
[393] Muvatta, Nikah, 20; Buhari, Nikah, 27; Müslim, Nikah, 3/33
[394] Muvatta, Nikah, 24; Buhari, Nikah, 27; Müslim, Nikah, 6/57
[395] Muvatta, Nikah, 25; Buhari, Nikah; 42

şinden karısı Ümmü Hakim, Yemen'e kadar giderek onu İslam'a davet etti. O da İslam'ı kabul etti. Fetih senesi Medine'ye geldiler. Huzura girdiğinde Rasulullah onu görünce sevinerek kalktı, onu karşıladı. Ikrime de Rasulullah'a biat etti. (Ömrünün sonuna kadar İslam uğrunda çalışıp ve cihad edeceğine söz verdi.) Bundan sonra hanımıyla eski nikahlarıyla yaşadılar.[396]

***

390. Enes b. Malik (ra)'den:

Abdurrahman b. Avf, Rasulullah (sav)'ın huzuruna geldi, üzerinde evlilik belirtisi vardı. Rasulullah (sav) sorunca evlendiğini söyledi. Rasulullah (sav) ne kadar mehir verdiğini sordu, o da: "Bir hurma çekirdeği ağırlığında altın verdim" dedi. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Bir koyun da olsa kes (düğün yemeği/velime yedir) ve düğün yap." buyurdu. [397]

391. Yahya b. Said'den:

Bana nakledildiğine göre Rasulullah (sav) düğüne gelenlere (düğün yemeği olarak) et ve ekmek ikram ederdi. [398]

***

392. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah: "Herhangi biriniz (meşru bir) düğüne davet edilirse, gitsin." buyurdu. [399]

***

393. Ebû Hüreyre (ra):

"En kötü sofra fakirlerin çağırılmayıp sadece zenginlerin davet edildiği düğün yemeğidir. Kim davet edilir de gitmez-

[396] Muvatta, Nikah, 46
[397] Muvatta, Nikah, 47; Buhari, Nikah, 54; Müslim, Nikah, 12/79-83
[398] Muvatta, Nikah, 48; İbni Mace, Nikah, 24
[399] Muvatta, Nikah, 49; Buhari, Nikah, 71; Müslim, Nikah, 15/96

se, Allah'a ve Resulüne asi olmuş olur." buyurdu. [400]

***

394. Enes b. Malik (ra)'den:

Bir terzi Rasulullah (sav)'ı, hazırladığı bir yemeğe davet etti. Ben de beraber gittim. Ev sahibi arpa ekmeği ve kabak çorbası çıkardı. Yerken Rasulullah (sav)'ın çorbadaki kabakları topladığını gördüm. O günden sonra kabağı sevmeye başladım.[401]

SÜT EMME

395. Amre bt. Abdurrahman'dan:

Bana mü'minlerin annesi Hz. Aişe dedi ki: "Rasulullah (sav) yanımda idi. Ben Hafsa'nın evine girmek için izin isteyen bir adamın sesini işittim ve: "Ey Allah'ın elçisi! Şu adam evinize girmek için izin istiyor" dedim. Rasulullah (sav): "O adamın, Hafsa'nın süt amcası falan olduğunu sanıyorum" dedi. Ben: "Ya Rasulallah süt amcam falan sağ olsaydı benim yanıma serbest girebilir miydi?" dedim. Rasulullah (sav): "Evet girebilirdi, çünkü doğumun (nesebin) haram kıldığı her şeyi süt emme de haram kılar." buyurdu.[402]

***

[400] Muvatta, Nikah, 50; Buhari, Nikah, 72; Müslim, Nikah, 15/107
[401] Muvatta, Nikah, 51; Buhari, Et'ime, 4; Müslim, Eşribe, 21/144
[402] Muvatta, Raza, 1; Buhari, Şehadat, 8; Müslim, Rada, 1/1

396. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Süt amcam gelerek yanıma girmek için izin istedi. Ben de Rasulallah 'a soruncaya kadar ona izin vermekten çekindim. Rasulullah (sav) gelince bunu sordum. O da: "O senin amcandır, yanına girmesine izin ver" dedi. Hz. Aişe: "Ya Rasulallah beni kadın emzirdi, erkek emzirmedi" deyince:" O senin amcandır, yanına girsin" buyurdu. Hz. Aişe: "Bu hadise, örtünme ayeti indikten sonra oldu" dedi. Hz. Aişe der ki: "Doğum (neseb) dolasısiyle haram olan şey, emme sebebiyle de haram olur."[403]

***

397. Urve b. Zübeyr'den:

Hz. Aişe: Örtünme ayeti indikten sonra süt amcam Ebû Kuays'in erkek kardeşi Eflah gelerek yanıma (odama) girmek için izin istedi. Ben izin vermekten kaçındım. Rasulullah gelince yaptığım şeyi kendisine haber verdim. Bunun üzerine süt amcam Eflah'ın yanıma girmesine izin vermemi emretti. [404]

ALIŞ – VERİŞ

398. Amr b. Şuayb dedesinden:

"Rasulullah (sav) kapora ile alış verişi yasakladı." demiştir. [405]

[403] Muvatta, Raza, 2; Buhari, Nikah, 117; Müslim, Rada, 2/7
[404] Muvatta, Raza, 3; Buhari, Nikah, 22; Müslim, Rada, 2/3
[405] Muvatta, Büyu, 1; Ebu Davud, Büyu, 37; İbni Mace, Ticarat, 22

Açıklama: Mal sipariş edilmiş ancak paranın tamamı verilmemişse peşin verilen para kaparo hükmündedir. Belli bir süre içerisinde satış gerçekleşmediği takdirde kaparo satıcıya ait olmak üzere yapılan satım akdi Hanefilere göre geçersizdir. Hanbeliler ise geçerli saymışlardır.

***

399. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah: "Her kim dişi çiçeklerine erkek çiçeği aşılanmış bir hurmalık satarsa" bunun meyvesi satana aittir. Fakat meyvesi müşteriye ait olmak üzere satılmışsa meyve müşterinin olur." buyurdu. [406]

***

400. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah olgunlaşması belirinceye kadar, ağaç üzerindeki meyvenin alım satımını alıcıya da satıcıya da yasakladı." [407]

***

401. Enes b. Malik (ra)'den:

Rasulullah dalındaki hurmanın satışını olgunluk belirtileri görülünceye kadar yasakladı. Kendisine: "Ya Rasulullah olgunluk belirtisi nasıl olur?" diye sorulunca: "Kızarınca" cevabını verdi ve: "Söyleyin bakalım, Allah bu meyveyi afete uğratırsa herhangi biriniz, mü'min kardeşinizin parasını, ne karşılığında alacak?" buyurdu.[408]

***

402. Amre bt. Abdurrahman'dan:

Rasulullah zamanında bir adam bir bahçedeki meyveyi satın aldı, bakımını yaptı. Meyve noksan çıkınca, bahçe sa-

[406] Muvatta, Büyu, 9; Buhari, Büyu, 90; Müslim, Büyu, 15/77
[407] Muvatta, Büyu, l0; Buhari, Büyu, 85; Müslim, Büyu, 13/49
[408] Muvatta, Büyu, 11; Buhari, Zekat, 58, Büyu, 87; Müslim, Musakat, 3/15

hibinden ya fiatı düşürmesini, ya da anlaşmayı bozmasını istedi. Mal sahibi de bunu yapmıyacağına yemin edince, müşterinin anası Rasulullah'a giderek durumu anlattı. Rasulullah da: "Hayır yapmayacağına yemin mi etti?" dedi. Bunu işiten bahçe sahibi, Rasulullah'a gelerek: "Ya Rasulullah, onun olsun, bir şey istemiyorum" dedi [409]

***

403. Ata b. Yesar'dan:

Rasulullah (sav): "Hurma hurma ile eşit olarak (misli misline) satılır" buyurunca, kendisine: "Ya Rasulullah, senin Hayber'deki zekat memurun bir ölçek hurmayı iki ölçek hurma karşılığında alıyor" denildi. Bunun üzerine Rasulullah: "Onu bana çağırın" buyurdu. Çağırdılar, huzura gelince Rasulullah (sav): "İki ölçek hurma karşılığında bir ölçek hurma mı, alıyorsun?" dedi. Memur: "Ya Resullallah, bana iyi cins hurmayı kötü cins hurmayla değişirken eşit olarak vermiyorlar" deyince, Rasulullah (sav): "O halde kötü cins hurmayı para ile sat, sonra bu para ile iyi cinsini al." buyurdu. [410]

***

404. Ebû Said el-Hudri ve Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) birini Hayber'e zekat memuru tayin etti. Memur kaliteli hurmalarla dönünce Rasulullah: "Hayber'in bütün hurmaları böyle mi?" diye sordu. Memur da: "Hayır vallahi Ya Rasulullah, biz topladığımız kalitesiz zekat hurmalarının iki ölçeğini bir ölçek kaliteli hurma ile ve üç ölçeğini iki ölçeği ile değiştiriyoruz," deyince Rasulullah: "Böyle yapma. Kalitesiz hurmayı para ile satarak yerine kalitelisini al" buyurdu.[411]

***

[409] Muvatta, Büyu, 16; Buhari, Sulh, 10; Müslim, Musakat, 4/19
[410] Muvatta, Büyu, 21
[411] Muvatta, Büyu, 22; Buhari, Büyu, 89; Müslim, Musakat, 18/95

405. Zeyd Ebû Ayyaş'dan:

Ben Sa'd b. Ebi Vakkas'a selt[412] karşılığında arpanın (satın alınmasının hükmünü) sordum". Sa'd: "Ölçekte hangisi daha çoktur?" dedi. Ben: "Arpa" deyince, Sa'd beni bundan men etti ve dedi ki: "Rasulullah'ı (sav) işittim, Kendisine yaş hurma karşılığında kuru hurma satın alınmasının hükmü sorulduğunda: "Yaş hurma kuruyunca eksilir mi?" buyurmuş, onlar da: "evet eksilir" deyince buna müsaade etmemişti. [413]

***

406. Said b. Müseyyeb'den:

Rasulullah (sav) Müzabene ve Muhakaleyi yasakladı. Müzabene: Kuru hurma vererek ağaçtaki yaş hurmayı almak, Mühakale ise yerdeki buğday karşılığında başaktaki buğdayı almak ve buğday vererek arazi kiralamaktır. [414]

***

407. Yahya b. Said'den:

Rasulullah (sav) Sa'd b. Ebi Vakkas ile Sa'd b. Ubade'ye Hayber ganimetinden kendi hisselerine düşen altın veya gümüş kapları satmalarını emretti. Onlar da her üç dinar ağırlığındaki kabı sikke halinde dört dinara (4.009 gr. altın) veya dört dinar ağırlığındaki her kabı sikke halinde üç dinara sattıklarında Rasulullah: "Alış verişinize faiz girdi" buyurunca aldıklarını geri verdiler. [415]

Açıklama: Cins ve miktarı bir olan iki şey biri diğeriyle değiştirildiğinde bir taraf için kabul edilen malın fazlasına

[412] Buğday ile arpa arasında hububat türünden bir bitkidir.
[413] Muvatta, Büyu, 23; Ebu Davud, Büyu, 18; Tirmizi, Büyu, 14; Nesai, Büyu, 36; İbni Mace, Ticarat, 53
[414] Muvatta, Büyu, 26,
[415] Muvatta, Büyu, 29,

riba veya faiz denir. Ayarları aynı olan 100 gr. altını, peşin veya vadeli 120 gr. altınla mübadele etmek gibi.

Riba/faiz iki çeşittir: 1-Fazl Ribası: Aynı cins iki malı peşin olarak biri diğerinden fazla olması şartıyla değiştirmektir. 1 miskal altını 1,5 miskalle peşin olarak değiştirmek gibi. 2-Nesie Ribası; Aynı sınıfa dahil iki ayrı veya aynı cins malı veresiye olarak mübadele etmektir. 1 miskal altını veresiye olarak 1 miskal altın veya 10 dirhem gümüşle değiştirmek gibi.

Hz. Peygamber: "Altın altınla, gümüş gümüşle, buğday buğdayla, arpa arpayla, hurma hurmayla ve tuz tuzla misli misline, birbirine eşit ve peşin olarak trampa edilirler. Ama bunların cinsleri ayrı olursa peşin olmak şartıyla, istediğiniz gibi satış yapınız[416]. Bu hadisin şu ilavesi de vardır: "Her kim bu şekil mübâdelede fazla verir veya alırsa şüphesiz ribâ yapmış olur"[417] İslâm hukukçularının çoğunluğu bu hadiste sayılan altı maddeyi "örnek kabilinden" saymışlardır.

Hanefi hukukçularına göre; mislî mallarda cins ve miktar birliğidir. Ölçü ile alınıp satılan şeylerde cins ve ölçü birliği, tartı ile alınıp satılan şeylerde ise cins ve tartı birliği ortak niteliktir. Nesîe ribasının illeti ise vadedir. Mislî olan şeylerin aynı cinsle veya değişik cinsteki şeylerle vadeli mübâdelesinde bu çeşit riba gerçekleşir.

Şâfiî hukukçularına göre; altın ve gümüşte ribâ illeti para olma özelliği, diğer dört maddede ise illet yiyecek maddesi olmalarıdır.

***

408. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Aralarında fazlalık olmaksızın altın altınla, gümüş ve gümüşle eşit olarak değiştirilir" buyurdu. [418]

[416] Müslim, Müsâkat, 81; Ebû Davud, Büyu',18; Ahmed b. Hanbel, V, 314, 320

[417] Tirmizî, Büyu', 23

***

409. Ebû Said el-Hudri (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Altını altınla ancak eşit olarak satınız. Bunlardan bir kısmını diğerine karşı fazla saymayınız. Gümüşü de gümüşle ancak eşit olarak satınız. Bunlardan bir kısmını diğerine karşı fazla saymayınız. Bir de bunlardan birini peşin, diğerini veresiye satmayınız" buyurdu. [419]

***

410. Osman b. Affan (ra)'den:

Rasulullah (sav) bana: "Bir dinarı iki dinara, bir dirhemi de iki dirheme satma." buyurdu.[420]

***

411. Ata b. Yesar'den:

Muaviye b. Ebi Süfyan altın veya gümüşten yapılmış su kabını kendi ağırlığından daha fazlası ile satınca Ebû'd-Derda: "Ben Rasulullah (sav)'dan işittim, o böyle yapılmasını yasakladı. Ancak misli misline satılmasına (izin verdi)" dedi. Bunun üzerine Muaviye: "Bunda bir sakınca olduğunu sanmıyorum" deyince, Ebû'd-Derda: "Bunun yaptığını kınayıp beni destekliyecek yok mu? Ben ona Rasulullah (sav)'ın söylediğini naklediyorum, o ise bana kendi görüşünü söylüyor. Ben senin bulunduğun yerde kalamam" dedi. Sonra Ömer b. Hattab'ın yanına gitti. Olup bitenleri anlattı. Bunun üzerine Ömer b. Hattab, Muaviye'ye: "Bunu misli misline, eşit ağırlıkta satmasını" yazdı.[421]

***

[418] Muvatta, Büyu, 30; Müslim, Musakat, 15/85

[419] Muvatta, Büyu, 31; Buhari, Büyu, 78; Müslim, Musakat, 14/75

[420] Muvatta, Büyu, 33

[421] Muvatta, Büyu, 34

412. Malik b. Evs b. Hadesan en-Nasri'den:

Yüz dinarı bozdurmak istedim. Talha b. Ubeydullah bunları almak için beni yanına çağırdı. Uzun süren pazarlıktan sonra benden yüz dinarı aldı, elinde evirdi çevirdi ve "Veznedarım Gabe[422]'den gelinceye kadar bana müsaade et" dedi. Bunu işiten Ömer b. Hattab: "Vallahi onun yanından karşılığını alıncaya kadar ayrılma" dedi, Rasulullah (sav): "Altını gümüşle değiştirmek faizdir. Ancak her ikisi de peşin olursa faiz olmaz. Buğdayı buğdayla değiştirmek faiz olur. Ancak peşin olursa faiz olmaz. Hurmayı hurma ile değiştirmek faiz olur. Ancak peşin olursa olmaz. Arpayı arpa ile değiştirmek faiz olur. Ancak peşin olursa olmaz, buyurdu." dedi.[423]

***

413. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Kim herhangi bir gıda maddesi satın alırsa, bunu teslim almadan başkasına satmasın." buyurdu.[424]

***

414. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Herhangi bir yiyecek maddesi satın alan kimse bunu teslim almadan başkasına satmasın" buyurdu.[425]

***

415. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Biz Rasulullah (sav) zamanında yiyecek maddeleri satın alırdık. Bunu satmadan önce, Rasulullah (sav) bize aldığımız yerden başka yere nakletmemizi emreden birini gönderirdi."[426]

***

[422] Medine'ye yakın bir yer
[423] Muvatta, Büyu, 40; Buhari, Büyu, 76; Müslim, Musakat, 15/79
[424] Muvatta, Büyu, 42; Buhari, Büyu, 51; Müslim, Büyu, 8/32
[425] Muvatta, Büyu, 43; Müslim, Büyu, 8/36
[426] Muvatta, Büyu, 44; Müslim, Büyu, 8/33

416. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) hamile devenin karnındaki yavrunun yavrusunu satmayı yasakladı. Cahiliye devrinde yüklü devenin karnındaki yavruyu satmak adetti. Yine o devirde bir deveyi, karşılığı, devenin karnındaki dişi yavru büyüyüp doğurunca teslim etmek üzere alıp satıyorlardı.[427]

Açıklama: Bu alış veriş devenin doğurmaması veya doğurmadan önce ölmesi gibi zararlar içerdiğinden yasaklanmıştır.

***

417. Ebû Mes'ud el-Ensari (ra)'den:

Rasulullah (sav) köpek parasını, fahişe kadının kazancını ve kehanet ücretini yasakladı. Fahişe kadının kazancı, zina karşılığı kendisine verilen şeydir. Kehanet ücreti de kahine verilen rüşvet ve kahinlik yapması için aldığı maldır.[428]

***

418. İmam Malik'e ulaştığına göre:

Rasulullah (sav)'ın, malı sonra teslim edilmek üzere peşin para ödeyerek yapılan alış verişi (selem'i) yasakladığı rivayet edildi.[429]

***

419. İmam Malik'e ulaştığına göre:

Rasulullah (sav)'ın bir pazarlıkta iki çeşit satışı yasakladığı rivayet edildi.[430]

***

[427] Muvatta, Büyu, 64; Buhari, Büyu, 61; Müslim, Büyu, 3/5, 6
[428] Muvatta, Büyu, 70; Buhari, Büyu, 113; Müslim, Musakat, 9/39
[429] Muvatta, Büyu, 71; Ebu Davud, Büyu, 68; Tirmizi, Büyu, 19; Nesai, Büyu, 60
[430] Muvatta, Büyu, 74; Ebu Hüreyre'den de rivayet edildi: Tirmizi, Büyu, 18; Nesai, Büyu, 73

420. Said b. Müseyyeb'den:

Rasulullah (sav)'ın sonucu belli olmayan alış verişi (Bey'i gareri) yasakladığı rivayet edildi.[431]

***

421. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Alıcı ve satıcıdan her biri diğerine karşı, birbirlerinden (satış meclisinden) ayrılıncaya kadar serbesttirler. Ancak muhayyer alıp üzerinde anlaştıkları süreye kadar muhayyerlikleri devam eder.[432]

422. Abdullah b. Mes'ud (ra)'dan:

Rasulullah (sav): "Her ne zaman iki kişi alış veriş yaparlarsa, söz satıcının sözü olur. Yahut da bu alış verişten vaz geçerler." buyurdu.[433]

***

423. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Zengin kimsenin borcunu sebepsiz yere geciktirmesi zulümdür. Herhangi biriniz (alacağının ödenmesi için) zengin birisine havale edildiğinde bunu kabul etsin." buyurdu.[434]

***

424. Ebû Bekir b. Abdurrahman b. Haris b. Hişam'dan:

Rasulullah (sav): "Herhangi bir kimse bir mal satar, o malı satın alan kimse iflas eder ve malı satan onun bedelinden hiç bir şey almamış olur da o malı aynen bulursa alabilir. Eğer malı satın alan kimse ölürse burada mal sahibi diğer alacaklılar gibidir." buyurdu.[435]

---

[431] Muvatta, Büyu, 77; Müslim, Büyu, 2/4
[432] Muvatta, Büyu, 81; Buhari, Büyu, 44; Müslim, Büyu, 10/43
[433] Muvatta, Büyu, 82; Tirmizi, Büyu, 43
[434] Muvatta, Büyu, 86; Buhari, Havalat, 1; Müslim, Musakat, 7/33
[435] Muvatta, Büyu, 89

425. Rasulullah (sav)'ın azatlı kölesi Ebû Rafi'den:

Rasulullah (sav) genç bir deve borç aldı. Nihayet kendisine zekat malından bir sürü deve geldi. Rasulullah (sav) bana, O adama genç devesini vermemi emretti. Ben de: "Develer arasında yedi yaşında iyi bir deveden başka bir deve bulamadım" dedim. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Onu o adama ver. Çünkü insanların en hayırlısı, verirken en çok ihsan edendir." buyurdu.[436]

***

426. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "İçinizden hiç kimse başkasının satışı üzerine satış yapmasın"[437]

***

427. Ebû Hureyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Satış için pazara mal getiren kimseleri yolda (pazara varıp piyasayı öğrenmeden mallarını almak için) karşılamayınız. İçinizden hiç kimse başkasının satışı üzerine satış yapmasın. Bir malı satın almak istemediğiniz halde, müşteri kızıştırmak için fiyat artırmayınız. Şehirde oturan bir kimse bir bedevi (köyde oturan) adına satış yapmasın. Develerin ve koyunların memesinde (müşterinin çok zannetmesi için) sütü sağılacak şekilde hazır bırakmayınız. Bir kimse bu şekilde bir hayvan alsa, onu sağıp durumu anladıktan sonra iki şeyden birini seçebilir: Ya olduğu gibi kabul eder, yahut da bir sa' hurma ile birlikte geri verir.[438]

***

---

[436] Muvatta, Büyu, 91; Müslim, Musakat, 22
[437] Muvatta, Büyu, 97; Buhari, Büyu, 58; Müslim, Büyu, 4/7
[438] Muvatta, Büyu, 98; Buhari, Büyu, 64; Müslim, Büyu, 4/11

428. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) alıcı olmadığı halde alıcı gibi davranarak malın fiyatını yükseltmeyi (neceşi) yasakladı.[439]

***

429. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Bir adam (Habban b. Münkiz (ra)) Rasulullah (sav)'a alış verişte aldatıldığını anlatınca, Rasulullah (sav): "Alış veriş yaptığın zaman: Aldatmaca yok, de" buyurdu. İmam Malik der ki: Bu adam alış veriş yaparken: "Aldatmaca yok" derdi.[440]

BAHÇE VE AĞAÇ ORTAKLIĞI

430. Said b. Müseyyeb'den:

Rasulullah (sav) Hayber'i fethettiği gün Hayber yahudilerine: "Aziz ve celil olan Allah'ın sizi burada ikamet ettirdiği gibi, bahçelerinizin mahsulü olan meyveler (hurmalar) sizinle aramızda ortak olmak üzere ben de sizi burada yerinizde bırakıyorum." buyurdu. Rasulullah (sav), Abdullah b. Revaha (ra)'yı gönderirdi. O da ağaçlardaki yaş hurmanın miktarını tahmin eder, sonra onlara: "İsterseniz size kalsın (bize düşen hissenin parasını verirseniz), isterseniz (bize düşeni) hurma olarak alırım." derdi. Onlar da o hurmaları alırlardı.[441]

***

[439] Muvatta, Büyu, 99; Buhari, Büyu, 60; Müslim, Büyu, 4/13
[440] Muvatta, Büyu, 100; Buhari, Büyu, 46; Müslim, Büyu, 12/48
[441] Muvatta, Musakat, 1

431. Süleyman b. Yesar'den:

Rasulullah (sav), Abdullah b. Revaha'yı Hayber'e gönderirdi. O da yahudilerle aralarındaki yaş hurmanın rekoltesini tahmin ederdi. Onlar kadınlarının süs eşyalarından onun için biraz süs eşyası topladılar ve: "Bunu al, taksim esnasında bize göz yum ve bizim lehimize davran" dediler. Abdullah b. Revaha da: "Ey yahudi topluluğu! Allah'a yemin ederim ki, siz bana göre Allah'ın en çok öfkelendiği yaratıklarsınız. Ama bu (davranışınız) beni size karşı zulüm ve haksızlık yapmaya sevk etmeyecektir. Bana vermek istediğiniz rüşvet ise kesin olarak haramdır. Biz onu yemeyiz." dedi. Bunun üzerine onlar da: "Yer ve gökler işte böylece ayakta durur." dediler.[442]

ŞUF'A (KOMŞULUK HAKKI)

432. Ebû Seleme b. Abdurrahman b. Avf'dan:

Rasulullah (sav) ortaklar arasında taksim edilebilen ortak mallarda şufa hakkı olduğuna hükmetti. Ortaklar arasında sınırın bulunduğu yerlerde şufa hakkı yoktur.[443]

[442] Muvatta, Musakat, 2
[443] Muvatta, Şuf'a, 1

YARGILAMA

433. Hz. Ümmü Seleme (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Ben de bir insanım (yanılabilirim). Huzurumda muhakeme olursunuz da olur ki bir kısmınız diğerlerinden daha iyi delilini dile getirir. Ben de ondan duyduğuma göre, lehinde hükmederim. Dolayısıyla kardeşinin hakkından herhangi bir şeyi lehine hükmettiğim kimse, onu kardeşinden kesinlikle almasın. Zira ben ona (cehennem) ateşinden bir parça kesmişimdir"[444]

***

434. Zeyd b. Halid el-Cüheni (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Size en hayırlı şahidi bildireyim mi? O, şahidliği kendinden daha istenmeden (doğru bir şekilde) şahidlik yapan, yahud kendisine sorulmadan şahid olduğunu bildiren kişidir."[445]

***

435. Cabir b. Abdullah (ra)'dan:

Rasulullah (sav): "Minberimin yanında yalan yere yemin eden, cehennemdeki yerini hazırlamış olur." buyurdu.[446]

***

436. Ebû Umame (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Yalan yeminiyle müslüman bir kişinin hakkını alan kimseye Allah cenneti haram eder ve cehennemi farz kılar." buyurdu. "Az bir şey olsa da mı ya Rasulallah?" dediler. Rasulullah (sav): "Erak ağacından bir

[444] Muvatta, Akdiye, 1; Buhari, Şehadat, 27; Müslim, Akdiye, 3/4
[445] Muvatta, Akdiye, 3; Müslim, Akdiye, 9/19
[446] Muvatta, Akdiye, 10; Ebu Davud, 2; İbni Mace, Ahkam, 9

çubuk da olsa, Erak ağacından bir çubuk da olsa, Erak ağacından bir çubuk da olsa" buyurdu. Bu sözünü üç defa tekrar etti.[447]

***

437. Zeyd b. Eslem'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "(İslam'a girdikten sonra) Dinini değiştirenin boynunu vurunuz.".[448]

***

438. Hişam babası Urve'den:

Rasulullah (sav): "Boş arazi onu ıslah edenindir. Orada haksız yere eken, diken ve bina yapanın hiç bir hakkı yoktur." buyurdu.[449]

***

439. Amr b. Hazm'ın torunu, Ebû Bekir b. Muhammed'in oğlu Abdullah'dan :

Rasulullah (sav) Mezhur ve Müzeynib adlı derelerden akan su hakkında: "Yukarıdakiler, bahçe ve ekinlerini tamamen sulayıncaya kadar suyu tutarlar, sonra aşağıdakilere salıverirler" buyurdu.[450]

***

440. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Otların korunması için, suyun fazlası esirgenmez" buyurdu.[451]

***

[447] Muvatta, Akdiye, 11; Müslim, Eyman, 59/218
[448] Muvatta, Akdiye, 15; Buhari, Cihad, 149
[449] Muvatta, Akdiye, 26
[450] Muvatta, Akdiye, 28; Ebu Davud, Akdiye, 31; İbni Mace, Rehun, 20
[451] Muvatta, Akdiye, 29; Buhari, Şurb ve Musakat, 2; Müslim, Musakat, 8/36

441. Amre bt. Abdurrahman'dan:

Rasulullah (sav) "Kuyunun suyu (su almaya gelenlerden) esirgenmez" buyurdu.[452]

***

442. Amr'ın babası Yahya el-Mazini'den:

Rasulullah (sav): "Bir kimseye zarar vermek olmadığı gibi, zarar gördüğü birine aynı şekilde zararla karşılık vermek de yoktur." buyurdu.[453]

***

443. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) "Sizden biri duvarına komşusunun kiriş koymasına engel olmasın" buyurdu. Sonra Ebû Hüreyre (ra): "Sizin bu işten çekinmenize şaşıyorum. Vallahi o kirişi omuzlarınıza koyarım" dedi.[454]

***

444. Sevr b. Zeyd ed-Deylemi'den:

Rasulullah (sav): "Cahiliye devrinde taksim edilmiş olan herhangi bir ev ya da arazi, o devirde taksim edildiği şekilde kalır. İslam geldiği zaman taksim edilmemiş ev ve arazi ise, İslam esaslarına göre taksim edilir." buyurdu.[455]

***

445. Said b. Muhayyisa'nın oğlu Haram'dan:

Bera b. Azib'in devesi bir adamın bahçesine girdi ve ona zarar verdi. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Bahçe sahipleri gündüzleri bahçelerini koruyacaklardır. Geceleri hayvanların zarar verdikleri şeyler hayvan sahipleri tarafından ödenecektir." buyurdu.[456]

---

[452] Muvatta, Akdiye, 30
[453] Muvatta, Akdiye, 31; İbni Mace, Ahkam, 17
[454] Muvatta, Akdiye, 32; Buhari, Mezalim, 20; Müslim, Musakat, 29/136
[455] Muvatta, Akdiye, 35
[456] Muvatta, Akdiye, 37; Ebu Davud, Büyu, 90

446. Nu'man b. Beşir (ra)'den:

Babam Beşir, beni Rasulullah (sav)'a götürdü ve: "Ben şu oğluma kölemi bağışlamak istiyorum" dedi. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Her çocuğuna bunun gibi bir hibe verdin mi?" buyurdu. Beşir: "Hayır" diye cevap verdi. Rasulullah (sav) da: "Bundan vazgeç" buyurdu.[457]

***

447. Zeyd b. Halid el-Cüheni (ra)'den:

Bir adam, Rasulullah (sav)'a buluntu şeyin hükmünü sordu. Rasulullah (sav) da: "Onun kabını ve bağını tanı, sonra onu bir yıl halka duyur. Sahibi gelirse ona verirsin. Gelmezse onu harcayabilirsin." Adam: "Ya Rasulallah! Bulunan koyun ise?" dedi. Rasulullah (sav): "O senindir veya başka bir din kardeşinin ya da (vahşi bir) kurdundur." cevabını verdi. Adam: "Kaybolan devenin hükmü nedir?" dedi. Rasulullah (sav): "Ondan sana ne? Bol su alan karnı, sağlam ayakları var. Sahibi gelinceye kadar, ağaç yapraklarından karnını doyurur, suya gidebilir" buyurdu. [458]

***

448. Şurahbil b. Said'den:

Sa'd b. Ubade, Rasulullah (sav) ile birlikte bir savaşa katılmıştı. Annesi, Medine'de ölmek üzereydi. Annesine: "Vasiyette bulun" denildi. O da: "Neyi vasiyet edeyim? Mal, Sa'd'indir" dedi ve Sa'd gelmeden öldü. Sa'd gelince, durum kendisine anlatıldı. Sa'd: "Ya Rasulallah, anamın yerine sadaka versem, ona faydası olur mu?" diye sordu. Rasulullah (sav): "Evet" diye cevap verdi. Bunun üzerine Sa'd adlarını söyleyerek: "Şu, şu bahçe annemin adına sadakadır" dedi. [459]

***

---

[457] Muvatta, Akdiye, 39; Buhari, Hibe, 12; Müslim, Hibat, 3/9
[458] Muvatta, Akdiye, 46; Buhari, Lukata, 4; Müslim, Lukata, 1/1
[459] Muvatta, Akdiye, 52; Nesai, Vasaya, 7

449. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Bir adam Rasulullah (sav)'a: "Annem aniden öldü. Sanıyorum ki konuşabilseydi, tasaddukta bulunacaktı. Onun adına sadaka verebilir miyim?" dedi. Rasulullah (sav): "Evet" buyurdu. [460]

***

450. İmam Malik'ulaştığına göre:

Haris b. Hazrec oğullarından olan Ensardan bir adam, anne ve babasına maddi yardımda bulundu ve ikisi de ölünce, bu adama onlara vermiş olduğu maldan bir hurmalık düştü. Konuyu Rasulullah (sav)'a sordu. Rasulullah (sav) da: "Sadakanın sevabı sana verildi. Onu miras olarak al" buyurdu.[461]

VASIYET

451. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Vasiyet edilebilecek bir mala sahip olan müslüman bir kişinin yanında vasiyeti yazılı olmadan iki gece yatması doğru değildir." buyurdu.[462]

***

[460] Muvatta, Akdiye, 53; Buhari, Vasaya, 19; Müslim, Zekat, 15/51, Vasaya, 2/12, 13

[461] Muvatta, Akdiye, 54

[462] Muvatta, Vasiyet, 1; Buhari, Vasaya, 1; Müslim, Vasaya, 25/1, 2, 3

452. Sa'd b. Ebi Vakkas (ra)'dan:

Veda haccı senesi hastalığımın artması üzerine Rasulullah (sav) beni ziyarete gelince ona: "Ya Rasulallah! Gördüğün gibi hastalığım çok şiddetlendi. Ben mal sahibiyim. Bir kızımdan başka da mirascım yok. Malımın üçte ikisini sadaka olarak verebilir miyim?" dedim. Rasulullah (sav): "Hayır, veremezsin" buyurdu." "Yarısını sadaka olarak verebilir miyim?" dedim. "Hayır," buyurdu. Sonra Rasulullah (sav): "Üçte birini sadaka olarak verebilirsin, üçte bir az değildir. Varislerini zengin bırakman başkalarına el açan fakirler olarak bırakmandan daha iyidir. Allah'ın rızasını kazanmak için vereceğin her nafaka, hatta hanımının ağzına koyduğun her lokma, sevap kazanmana vesile olur" buyurdu. "Ya Rasulallah, arkadaşlarım seninle Medine'ye gidecekler. Ben, Mekke'de ölecek miyim" dedim. Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "(Hayır) sen Mekke'de ölmeyeceksin, daha salih ameller işleyeceksin, derecen yükselecektir. Müslümanlar senden yararlanıncaya, müşrikler de senden zarar görünceye kadar yaşıyacaksın. Allah'ım! Ashabımın hicretini tamamla, onları gerisin geri çevirme" Fakat bu göçmenler içinde Sa'd b. Havle ne kadar zavallıdır, (sonradan Mekke'ye dönmek zorunda kaldı ve orada vefat etti). Rasulullah (sav) Sa'd'ın Mekke'de vefatına üzüldü [463]

[463] Muvatta, Vasiyet, 4; Buhari, Cenaiz, 37; Müslim, Vasaya, 5/5

CEZALAR

453. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Yahudiler Rasulullah (sav)'a gelerek kendilerinden bir erkekle bir kadının zina ettiğini haber verdiler. Bunun üzerine Rasulullah (sav) kendilerine: "Tevratta zina karşılığında, ceza olarak ne var?" diye sorunca: "Zina edenlere meydan dayağı atılarak onları rezil ederiz" dediler. Bunu işiten Abdullah b. Selam: "Yalan söylüyorsunuz, Tevrat'ta recm cezası vardır" dedi. Hemen Tevrat'ı getirip açtılar. Biri elini recm ayetinin üzerine koyarak, önünü ve sonunu okumaya başlayınca, Abdullah b. Selam ona: "Elini kaldır" dedi. Elini kaldırınca, recm ayeti gözüktü, Bunun üzerine Yahudiler: "Doğru ya Muhammed! Tevrat'ta recm ayeti vardır" dediklerinde, Rasulullah (sav) zina edenlerin recm edilmelerini emretti, recmolundular. İbn Ömer der ki: Recm edilen adamı gördüm, atılan taşlardan korumak için kadının üzerine eğiliyordu.[464]

***

454. Said b. Müseyyeb'den:

Eslem kabilesinden bir adam Ebû Bekir'e gelip: "(Kendini kasdederek) bu rezil herif zina işledi" deyince Ebû Bekir: "Bunu benden başkasına söyledin mi" dedi. Adam da: "Hayır" deyince Ebû Bekir: "Allah'a tevbe et ve O'nun örtüsü ile örtün (suçunu başkalarına açıklama). Çünkü Allah kullarının tevbesini kabul eder." dedi. Adamın vicdanı kendisine rahat vermedi de, Ömer b. Hattab'a gelip Ebû Bekir'e söylediğini ona da söyledi. Ömer de Ebû Bekir gibi cevap verince, yine vicdanı kendisine rahat vermeyip Rasulullah (sav)'a geldi ve: "Bu hakir kul zina etti" dedi. Rasulullah (sav) da

464 Muvatta, Hudud, 1; Buhari, Hudud, 37; Müslim, Hudud, 6/36

(cevap vermeyerek) ondan üç defa yüzünü çevirdi. (Adam her defasında Rasulullah (sav)'ın yüzünü çevirdiği tarafa gelerek aynı şeyi tekrar ediyor), Rasulullah da her defasında ondan yüzünü çeviriyordu. Adam daha fazla ısrar edince Rasulullah (sav) evine haber gönderip: "Bunun bir hastalığı mı var, yoksa deli mi?" diye sordu. Onlar da: "Hayır aklı ve sağlığı yerindedir" dediler. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Bekar mı, evli mi?" diye sordu. Onlar da: "Evli ya Rasulullah!" dediklerinde, Rasulullah (sav) emir buyurdu, adam recmedildi.[465]

***

455. İbn Şihab'dan:

Bir adam Peygamber Efendimiz (sav)'in zamanında zina ettiğini itiraf etti ve kendi aleyhine dört defa şehadette bulundu. Bunun üzerine Rasulullah (sav) recmedilmesini emretti. Hüküm infaz edildi.[466]

***

456. Abdullah b. Ebi Müleyke'den:

Hamile bir kadın Rasulullah (sav)'a gelerek zina yaptığını itiraf etti. Rasululiah (sav): "Doğum yapıncaya kadar git" buyurdu. Kadın doğum yapıp Rasulullah (sav)'a gelince: "Git (sütten kesinceye kadar) çocuğu emzir" buyurdu. Kadın da çocuğu sütten kesip yine Rasulullah (sav)'a gelince: "Git çocuğu bakıp gözetecek birinin yanına bırak" dedi. Kadın çocuğu birinin yanma bırakıp gelince, Rasulullah recmedilmesine hüküm verdi, kadın da taşlanarak öldürüldü.[467]

***

465 Muvatta, Hudud, 2; Buhari, Hudud, 22; Müslim, Hudud, 5/16
466 Muvatta, Hudud, 4 Buhari, Hudud, 22; Müslim, Hudud, 1/23
467 Muvatta, Hudud, 5; Müslim, Hudud, 5/23

457. Ebû Hüreyre (ra) ve Zeyd b. Halid el-Cüheni (ra)'den:

İki adam davalarını Rasulullah (sav)'a arzettiler. Onlardan biri: "Ya Rasulullah! Aramızda Allah'ın kitabıyla hükmet," dedi. Ondan daha anlayışlı olan diğeri: "Evet ya Rasulallah! Aramızda Allah'ın kitabıyla hükmet ve konuşmam için bana müsaade buyur" dedi. Rasulullah (sav): "Konuş" deyince, adam şunları anlattı: "Oğlum bunun yanında işçi idi. Karısıyla zina etti. Bu hasmım oğlumun cezasının taşlanarak öldürülme olduğunu bana haber verince, ben yüz koyun ve bir cariye vererek oğlumu kurtardım. Sonra bunu bilenlere sordum. Onlar: "Oğlunun cezası yüz kırbaçla bir yıl sürgündür. Bu adamın karısının cezası da recmdir diye fetva verdiler. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Kudret ve iradesiyle yaşadığım Allah'a yemin ederim ki, aranızda elbette Allah'ın hükmüyle hükmedeceğim: Cariyenle koyunların sana iade olunacak, oğluna da yüz kırbaçla bir yıl sürgün cezası verilecektir" buyurdu. Oğluna yüz kırbaçla bir yıl sürgün cezası verdi. Üneys'e de diğer adamın karısına gitmesini, şayet suçunu itiraf ederse recmetmesini emretti. Kadın suçunu itiraf edince onu recmetti. [468]

***

458. Zeyd b. Eslem'den:

Rasulullah (sav) zamanında bir adam zina yaptığını itiraf edince, Rasulullah bir kırbaç istedi. Hemen kendisine kırık bir kırbaç getirilince: "Daha sağlamını getirin" buyurdu. Bu defa budakları kesilmemiş yeni bir sopa getirilince: "Biraz küçüğünü getirin" buyurdu. Bu defa da budakları kesilmiş düzgün ve eğilebilen bir kırbaç getirilince Rasulullah (sav) emretti, adam kırbaçlandı. Sonra Rasulullah (sav): "Ey insanlar! Allah'ın takdir ettiği cezalardan uzaklaşma zamanı geldi. Şu çirkin şeylerden birini kim işlerse açığa vurmasın, tevbe ve Allah'ın affıyla gizli kalsın. Zira kim gizlenmesi gereken şeyi açığa çıkarırsa, biz de Allah'ın kitabını (hükmünü) kendisine tatbik ederiz" buyurdu. [469]

[468] Muvatta, Hudud, 6; Buhari, Eyman, 3; Müslim, Hudud, 5/25

***

459. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) üç dirhem değerindeki kalkanı çalan hırsızın elini kesti. [470]

***

460. Ebû Hüseynin oğlu Abdurrahman oğlu Abdullah el-Mekki'den:

Rasulullah (sav): "Ağaçtaki meyvenin ve dağdaki otlayan hayvanın çalınmasından dolayı el kesilmez. Ancak ağıldaki hayvan ve kurutulmak üzere sergi yerine serilmiş meyve çalınır da değeri kalkanın fiatına (üç dirhem) ulaşırsa o zaman el kesilir." buyurdu. [471]

***

461. Safvan oğlu Abdullah oğlu Safvan'den:

Safvan b. Umeyye'ye "Hicret etmeyen kurtuluşa eremez" denilince, Medine'ye hicret edip abasını yastık edinip mescidde uyudu. Bir hırsız gelip abasını aldı. Safvan da hırsızı yakalayıp Rasulullah (sav)'a götürünce Rasulullah (sav): "Bunun abasını sen mi çaldın?" dedi. Hırsız: "Evet" deyince Rasulullah (sav) elinin kesilmesini emredince Safvan: "Elinin kesilmesini istemedim bu ona sadaka olsun" deyince Rasulullah (sav): "Keşke bunu hırsızı, bana getirmeden önce yapsaydın" buyurdu. [472]

***

[469] Muvatta, Hudud, 12
[470] Muvatta, Hudud, 21; Buhari, Hudud, 12; Müslim, Hudud, 1/6
[471] Muvatta, Hudud, 22; Nesai, Kat'ü't-sarık, 11
[472] Muvatta, Hudud, 28 Nesai, Kat'ü't-sarık, 13; İbni Mace, Hudud, 28

462. Habban oğlu Yahya oğlu Muhammed'den:

Bir köle bir adamın bahçesinden bir hurma fidanı çalarak efendisinin bahçesine dikti. Fidan sahibi hurma fidanını aramaya çıktı. Bulunca köleyi Mervan b. Hakem'e şikayet etti. Mervan da onu hapsederek elini kesmek isteyince kölenin efendisi Rafi b.Hadic'e giderek bunun hükmünü sordu. Rafi: "Rasulullah (sav)'ın'Ağaçtaki meyve ve hurma göbeğinin çalınmasından dolayı el kesme gerekmez." buyurduğunu işittim" deyince, adam: "Mervan b, Hakem kölemi hapsetti, elini kesmek istiyor. Benimle bareber gidelim de Rasulullah (sav)'dan işittiğin hadisi ona haber ver" dedi. Rafi, adamla beraber Mervan b. Hakem'e gidip: "Bu adamın kölesini mi yakaladın?" dedi. Mervan: "Evet" deyince Rafı: "Peki ona ne yapacaksın? dedi. Mervan: "Elini kesmek istiyorum" deyince Rafi ona; "Rasulullah'ın ağaçtaki meyve ve hurma göbeğinin çalınmasından el kesilmez" buyurduğunu işittim" dedi. Bunun üzerine Mervan emretti, köle serbest bırakıldı.[473]

İÇECEKLER VE İÇKİLER

463. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav), gazvelerinin birinde insanlara hitabede bulundu. Ben de süratle kendisine doğru gittim. Fakat ben yanına varmadan hutbesini bitirdi. Oradakilere peygamber

[473] Muvatta, Hudud, 32; Ebu Davud, Hudud, 13; Tirmizi, Hudud, 19; Nesai, Kat'ü't-sarık, 13; İbni Mace, Hudud, 281

ne söyledi diye sorduğumda (daha önce şarap imalatı için kullanılan) kabak ve ziftli kab içerisinde şıra bırakılmasını yasakladı, denildi.[474]

***

464. Ata b. Yesar'dan:

Rasulullah (sav) koruk hurma ile olgunlaşmış taze hurmanın ve kuru hurma ile kuru üzümün aynı kabda şıra yapılmasını yasakladı.[475]

***

465. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav)'a bal şerbetinin hükmü sorulunca: "Sarhoş edici her içki haramdır" buyurdu.[476]

***

466. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Kim bu dünyada şarap içer de tevbe etmezse, ahirette cennet şarabından mahrum olur." buyurdu. [477]

***

467. İbni Vale el-Mısri'den:

Abdullah b. Abbas (ra)'dan üzüm şırasının hükmünü sorduğumda şunları anlattı. "Bir adam Rasulullah (sav)'a içi şarap dolu bir kırba hediye edince, Rasulullah (sav): "Bunu Allah'ın haram kıldığını bilmiyor musun?" buyurdu. Adam: "Hayır" deyince, yanında bulunan biri ona gizlice bir şey söyledi. Rasulullah (sav): "Onunla gizlice ne konuştun?" buyurdu. Adam: "Şarabı satmasını söyledim" dedi. Bunun

[474] Muvatta, Eşribe, 5; Müslim, Eşribe, 6/48
[475] Muvatta, Eşribe, 7; Buhari, Eşribe, 11; Müslim, Eşribe, 6/16-19
[476] Muvatta, Eşribe, 9; Buhari, Eşribe, 4; Müslim, Eşribe, 7 /67, 68
[477] Muvatta, Eşribe, 11; Buhari, Eşribe, 1; Müslim, Eşribe, 8/76

üzerine Rasulullah (sav) ona: "İçilmesini haram kılan Allah, satılmasını da haram kıldı" buyurunca, adam şarap dolu iki kırbanın ağzını açtı, içlerindeki şarabın hepsi aktı gitti.[478]

***

468. Enes b. Malik (ra)'den:

Ebû Ubeyde b. el-Cerrah'a, Ebû Talha el-Ensari'ye ve Übey b. Ka'b'e hurma koruğu ile kuru hurmadan yapılmış içki dağıtıyordum. O sırada biri gelip: "Şarap haram kılındı" deyince, Ebû Talha: "Ey Enes! Kalk şu şarap testisini kır" dedi. Hemen kalktım, sopayı aldım, şarap testisine vurdum. Testi param parça oldu.[479]

DİYETLER

469. Hazm oğlu Amr oğlu Muhammed oğlu Ebû Bekir'den:

Rasulullah (s.av.)'ın Hazm oğlu Amr'ı (Necran'a gönderirken) diyetlerle ilgili yazdığı mektupta şu bilgiler vardı: "Adam öldürmede yüz deve, burnun tamamen kesilmesinde yüz deve, beyne kadar varan baş yarmada ve karın boşluğuna kadar ulaşan yaralamada diyetin üçte biri; bir göz, bir el

[478] Muvatta, Eşribe, 12; Müslim, Musakat, 12/68
[479] Muvatta, Eşribe, 13; Buhari, Eşribe, 3; Müslim, Eşribe, 1/9

ve bir ayak için ellişer deve, el ve ayaklardaki her parmak için on deve, diş için beş deve ve kemiğe kadar varan yaralamada beş deve diyet vardır.[480]

***

470. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Hüzeyl kabilesinden iki kadın (dövüştüler). Bunlardan biri diğerine bir taş atıp vurdu. O da karnındaki çocoğu düşürdü. Rasulullah (sav), bu çocuğun diyeti hakkında, bir köle veya cariye verilmesine hükmetti.[481]

***

471. Said b. Müseyyeb'den:

Rasulullah (sav) anasının karnında öldürülen ceninin diyeti olarak bir köle veya cariye verilmesine hükmedince, aleyhinde hüküm verilen kimse: "Yiyip içmeyen, konuşup doğduğu zaman ses çıkarmayan ceninin diyetini nasıl öderim. Böyle hükümler batıldır" dedi. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Bu adam kahinlere benziyor" buyurdu. [482]

***

472. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Hayvan yaralamasında diyet yoktur. Kuyu kazmada meydana gelen cinayette diyet yoktur. Maden ocağında meydana gelen zararda diyet yoktur. Define mallarında beşde bir oranında vergi vardır." buyurdu.[483]

[480] Muvatta, Ukul, 1
[481] Muvatta, Ukul, 5; Buhari, Tıb, 44; Müslim, Kasame, 11/34
[482] Muvatta, Ukul, 6; Buhari, Tıb, 46; Müslim, Kasame, 11/31
[483] Muvatta, Ukul, 12; Buhari, Zekat, 66; Müslim, Hudud, 11/45

KASAME

473. Sehl b. Ebû Hamse'den:

Abdullah b. Sehl ile Muhayyisa, maruz kaldıkları fakirlikten dolayı (hurma satın almak için) Hayber'e gittiler. Orada Muhayyısa'ya gelinerek Abdullah b. Sehl'in öldürülüp bir kuyuya atıldığı haber verildi. O da Yahudiler'e gidip: "Vallahi onu siz öldürdünüz" dedi. Onlar da: "Vallahi onu biz öldürmedik" dediler. Bunun üzerine Muhayyısa geri döndü. (Medine'ye) kavminin yanına gelerek durumu onlara haber verdi. Sonra Muhayyısa, büyük kardeşi Huveyyısa ve (maktulün kardeşi) Abdurrahman, Rasulullah (sav)'a geldiler. Hayber'den gelen Muhayyısa konuşmak isteyince, Rasulullah (sav) yaşlı ağabeyi kasdederek: "Söz hakkını büyüğe ver, büyüğün konuşsun" dedi. Bunun üzerine önce Huveyyısa, sonra da Muhayyısa konuştu. Daha sonra Rasulullah (sav): "(Yahudiler) ya maktulün diyetini öderler ya da bize harp ilan etmiş olurlar" dedi. ve Hayber Yahudilerine bu hususu yazıyla bildirdi. Onlar da: "Vallahi onu biz öldürmedik" diye cevap yazınca, Rasulullah (sav) Huveyyısa, Muhayyısa ve Abdurrahman'a: "Adamınızın kan bedeline hak kazanmak için (onu Yahudilerden birinin öldürdüğüne) yemin eder misiniz?" dedi. Onlar; "Hayır" deyince, Rasulullah (sav): "Yahudiler sizin iddianızı red için yemin etsinler mi?" dedi. Onlar da: "Yahudiler müslüman değil ki (yeminlerine inanalım)" deyince, Rasulullah (sav) maktulün diyetini kendi yanından vermeyi kabullendi ve yüz dişi deve gönderdi. Hatta develer onların evine kadar götürüldü. Sehl der ki: "Bunlardan kırmızı bir dişi deve beni tepti"[484]

[484] Muvatta, Kaseme, 1; Buhari, Ahkam, 38; Müslim, Kasame, 1/6

MUHTELİF KONULAR

474. Enes b. Malik (ra)'den:

Rasulullah (sav), Medine halkı için: "Allahım! Onların ölçeklerini bereketlendir. Sa' ve müdlerini (ölçek ve tartılarını) bereketli kıl." diye dua etti [485]

***

475. Ebû Hüreyre (ra)'den:

İnsanlar turfanda meyveyi gördüklerinde Rasulullah (sav)'a getirirler, Rasulullah (sav) meyveyi eline alınca: "Allah'ım! Meyvelerimizi bize bereketlendir, Medine'mizde bize bolluk ver, sa' ve müddümüzde bize bereketler ihsan eyle, Allah'ım! Şüphesiz ki İbrahim senin kulun, halil'in (dostun) ve peygamberindir. Ben de senin kulun ve peygamberinim. O Mekke için sana dua etti. Ben de Medine için sana dua ediyorum. Onun Mekke için senden talep ettiğinin benzerini ve bir misli fazlasını senden Medine için talep ediyorum" diye dua eder ve sonra gördüğü en küçük çocuğu çağırarak, bu meyveyi ona verirdi.[486]

***

476. Zübeyr b. Avvam'ın azadlı kölesi Yuhannes'den:

Fitne (karışıklık) zamanında Abdullah b. Ömer (ra)'ın yanında oturuyordum. Azat ettiği bir cariye gelerek ona selam verdi ve: "Ya Eba Abdurrahman! Ben Medine'den çıkmak istiyorum. Açlık sıkıntısı çekiyoruz." deyince: "Otur ey akılsız! Şüphesiz ki ben Rasulullah (sav)'ın şöyle buyurduğunu işittim: "Medine'nin mihnet ve sıkıntısına sabreden kimseye, kuşkusuz kıyamet gününde şefaatçi veya şahid olurum."[487]

[485] Muvatta, Cami, 1; Buhari, Büyu, 53; Müslim, Hac, 85/465
[486] Muvatta, Cami, 2; Müslim, Hac, 85/473
[487] Muvatta, Cami, 3; Müslim, Hac, 85/482

477. Cabir b. Abdullah (ra)'dan:

Bir bedevi Rasulullah (sav)'a müslüman olmak üzere biat etti. Daha sonra Medine'de sıtma hastalığına yakalanınca Rasulullah (sav)'a gelip: "Ya Rasulallah! Biatimi boz. (Medine'den ayrılmama izin ver)" dedi. Rasulullah (sav) kabul etmedi. Daha sonra tekrar gelip: "Biatimi boz" dedi. Rasulullah (sav) yine kabul etmeyince bedevi tekrar gelip: "Benim biatimi boz" dedi. Bu defa da Rasulullah (sav) isteğini kabul etmeyince, bedevi çıkıp gitti. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Şüphesiz ki Medine şehri demirci körüğü gibidir. (Nasıl ki körük demir üzerindeki kir ve pası giderirse) Medine şehri de kötüleri atar. İyiler orada kalır" buyurdu.[488]

***

478. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Rabbim bana öyle bir şehre hicret etmemi emretti ki bu diğer bütün şehirlere galip gelip hükmeder. İnsanlar ona Yesrib diyorlar, onun ismi Medine'dir. Körüğün demirin pasını giderdiği gibi Medine de kötü insanları yok eder, dışarı atar."[489]

***

479. Urve'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Medine'den hoşlanmayarak sevabını istemeyerek çıkan birinin yerine Allah daha hayırlı kimseleri getirir"[490]

***

480. Süfyan b. Ebû Züheyr'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Yemen fethedilecektir.

[488] Muvatta, Cami, 4; Buhari, Ahkam, 47; Müslim, Hac, 88/489
[489] Muvatta, Cami, 5; Buhari, Fedailü'l-Medine, 2; Müslim, Hac, 88/488
[490] Muvatta, Cami, 6

Medine'lilerden bir grup ailelerini ve kendilerine tabi olanları alıp Yemen'e göçeceklerdir. Halbuki —bilseler— Medine kendileri için daha hayırlıdır. Şam da fethedilecektir. O zaman Medine'lilerden bir grup ailelerini ve kendilerine uyanları alıp Şam'a göçeceklerdir. Halbuki —bilseler— Medine kendileri için daha hayırlıdır. Irak da fethedilecektir. O zaman da Medine halkından bir grup ailelerini ve kendilerine uyanları alıp Irak'a göç edeceklerdir. Bilseler Medine kendileri için daha hayırlıdır.[491]

***

481. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Medine şu en güzel haliyle terkedilecek. Hatta köpek ve kurt mescide girip, mescidin bir kısım direklerine veya minbere işeyecek." buyurunca: "Ya Rasulallah o zaman meyveler kimin olacak?" dediler. "Rızıklarını arayan kuş ve yırtıcı hayvanların olacak." buyurdu. [492]

***

482. Enes b. Malik (ra)'den:

Rasulullah (sav), Uhud dağı görününce: "Bu öyle bir dağdır ki biz onu severiz, o da bizi sever. Allahım! İbrahim, Mekke'yi harem (kutsal) kıldığı gibi, ben de iki kara taşlığın arasındaki Medine'yi harem kılıyorum." buyurdu.[493]

***

483. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Ben Medine'de ceylanları otlar halde görsem onları ürkütmem. Çünkü Rasulullah (sav) "İki kara taşlığın arasındaki Medine haremdir (kutsaldır.)" buyurdu.[494]

[491] Muvatta, Cami, 7; Buhari, Fedailü'l-Medine, 5; Müslim, Hac, 90/497
[492] Muvatta, Cami, 8; Buhari, Fedailü'l-Medine, 5; Müslim, Hac, 91/499
[493] Muvatta, Cami, 10; Buhari, Enbiya, 10; Müslim, Hac, 85/462
[494] Muvatta, Cami, 11; Buhari, Fedailü'l-Medine, 4; Müslim, Hac, 85/481

484. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav), Medine'ye gelince Ebû Bekir ve Bilal sıtma hastalığına yakalandılar. Ben kendilerini ziyaret edip: "Babacığım! Kendini nasıl hissediyorsun? Ey Bilal! Kendini nasıl buluyorsun?" dedim. Ebû Bekir'ı sıtma humması tutunca (şu beyti) söylerdi: "Herkes evinde mutludur.Ölüm ona ayakkabı kayışından daha yakındır." Bilal-i Habeşi de sıtma nöbeti geçince yüksek sesle şöyle derdi: "Bir bilebilseydim, Mekke vadisinde güzel kokulu yumuşak otların arasında geceleyebilecek miyim? Bir gün Mecenne sularına varabilecek miyim? Mekke'nin Şame ve Tafil dağlarını görebilecek miyim?" Hz. Aişe der ki: Rasulullah (sav)'a gelip bunu haber verdiğimde şöyle niyaz etti: "Ya Rab! Bize Medine'yi Mekke'den daha çok sevdir. Onu vebadan kurtar. Ölçeklerini (Ölçekle satılan şeylerini) bize bereketlendir. Medine'nin sıtma hastalığını da Cuhfe'ye götür.[495]

***

485. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Medine'nin kapılarında melekler vardır. Oraya veba salgını ve Deccal giremez. buyurdu [496]

***

486. İsmail b. Ebû Hakim'den:

Ömer b. Abdulaziz: "Rasulullah (sav)'ın (vefatından önce) son sözü şu oldu: "Allah yahudileri ve hıristiyanlan kahretsin. Onlar Peygamberlerinin mezarlarını mescidler edindiler. Arap diyarında iki din bir arada kalmayacaktır" dedi.[497]

***

[495] Muvatta, Cami, 14; Buhari, Menakibü'l-ensar, 46; Müslim, Hac, 86/480
[496] Muvatta, Cami, 16; Buhari, Fedailü'l-Medine, 9; Müslim, Hac, 87/485
[497] Muvatta, Cami, 17; Buhari, Cenaiz, 62; Müslim, Mesacid, 3/19

487. İbn Şihab'dan:

Rasulullah (sav) "Arab yarımadasında iki din bir arada bulunmayacak" buyurdu. Ibn Şihab der ki: Ömer b. Hattab bu hadisi araştırdı. Rasulullah (sav)'ın: "Arab yarımadasında iki din bir arada bulunmayacak" buyruğunu kesin olarak anlayınca, Hayber'den yahudileri çıkarıp sürdü.[498]

***

488. İmam Malik'den:

Ömer b. Hattab, Necran ve Fedek'den yahudileri çıkardı. Hayber yahudilerine gelince, bunlar hurma ve arazilerini bırakarak Hayber'i terketmişlerdir. Fedek yahudilerinin hurma ve arazilerinin yarısı kendilerine aitti. Çünkü Rasulullah (sav), onlarla arazi ve hurmalarının yarısı kendilerine kalmak üzere anlaşma yapmıştı. Hz. Ömer, onların arazi ve bahçelerinin bedelini altın, gümüş, deve, urgan ve semer olarak verip onları Fedek'ten sürdü.[499]

***

489. Hişam babası Urve'den:

Rasulullah (sav)'a Uhud dağını görünce: "Bu, bizi seven, bizim de onu sevdiğimiz bir dağdır." buyurdu. [500]

***

490. Abdullah b. Abbas (ra)'dan:

Ömer b. Hattab Şam'a gitti. Serg'e varınca kendisini ordu komutanları Ebû Ubeyde b. Cerrah ve arkadaşları karşıladılar ve Şam bölgesinde veba salgınının baş gösterdiğini haber verdiler. Bunun üzerine Hz. Ömer: "Bana ilk muhacirleri çağır" dedi. Ben de çağırdım. Hz. Ömer onlara veba hastalığının meydana geldiğini haber vererek, istişarede bulundu.

[498] Muvatta, Cami, 18; Buhari, Cenaiz, 6; Müslim, Vasiyyet, 25/20
[499] Muvatta, Cami, 19
[500] Muvatta, Cami, 20

Aralarında ihtilaf çıktı. Bunlardan bir kısmı: “Sen bir görev için çıktın. Bundan geri dönmeni uygun görmüyoruz” dediler. Bir kısmı da: “İnsanların geri kalanı ve Rasulullah (sav)’ın ashabı seninle beraberdirler, onları vebaya atmanı doğru görmüyoruz” deyince, Hz. Ömer: “Yanımdan uzaklaşın,” deyip, sonra “Bana Ensarı çağırın” buyurdu. Ben de onları çağırdım. Hz. Ömer onlarla da istişarede bulundu. Onlar da muhacirlerin dediklerini söyleyip ihtilaf ettiler. Hz. Ömer onlara da: “Benden uzaklaşın” dedi, sonra: “Bana burada bulunan Mekke fethi muhacirlerini, Kureyş büyüklerini çağırın” dedi. Ben de onları çağırdım. Onlardan hiç biri ihtilaf etmedi ve: “Adamlarla beraber geri dönmen ve onları veba tehlikesine atmaman kanaatindeyiz” dediler. Bunun üzerine Hz. Ömer, insanlara şöyle seslendi: “Ben sabahleyin hayvanıma binerek Medine'ye geri döneceğim. Siz de buna göre hazırlanın.” deyince, Ebû Ubeyde: “Allah'ın kaderinden mi kaçıyorsun?” dedi. Hz. Ömer şöyle cevap verdi: “Ey Ebû Ubeyde, keşke bunu senden başkası söyleseydi! Evet Allah'ın kaderinden yine Allah'ın kaderine kaçıyoruz. Bana söyle bakalım, senin develerin olsa, iki yamaçlı bir vadiye inseler. Bu yamaçlardan biri otlu diğeri çorak, otsuz olsa, sen develeri bol otlu yerde otlatsan, Allah'ın kaderiyle otlatmış olmaz mısın? Çorak yerde de otlatsan yine Allah'ın kaderiyle otlatmış olmaz mısın?” Bu sırada, daha önce bir işi için aralarından ayrılmış olan Abdurrahman b. Avf gelip: “Bu hususta benim bilgim var. Rasulullah (sav)'ın şöyle buyurduğunu işittim: “Bir yerde veba hastalığını işitirseniz oraya gitmeyiniz. Bir yerde de veba hastalığı çıkar da siz orada bulunursanız vebadan kaçarak oradan çıkmayınız” Bunun üzerine Hz. Ömer, Allah’a hamdedip Medine'ye döndü.[501]

***

[501] Muvatta, Cami, 22; Buhari, Tıb, 30; Müslim, Selam, 32/98

491. Amir babası Sa'd b. Ebi Vakkas’dan:

Üsame b. Zeyd'e: “Veba hastalığı hakkında Rasulullah (sav)’dan ne işittin?” diye sorduğumda, Rasulullah (sav): “Veba, yahudilerden bir gruba veya sizden önce yaşayan bir ümmete gönderilmiş bir azabdır. Siz bir yerde bu hastalığın çıktığını duyarsanız oraya girmeyiniz. Sizin bulunduğunuz bir yerde de bu hastalık çıkarsa hastalıktan kaçarak oradan çıkmayınız.” buyurdu.” dedi.[502]

KADER

492. Ebû Hüreyre (ra)’den:

Rasulullah (sav): “Adem (as) ile Musa (as) aralarında tartıştı da Adem (as), Musa'ya üstün geldi. Musa (as) Adem (as)'e: “Sen insanları azdıran ve cennetten çıkaran Adem misin?” dedi. Adem de ona: “Sen Allah'ın her şeyin ilmini kendisine verdiği ve risaletiyle insanlar üzerine seçtiği Musa mısın?” dedi. Musa: “Evet.” deyince, Adem: “Ben yaratılmadan önce bana takdir edilen şey dolayısıyla mı beni ayıplıyorsun?” dedi.[503]

***

[502] Muvatta, Cami, 23; Buhari, Tıb, 54; Müslim, Selam, 32/92
[503] Muvatta, Kader, 1; Müslim, Kader, 2/14

493. İmam Malik'e ulaştığına göre:

Rasulullah (sav): "Size iki şey bırakıyorum. Bunlara sımsıkı bağlandığınız sürece, asla doğru yoldan sapmayacaksınız. Bunlar, Allah'ın kitabı ve Peygamberinin sünnetidir." buyurmuştur.[504]

***

494. Tavus el-Yemani'den:

Rasulullah (sav)'ın ashabından bir takım insanlara yetiştim. Onlar: "Her şey kader iledir." diyorlardı. Abdullah b. Ömer (ra)'in şöyle dediğini işittim: "Rasulullah (sav) dedi ki: "Her şey kader iledir. Hatta acizlik ile zeka bile." [505]

***

495. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Bir kadın, kendisi evlenmek için kızkardeşinin boşanmasını istemesin. Çünkü kendisi için takdir edilen ne ise o olur." buyurdu. [506]

***

496. Muhammed b. Ka'b el-Kurazi'den:

Muaviye b. Ebi Süfyan minberden şöyle konuştu: "Ey insanlar! Allah'ın verdiğine hiç bir şey engel olamaz. Allah'ın vermediğini de hiç kimse veremez. Güçlü kimseye, Allah'ın gücü karşısında hiç kimsenin gücü fayda vermez. Allah, hakkında hayır dilediği kimseyi dinde derin anlayışlı kılar." sonra Muaviye: "Ben bu kelimeleri bu minber üzerinde Rasulullah (sav)'dan duydum" dedi.[507]

[504] Muvatta, Kader, 3
[505] Muvatta, Kader, 4; Müslim, Kader, 4/18
[506] Muvatta, Kader, 7; Buhari, Kader, 4
[507] Muvatta, Kader, 8

GÜZEL AHLAK

497. İmam Malik'den:

Muaz b. Cebel: (Yemene vali olarak giderken) "Ayağımı üzengiye koyduğum zaman Rasulullah (sav)'ın bana son tavsiyesi şu oldu: "Ey Muaz b. Cebel! İnsanlar için ahlakını güzelleştir." [508]

***

498. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav), iki şey arasında serbest bırakılınca, günah olmadığı müddetçe, bunun en kolayını alırdı. Şayet günah ise, insanların en fazla ondan uzaklaşanı olurdu. Rasulullah (sav), kendi şahsı için kimseden intikam almazdı. Ancak, Allah'ın mukaddes kıldığı şeyler çiğnenmişse, o zaman Allah için onların intikamını alırdı."[509]

***

499. Ali b. Hüseyin b. Ali b. Ebi Talib'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Kişinin kendisini ilgilendirmeyen şeyleri terketmesi, müslümanlığının güzelliğindendir"

***

500. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Ben Rasulullah (sav) ile beraber iken, bir adam huzuruna girmek için izin istedi. Rasulullah (sav): "O, kabilenin en kötü oğludur" dedi. Sonra ona izin verdi. Aradan fazla zaman geçmeden Rasulullah (sav)'ın onunla beraber güldüğünü işittim. Adam çıkınca: "Ya Rasulallah! Biraz önce sen o

[508] Muvatta, Hüsnü'l-huluk, 1
[509] Muvatta, Hüsnü'l-huluk, 2; Buhari, Menakib, 23; Müslim, Fedail, 20/77

adam hakkında söyleyeceğini söyledin. Sonra aradan zaman geçmeden onunla beraber güldün" dediğimde, Rasulullah (sav): "İnsanların en kötüsü, şerrinden dolayı insanların kendisinden korunduğu kimsedir" buyurdu.[510]

***

501. İmam Malik'den:

Rasulullah (sav)'ın: "Ben güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim" buyurduğu rivayet edildi.[511]

***

502. Zeyd b. Talha b. Rukane'den:

Rasulullah (sav): "Her dinin bir ahlakı vardır. İslam'ın ahlakı da hayadır." buyurdu. [512]

***

503. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav), utangaçlığından dolayı din kardeşini ayıplayan bir adamın yanına varınca: "Onu rahat bırak. Çünkü haya imandandır."buyurdu.[513]

***

504. Hümeyd b. Abdurrahman b. Avf'den:

Bir adam, Rasulullah (sav)'a gelip: "Ya Rasulullah! Bana hayatıma uygulayacağım bir kaç kelime öğret. Unutacağım çok şey söyleme" deyince, Rasulullah (sav): "Hiç bir şeye öfkelenme." buyurdu. [514]

***

[510] Muvatta, Hüsnü'l-huluk, 4; Buhari, Edeb, 8; Müslim, Edeb, 22 /73
[511] Muvatta, Hüsnü'l-huluk, 8
[512] Muvatta, Hüsnü'l-huluk, 9,
[513] Muvatta, Hüsnü'l-huluk, 10; Buhari, İman, 16; Müslim, İman,12/59
[514] Muvatta, Hüsnü'l-huluk, 11; Buhari, Edeb, 76

505. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Pehlivan (güreş meydanlarında başkalarını) yenen değildir. Asıl pehlivan kızgınlık anında nefsine hakim olan kimsedir" buyurdu.[515]

***

506. Ebû Eyyub el-Ensari (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Hiç bir müslümana, din kardeşini üç günden fazla terkedip küs durması helal olmaz. Onlar karşılaştıklarında biri yüzünü bir tarafa, diğeri de diğer tarafa çevirir. Onların en hayırlısı, önce selam vererek barışandır." buyurdu.[516]

***

507. Enes b. Malik (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Birbirinize buğzetmeyiniz, birbirinize hased etmeyiniz ve birbirinize sırt çevirmeyiniz. Ey Allah'ın kulları! Birbirinizle kardeş olunuz. Hiç bir müslümana, din kardeşini üç günden fazla terkedip küs durması helal olmaz." buyurdu. [517]

***

508. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Kötü zandan sakınınız. Zira kötü zan, sözlerin en yalanıdır. Birbirinizin gizli hal ve kusurunu araştırmayın. Kötülükte yarışmayın, birbirinizi kıskanmayın, birbirinize buğzetmeyin, birbirinize arka çevirmeyin. Ey Allah'ın kulları! Kardeş olunuz."[518] buyurdu.

***

[515] Muvatta, Hüsnü'l-huluk, 12; Buhari, Edeb, 76; Müslim, Bir ve sıla, 30/107
[516] Muvatta, Hüsnü'l-huluk, 13; Buhari, Edeb, 62; Müslim, Bir ve sıla, 8/25
[517] Muvatta, Hüsnü'l-huluk, 14; Buhari, Edeb, 62; Müslim, Bir ve sıla, 7/23
[518] Muvatta, Hüsnü'l-huluk, 15; Buhari, Edeb, 58; Müslim, Bir ve sıla, 45/28

509. Ata b. Ebû Müslim el-Horasani'den:

Rasulullah (sav): "Birbirinizle tokalaşınız aranızdaki kin gider. Birbirinizle hediyeşin ki, birbirinize sevginiz artar ve aranızdaki düşmanlıklar gider." buyurdu.[519]

***

510. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Cennetin kapıları, pazartesi ve perşembe günü açılır. Allah'a hiç bir şeyi eş koşmayan her müslüman kul affedilir. Ancak kendisiyle kardeşi arasında düşmanlık olan affedilmez. Bu iki kişiyi anlaşıncaya kadar bekletiniz, barışıncaya kadar bekletiniz, denilir." buyurdu.[520]

GİYİM-KUŞAM

511. Cabir b. Abdullah el-Ensari (ra)'den:

Rasulullah (sav) ile Beni Enmar gazvesine çıktık. Ben bir ağacın altında konaklamıştım. O sırada Rasulullah (sav) geldi: "Ya Rasulullah! Gölgeye buyur!" dedim. O da geldi. Çuvalımıza bakıp (yiyecek) bir şey aradım. Orada küçük bir salatalık buldum. Doğrayıp Rasulullah (sav)'a sunduğumda: "Bunu nereden aldınız?" buyurdu. "Medine'den getirdik, ya Rasulallah!" dedim. O sırada yanımızda hayvanlarımızı

[519] Muvatta, Hüsnü'l-huluk, 16
[520] Muvatta, Hüsnü'l-huluk, 17; Müslim, Bir ve sıla, 11/34

otlatmaya gitmesi için hazırladığımız bir arkadaşımız vardı. Onun hazırlığını yaptım. Üzerinde eskimiş iki hırkasıyle hayvanları gütmeye gitti. Rasulullah (sav) ona bakıp: "Bu adamın bunlardan başka elbiseleri yok mu?" dedi. Ben: "Var, heybede yedek elbiseleri var, ya Rasulallah!" dedim. Rasulullah (sav): "O halde onu çağır, ona söyle iyi elbiselerini giysin" buyurdu. Ben de onu çağırdım. Elbiselerini giydi, sonra dönüp gitti. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Allah boynuna vurasıcaya ne oluyor (da eskileri giyiyor). Bu kendisi için daha hayırlı değil midir?" dedi. Hayvan otlatmaya giden adam bunu işitip: "Ya Rasulallah! Allah yoluna savaşda da mı?" deyince, Rasulullah (sav): "Savaşda da" buyurdu. O kimse savaşta şehid düştü.[521]

***

512. İbn Şihab'dan:

Rasulullah (sav) bir gece kalkıp ufuklara bakarak: "Bu gece nice hazineler açıldı, ne kadar fitneler meydana geldi. Dünyada nice giyinik kadınlar var ki ahirette çıplaktırlar. Hanımları namaza kaldırınız." buyurdu.[522]

***

513. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Kibirlenerek elbisesini yerde sürükleyen kimseye Allahü Teala kıyamet gününde (rahmet nazarıyla) bakmaz." buyurdu.[523]

***

514. Alâ, babası Abdurrahman'dan:

Ebû Said el-Hudri'ye etekleri ne kadar uzatmalı diye sorduğumda: "Sana bildiğim doğru cevabı vereceğim.

[521] Muvatta, Libas, 1
[522] Muvatta, Libas, 8; Buhari, İlim, 40
[523] Muvatta, Libas, 9

Rasulullah (sav)'ı: "Mü'min erkeğin etekleri bacaklarının yarısına kadar inmelidir. Topuklarına kadar uzanınca da ona günah yoktur. Topuklardan aşağıda olan şey cehennemdedir. Allahü Teala kıyamet gününde eteğini büyüklük taslayarak yerde sürükleyen kimseye (rahmet gözüyle) bakmaz." buyururken işittim." dedi. [524]

***

515. Safiyye bt. Ebû Ubeyde'den:

Peygamber efendimiz (sav)'in hanımı Ümmü Seleme elbiseden söz edilince: "Ya Rasulullah! Kadın elbisesini ne kadar uzatacak?" dedi. Rasulullah (sav): "Bir karış fazla uzatır." buyurdu. Ümmü Seleme: "O zaman (kadının) bacakları gözükür" dedi. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Öyleyse bir zira (yaklaşık 50 cm) uzatır, daha fazlasına gerek yok." buyurdu.[525]

***

516. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Sizden biri tek ayakkabı ile yürümesin, ya ikisini birden giysin veya her ikisini de çıkarsın, yalınayak gezsin." buyurdu.[526]

***

517. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Sizden biri ayakkabı giyerken önce sağ ayağını giysin, çıkarırken de önce sol ayakkabısını çıkarsın. ilk giyilen sağ ayakkabı ve ilk çıkarılan da sol ayakkabı olsun." buyurdu.[527]

***

[524] Muvatta, Libas, 12; Ebu Davud, Libas, 27; İbni Mace, Libas, 32
[525] Muvatta, Libas, 13; Ebu Davud, Libas, 37
[526] Muvatta, Libas, 14; Buhari, Libas, 40; Müslim, Libas, 19/68
[527] Muvatta, Libas, 15; Buhari, Libas, 39

518. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) iki çeşit elbise giyme ile iki çeşit satışı yasakladı. (Bunlar) münabeze ve mülamese yoluyla satışla, kilot giymeksizin bir entari giyip dizlerini dikerek oturup avret mahallerinin gözükmesi ve vücudunun bir tarafını kapatıp diğer tarafım açık bırakan elbise giymesidir."[528]

***

519. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Babam Ömer b. Hattab mescidin kapısında satılık ipek kumaştan kaftan görünce: "Ya Rasulullah! Bu kaftanı alsan da cuma günleri ve yanına elçiler geldiği zaman giysen." dedi. Rasulullah (sav) da: "Bunu ancak ahiretten nasibi olmayan giyer." buyurdu. Daha sonra Rasulullah (sav)'a ipek kaftanlardan gelince, Ömer b. Hattab'e ondan bir kaftan verdi. Hz. Ömer de: "Ya Rasulullah! Onu bana rnı verdin? Halbuki sen Utarid'in elbisesi hakkında neler söylemiştin" deyince Rasulullah (sav): "Onu sana giymen için vermedim." buyurdu. Hz. Ömer de bu elbiseyi Mekke'deki müşrik kardeşine verdi.[529]

[528] Muvatta, Libas, 17; Buhari, Libas, 21
[529] Muvatta, Libas, 18; Buhari, Cuma, 7; Müslim, Libas, 2/6

HZ. PEYGAMBER (SAV)'İN NİTELİKLERİ

520. Enes b. Malik (ra)'den:

Rasulullah (sav)'ın boyu ne fazla uzun, ne de fazla kısa idi. Teninin rengi, ne çok beyaz, ne de fazla esmerdi. Saçları ne çok kıvırcıklı, ne de çok düzdü. Kırk yaşını doldurunca Allah O'nu Peygamber olarak gönderdi. On sene Mekke'de, on sene de Medine'de ikamet etti. Saçındaki ve sakalında ki beyaz kıllar yirmiye ulaşmadan ve altmış yaşını tamamlayınca Allah (c.c), Rasulullah (sav)'ın ruhunu aldı.[530]

***

521. Abdullah b. Ömer (ra)'den

Rasulullah (sav): "Bu gece (rüyamda) Ka'be'de idim. Orada bir esmer adam gördüm. Sanki gördüğüm, esmer adamların en güzeli idi. Omuzlarına kadar inen saçları vardı. Sanki bu saçlar gördüğüm omuzlara sarkmış saçların en güzeli idi. Taramış olduğu saçlarından su damlıyordu. İki adama ve iki adamın omuzlarına dayanarak Ka'be'yi tavaf ediyordu. "Bu kim?" diye sordum. "Bu Meryem'in oğlu Isa" diye cevap verildi. Sonra aniden saçları çok kıvırcıklı ve (üzüm tanesi gibi) sağ gözü dışarı fırlamış bir adamla karşılaştım. "Bu kim?" diye sordum. Bana: "Mesih Deccal'dır" diye cevap verildi."[531]

***

522. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah: "İnsani beş özellik vardır: Tırnakları kesmek, bıyığı kısaltmak, koltuk altındaki kılları yolmak, edep yerini tıraş etmek ve sünnet olmak." Bunlar yaratılışın gereği olup önceki peygamberler tarafından yapılagelmiştir.[532]

[530] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 1; Buhari, Menakib, 23; Müslim, Fedail, 31/113
[531] Muvatta, Sıfatün-nebi, 2; Buhari, Libas 68; Müslim, İman, 73/273
[532] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 3; Buhari, Libas 63; Müslim, Taharet, 16/49

523. Cabir b. Abdullah (ra)'den:

Rasulullah (sav), bir kişinin sol elle yemek yemesini veya bir tek ayakkabı giyerek yürümesini, bir omuzu kapatan, diğer omuzu açık bırakan ve kolunu çıkartacak yeri olmayan bir elbise giymesini ve uylukları üzerine ayaklarını dikerek oturup üzerine bir parça elbise örtmesini yasak etti.[533]

***

524. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Sizden biri yemek yediğinde sağ eliyle yesin, bir şey içerken sağ eliyle içsin. Çünki şeytan sol eliyle yer ve sol eliyle içer."[534]

***

525. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "İnsanları dolaşıp kendisine bir-iki lokma veya bir-iki hurma verilen bu gezgin, yoksul değildir." buyurdu. Bunun üzerine: "Asıl yoksul kimdir ya Rasulallah?" dediler. Rasulullah (sav) şöyle cevap verdi: "Gerçek yoksul, ihtiyacını karşılayacak kadar geliri olmayan ve insanlar onu tanımadığı için kendisine sadaka verilmeyen ve kalkıp insanlardan dilenmeyen kimsedir."[535]

***

526. İbn Büceyd el-Ensari el-Harisi, ninesinden:

Rasulullah (sav): "Kızartılmış koyun ve sığır tırnağı bile olsa yoksula veriniz." buyurdu.[536]

***

[533] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 5; Müslim, Libas, 20/70
[534] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 6; Müslim, Eşribe, 13/105
[535] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 7; Buhari, 53; Müslim, Zekat, 34
[536] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 8; Nesai, Zekat, 70

527. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Müslüman, bir midesini doyurmak için yer. Kafir ise yedi bağırsağını doldurmak için yer." buyurdu [537]

***

528. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav)'a bir kafir, misafir oldu. Rasulullah (sav) onun için bir koyun ('nun sağılmasını) emretti. Koyun sağıldı; kafir misafir, onun sütünü içti. Sonra Rasulullah (sav) başka bir koyunun sağılmasını emretti. Misafir onun sütünü de içti. Sonra başka bir koyunun. Böylece yedi koyunun sütünü içti. Sonra sabah oldu ve kafir müslüman oldu. Rasulullah (sav) da onun için bir koyun (sağılarak sütünün getirilmesini) emretti. O koyunun sütünü içti. Sonra ikinci bir koyunun (sütünün) getirilmesini emretti. Bu koyunun sütünü bitiremedi. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Mü'min bir midesini doyurmak için içer. Kafir yedi bağırsağını doldurmak için içer." buyurdu.[538]

***

529. Hz. Ümmü Seleme (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav): "Gümüş kaptan bir şey içen, cehennem ateşini karnına doldurmuş olur." buyurdu.[539]

Açıklama: Gümüş kapları kullanmak kibir alameti olduğu için yasaklanmıştır.

***

530. Ebû el-Müsenna el-Cüheni'den:

Ben Mervan b. Hakem'in yanında idim. Mervan'ın yanına Ebû Said el-Hudri girince, Mervan O'na: "Rasulullah (sav)'ın içeceğe üfürmeyi yasak ettiğini duydun mu?" diye sordu.

[537] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 9; Buhari, Et'ime, 12; Müslim, Eşribe, 34/185
[538] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 10; Müslim, Eşribe, 34/186
[539] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 11; Buhari, Eşribe, 28; Müslim, Libas, 1/1

Ebû Said ona: "Evet" diye cevap verdi. Bir adam Rasulullah (sav)'a: "Ya Rasulullah, ben bir nefeste içemiyorum" deyince Rasulullah (sav) ona: "Bardağı ağzından uzaklaştır, sonra nefes al." buyurdu. Adam dedi ki: "(Bardağın) içinde çöp benzeri bir şey görürsem (ne yapayım)?" Rasulullah (sav): "Onu akıt" buyurdu.[540]

***

531. Enes b. Malik (ra)'den:

Rasulullah (sav)'a içine kuyu suyu karıştırılmış süt getirildi. Sağında bir bedevi, solunda Ebû Bekir oturuyordu. Sütü içti sonra bedeviye verdi ve şöyle buyurdu: "Sağınıza verin, sağdan devam edin."[541]

***

532. Sehl b. Sad el-Ensari (ra)'den:

Rasulullah (sav)'a bir içecek getirildi ve onu içti. Sağında bir çocuk, solunda da yaşlılar bulunuyordu. Rasulullah çocuğa: "Şu yaşlı kişilere önce vermeme izin verir misin?" diye sordu. Çocuk da: "Hayır! Vallahi (izin veremem) ya Rasulullah! İçeceğin senden bana verilmesi hakkımı kimseye vermem," deyince Rasulullah (sav) da içeceği onun eline verdi.[542]

***

533. Enes b. Malik (ra)'den:

Ebû Talha, Ümmü Süleym'e: "Rasulullah (sav)'ın sesinin çok zayıf çıktığını işittim. Bundan onun aç olduğu anlamını çıkarıyorum. Yanında yiyecek bir şey var mı?" dedi. Ümmü Süleym: "Evet" diye cevap verdi. Bunun üzerine arpa ekmeğinden parçalar çıkardı. Sonra kendi başörtüsünü alarak bir tara-

[540] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 12; Tirmizi, Eşribe, 15
[541] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 17; Buhari, Eşribe, 18; Müslim, Eşribe, 17/124
[542] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 18; Buhari, Eşribe, 19; Müslim, Eşribe, 17/127

fıyla ekmeği sardı, ekmeği kolumun altına gizledi ve başörtüsünün bir kısmını da benim üzerime gömlek gibi örttü. Sonra beni Rasulullah (sav)'a gönderdi. Rasulullah (sav)'a Ümmü Süleym'in gönderdiği ekmeği götürdüm. O'nu ashabıyla birlikte mescitte otururken buldum ve yanlarına dikildim. Bunun üzerine Rasulullah (sav): “Seni Ebû Talha mı gönderdi?” diye sordu. Ben de: “Evet” diye cevap verdim. “Yemek için mi?” diye sorunca: “Evet” diye cevap verdim.Bunun üzerine Rasulullah (sav) yanındaki ashabına: “Kalkın” diye emir buyurdu. Ashabıyla Rasulullah (sav), aralarında da ben, Ebû Talha'nın yanına gelinceye kadar yürüdük. Ben Ebû Talha'ya haber verince, Ebû Talha: “Ya Ümmü Süleym. Rasulullah (sav) ashabını getirdi. Yanımızda onlara yetecek kadar yiyecek yok (ne yapacağız?)” dedi. Ümmü Süleym: “Allah ve Rasulu iyi bilir.” cevabını verdi. Ebû Talha, Rasulullah (sav)’ı karşılamaya gitti. Rasulullah (sav), beraberinde Ebû Talha ile geldi ve eve girdiler. Rasulullah (sav): “Yanında olanı getir, Ey Ümmü Süleym” deyince Ümmü Süleym de o ekmeği getirdi. Bunun üzerine Rasulullah (sav) ekmeğin doğranmasını emretti ve ekmek doğrandı. Ümmü Süleym ekmeğin üzerine, içinde yağ ve bal bulunan tulumu sıkarak ekmeğe katık yaptı. Sonra Rasulullah (sav), Allah (cc)'ın söylemesini istediği sözleri söyleyerek dua etti. Sonra şöyle dedi: “On kişinin girmesine izin ver.” bunun üzerine Ebû Talha, on kişiye izin verdi. Onlar doyuncaya kadar (ondan yediler), sonra çıktılar. Sonra Rasulullah (sav): “On kişiye daha izin ver” diye emretti. Ebû Talha on kişiye izin verdi. Onlar da doyuncaya kadar yediler ve çıktılar. Sonra Rasulullah (sav): “On kişiye izin ver” buyurdu. Ebû Talha, o on kişiye de izin verdi, onlar da doyuncaya kadar yediler ve çıktılar. Sonra Rasulullah (sav):” On kişiye daha izin ver” buyurdu. O da on kişiye daha izin verdi, onlar da doyuncaya kadar yediler ve çıktılar. Sonra Rasulullah (sav), cemaatın hepsi yiyip doyuncaya kadar. “Onar kişi içeri al.” buyurdu. Cemaat, yetmiş ya da seksen kişi kadardı.[543]

[543] Muvatta, Sıfatü’n-nebi, 19; Buhari, Eşribe, 6; Müslim, Eşribe, 20/142

534. Ebû Hüreyre (ra)’den:

Rasulullah (sav): “İki kişinin yiyeceği, üç kişiye; üç kişinin yiyeceği de dört kişiye yeter.” buyurdu. [544]

***

535. Cabir b. Abdurrahman’den:

Rasulullah (sav): “Geceleyin kapıları kilitleyin, su tulumlarının ağzını bağlayın, kaplarınızın ağzını kapatın, yatarken lambayı söndürün. Çünkü şeytan kilitli kapıyı açamaz, ipi çözemez, kapalı kapları açamaz. Fare insanların evlerini çok çabuk yakar.” buyurdu. [545]

***

536. Ebû Şüreyh el-Ka'bi’den:

Rasulullah (sav): “Allah'a ve ahiret gününe inanan kişi, ya hayır konuşsun ya da sussun. Kim Allah (c.c.)'a ve ahiret gününe inanıyorsa, komşusuna iyi davransın. Kim Allah (cc)'a ve ahiret gününe inanıyorsa, misafirine ikram etsin. Bir gün bir gece ona gereken önemi vererek misafir olarak ağırlar. Üç gün ise normal olarak yediklerinden yedirmek suretiyle misafir eder. Üç gün sonra vermiş olduğu şeyler sadaka olur. Misafirin ev sahibini sıkıntıya düşürecek kadar uzun süre kalması helal olmaz.” buyurdu. [546]

***

537. Ebû Hüreyre (ra)’den:

Rasulullah (sav): “Bir zaman adamın biri yolda yürürken çok susadı ve bir kuyu buldu. Kuyuya indi, suyu içti ve dışarı çıktı. Çıkar yıkmaz dilini hararetten çıkarmış şiddetli nefes alan ve susuzluktan nemli toprağı yalayan bir köpekle karşılaştı. Adam: “Benim başıma gelen susuzluk bu köpeğin

[544] Muvatta, Sıfatü’n-nebi, 20; Buhari, Eşribe, 11; Müslim, Eşribe, 33
[545] Muvatta, Sıfatü’n-nebi, 21; Müslim, Eşribe, 12/96
[546] Muvatta, Sıfatü’n-nebi, 22; Buhari, Edeb, 31; Müslim, Lukata, 3/153

başına da gelmiş" diyerek, kuyuya indi ve ayakkabısının birisini (çıkarıp) su doldurdu. Sonra suyla dolu ayakkabıyı ağzıyla tutarak kuyudan dışarı çıktı ve köpeği suladı. Bundan dolayı Allah adamın bu amelini kabul etti ye günahlarını bağışladı." buyurdu. Ashab: "Hayvanlara yapılan iyiliklerde de bizim için sevap var mı Ya Rasulallah?" diye sorunca Rasulullah (sav): "Her canlı hayvana yapılan iyilikte sevab vardır." buyurdu.[547]

***

538. Cabir b. Abdullah (ra)'den:

Rasulullah (sav) deniz kenarına bir askeri birlik gönderdi. Ebû Ubeyde b. Cerrah'ı onlara komutan tayin etti. Ordu üçyüz kişiden ibaretti. Ben de içlerinde bulunuyordum. Yola çıktık, yolun bir kısmında yiyeceğimiz tükenmeye yüz tuttu. Bunun üzerine Ebû Ubeyde bütün askeri birliğin azıklarının toplanmasını emretti ve hepsi toplandı. Tamamı iki azık torbası kadar hurma idi. Ebû Ubeyde bize onu her gün azar azar yediriyordu. Bitinceye kadar böyle devam etti. Herbirimize birer hurma düşüyordu. Bunun üzerine Vehb b. Keysan, Cabir'e "'Bir hurma açlığı giderir mi?" demesi üzerine Cabir: "Tükenince yokluğu bize daha çok tesir edecek." dedi. Sonra deniz sahiline ulaştık. Ulaşır ulaşmaz da küçük bir dağ gibi bir balıkla karşılaştık. Bu askeri birlik bu balığı on sekiz gün yedi. Sonra Ebû Ubeyde balığın iki kaburga kemiğinin dikilmesini emretti. Kemiklerin köprü şeklinde çatılmasını söyledi. Sonra (bu çatılı iki kemiğin altından geçmesi için) bir deve sürülmesini emretti. Deve sürüldü. Sonra deve bu iki kaburga kemiğinin altından değmeden geçti.[548]

***

[547] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 23; Buhari, Şurb ve Musakat, 9; Müslim, Selam, 41
[548] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 24; Buhari, Şirket, 1; Müslim, Sayd ve zebaih, 4/17-21

539. Amr b. Sa'd b. Muaz ninesinden:

Rasulullah (sav): "Ey mü'min hanımlar! Sizden biri kızartılmış koyun paçası dahi olsa komşusu olan kadının verdiği hediyeyi küçümsemesin." buyurdu.[549]

***

540. Abdullah b. Ebû Bekir'den:

Rasulullah (sav): "Allah (cc) yahudileri helak etsin, iç yağının yenilmesini yasak ediyorlar, onu satıp parasını yiyorlar" buyurdu.[550]

***

541. İmam Malik'den:

Rasulullah (sav) mescide girdi, orada Ebû Bekir es-Sıddık ile Ömer b. Hattab'ı buldu ve onlara (neden mescidde bulunduklarının sebebini) sordu. Onlar da; "Bizi açlık (dışarı) çıkardı." Diye cevap verdiler. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Beni de açlık dışarı çıkardı." buyurdu. Birlikte Ebû'l-Heysem b. et-Teyyihan el-Ensari'nin evine gittiler. O da evde yapılmış arpa ekmeğinin onlara getirilmesini emretti ve misafirleri için bir koyun kesmeye kalkınca Rasulullah (sav): "Sütlü koyunu kesme" buyurdu ve bir koyun kesti. Onlara tatlı su getirdi ve bir hurma ağacının meyveli dalını kırıp getirdi. Sonra bu yiyeceği getirdiler ve ondan yediler ve bu sudan içtiler. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Bu gün yediğiniz bu nimetten mutlaka sorulursunuz, yediğinizin şükrünü eda edin" buyurdu.[551]

***

542. Vehb b. Keysan'den:

Rasulullah (sav)'a bir yemek getirildi. Rasulullah (sav)'ın

[549] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 25; Buhari, Hibe, 1; Müslim, Zekat, 29/90
[550] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 26; Buhari, Büyu, 103; Müslim, Musakat, 12/73
[551] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 28; Müslim, Eşribe, 20/140

yanında hanımı (Ümmü Seleme)'nin oğlu Ömer b. Seleme vardı. Rasulullah (sav) ona: "Besmele çek ve önünden ye." buyurdu.[552]

***

543. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav), altın yüzük takardı. Sonra Rasulullah (sav) ayağa kalktı ve o yüzüğü attı ve: "Onu hiç takmayacağım." buyurdu. Bütün ashab da altın yüzüklerini çıkardılar.[553]

GÖZ DEĞMESİ/NAZAR

544. Sehl b. Huneyfin torunu Muhammed b. Ebû Ümame'den:

Babamın şöyle dediğini duydum: "Babam, Sehl b. Huneyf, (Medine civarında bir yer olan) Harrar'da gusül yaptı. Üzerindeki cübbesini çıkarmıştı. Amir b. Rebia da bakıyordu. Sehl, cildi güzel, beyaz bir adamdı. Ebû Ümame devamla: Amir b. Rebia ona: "Bakirelerin cildi bile bugün gördüğüm gibi değildir." deyince Sehl olduğu yere yıkıldı, elem ve acıları arttı. Rasulullah (sav)'a: "Sehl rahatsızlandı, seninle gidemiyecek." dediler. Bunun üzerine Rasulullah (sav) Sehl'in yanına gidince ona Amir'in kendine bakışını ve de-

[552] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 32; Buhari, Et'ime, 3
[553] Muvatta, Sıfatü'n-nebi, 37; Buhari, Libas, 47

diklerini anlattı. Rasulullah (sav) de (Amir'e hitaben): "Sizden biri kardeşini neden öldürüyor? Allah mübarek kılsın demeliydin! Göz değmesi gerçektir; onun için (yani Sehl için) abdest al." dedi. Amir de onun (iyileşmesi) için abdest aldı. (Alınan abdest suyu Sehl'e döküldü ve Sehl de iyileşti). Böylece Sehl de Rasulullah (sav) ile beraber gitti, hiçbir şikayeti kalmadı, rahatladı.[554]

***

545. Humeyd b. Kays Mu'dal'dan:

Cafer b. Ebi Talib'in iki oğlu Rasulullah'ın (sav) huzuruna getirildiğinde onların dadılarına: "Bunları zayıf görüyorum, neden?" diye sordu. O da: "Ya Rasulullah, onlara göz değiyor. Uygun görüp görmüyeceğini bilmediğimiz için onları okutmadık." deyince Rasulullah (sav): "Onları okutunuz, çünkü eğer kaderin önüne birşey geçecek olsaydı bu, nazar olurdu." buyurdu.[555]

***

546. Urve b. Zübeyr'den:

Rasulullah (sav) hanımı Ümmü Seleme'nin evine girdi. Orada bir çocuk ağlıyordu. Ona göz değdiğini söylediklerinde Rasulullah (sav): "Ona göz değmesinden (korunmak) için okutsaydınız ya." diye buyurdu.[556]

***

547. Ata b. Yesar'den:

Rasulullah (sav): "Kul hastalandığı zaman Allah Teala ona iki melek gönderir ve der ki: "Bakınız, ziyaretçilerine ne söylüyor?" Eğer hasta, ziyaretçiler geldiğinde Allah'a hamd ve sena ediyorsa melekler bunu her şeyi iyi bilen aziz ve ce-

[554] Muvatta, Ayn, 1; Buhari, Tıb, 36; Müslim, Selam, 16/41
[555] Muvatta, Ayn, 3; Tirmizi, Tıb, 17; İbni Mace, Tıb, 33
[556] Muvatta, Ayn, 4; Buhari, Tıb, 35; Müslim, Selam, 21/59

lil olan Allah'a ulaştırırlar. Bunun üzerine Allah da şöyle buyurur: "Eğer o kulumu öldürürsem cennete koyarım. Şifa verir iyileştirirsem ona hastalığından dolayı zayi ettiği etinden ve kanından daha hayırlısını halk ederim, günahlarını da bağışlarım." buyurdu. [557]

***

548. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav): "Bir diken batması bile olsa mü'min uğradığı bütün musibetlerin mükafaatını görür," yahut da "karşılaştığı sıkıntılar hatalarına keffaret olur." buyurdu.[558]

***

549. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Allah kimin hayırlı olmasını isterse, onu bir felakete uğratır." buyurdu [559]

***

550. Yahya b. Said'den:

Rasulullah (sav) zamanında ölen bir kişi hakkında birisi: "Ne mutlu ona! Bir hastalığa tutulmadan öldü." denildiğinde, Rasulullah (sav): "Vah yazık! Bilmiyorsun ki eğer Allah onu bir hastalığa müptela kılsaydı, onu günahlarına keffaret kılardı. (Bununla günahlarını bağışlardı)" buyurdu.[560]

***

551. Osman b. Ebû'l-As (ra)'den:

Rasulullah (sav)'a geldim. Ağrımdan kıvranıyordum. Bu halimi gören Rasulullah (sav): "Duyduğum ağrının şerrin-

[557] Muvatta, Ayn, 5
[558] Muvatta, Ayn, 6; Müslim, Bir ve sıla, 14/50
[559] Muvatta, Ayn, 7; Buhari, Mezra,1
[560] Muvatta, Ayn, 8; Ebu Davud, Tıb, 19; Tirmizi, Tıb, 29

den Allah Teala'nın kudret ve azametine sığınıyorum" diyerek ağrıyan yeri yedi kere sıvazla" buyurdu. Ben de böyle yaptım. Allah hastalığımı giderdi. O günden beri aileme ve başkalarına öyle (yapmalarını) tavsiye ediyorum.[561]

***

552. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) hastalandığı zaman kendi kendisine muavvizeteyn -felak ve nas surelerini- okur ve üflerdi. Ağrısı şiddetlendiği zaman da ona ben okur, bereketini umarak kendisinin sağ eliyle ağrının üzerine meshederdim.[562]

***

553. Zeyd b. Eslem'den:

Rasulullah (sav) zamanında bir kişi yaralandı ve çok kan kaybetti. Bu adam, Emmar oğullarından kendisine bakacak iki kişi çağırdı. Bunların anlattığına göre, Rasulullah (sav) kendilerine: "Tıbbı hanginiz daha iyi biliyor?" diye sorduğunda onlar da: "Tıbda bir fayda var mı, ya Rasulallah?" dediler. (Bunun üzerine) Zeyd'in ifadesine göre, Rasulullah (sav): "Hastalıkları indiren, deva ve çarelerini de indirmiştir." buyurdu.[563]

***

554. Yahya b. Said'den:

Bana Rasulullah (sav) zamanında, Es'ad b. Zürare'nin boğazındaki iltihabı (bademciklerini) dağlamasından dolayı öldüğü rivayet edildi.[564]

***

[561] Muvatta, Ayn, 9
[562] Muvatta, Ayn, 10; Buhari, Fedailü'l-Kur'an, 14; Müslim, Selam, 20/51
[563] Muvatta, Ayn, 12; Buhari, Tıb, 1; Müslim, Eşribe, 20/39
[564] Muvatta, Ayn, 13; İbni Mace, Tıb, 24

555. Fatıma bt. Münzir'den:

Ebû Bekir'in kızı Esma'ya sıtmaya yakalanıp çaresini arayan bir kadın getirildiğinde, biraz su alır, boynundan göğsüne doğru döker ve: "Rasulullah (sav) bize sıtmanın ateşini, suyla düşürmemizi emrederdi." derdi.[565]

***

556. Urve, babasından:

Rasulullah (sav): "Humma (yüksek ateşli hastalık), cehennemin şiddetli ateşinden bir parçadır. Siz onu su ile söndürünüz." buyurdu.[566]

***

557. Cabir b. Abdullah (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Bir kimse, hasta ziyaretine gidince, ilahi rahmetin içine dalmış olur. Hastanın yanında oturunca da onun hakkında rahmet şahit olur" buyurdu.[567]

***

558. Ibn Atiye (r.anha)'dan

Rasulullah (sav); "Bazı hastaların hastalığı diğerlerine geçmez. Baykuş uğursuz sayılmaz, karında yılan olmaz (veya safer ayı haram aylardan sayılmaz). Hastalıklı hayvanlar sağlam hayvanların arasına karışmasın. Sağlam hayvanlar ise istediği yerde dolaşıp otlayabilir." buyurdu. "Bu neden böyle oluyor ya Rasulallah?" diye sorduklarında, Rasulullah (sav): "Çünkü hastaları sağlamlarına karıştırmak, zarar getirir." buyurdu.[568]

565 Muvatta, Ayn, 15; Buhari, Tıb, 28; Müslim, Selam, 26/82
566 Muvatta, Ayn, 16; Buhari, Tıb, 28; Müslim, Selam, 26/81
567 Muvatta, Ayn, 17
568 Muvatta, Ayn, 18

SAÇ VE SAKAL

559. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) bıyıkları kısaltıp sakalları uzatmayı emretti.[569]

***

560. Abdurrahman b. Avf in oğlu Humeyd:

Muaviye b. Ebi Süfyan'ın hac ettiği yıl minberin üzerindeyken korumalarından birinin elindeki bir bölük saçı alarak şöyle dediğini duydum: "Ey Medineliler! Bilginleriniz nerede? Rasulullah (sav)'ın böyle şeyleri yasakladığını ve İsrail oğullan ancak kadınları bunu adet edindiği zaman helak oldular, buyurduğunu duydum" dedi.[570]

***

561. İbn Şihab'dan:

Rasulullah (sav) saçlarını alnına doğru taradı, sonra da ortasından iki yana ayırdı.[571]

***

562. Safvan b. Süleym'dan:

Rasulullah (sav): "Kendisinin ya da başkasının yetimine bakıp işlerini yürüten kimse, haksızlıktan sakındığı takdirde, cennette benimle şöyle (yan yana)dır." dedi ve işaret parmağı ile orta parmağını gösterdi.[572]

***

569 Muvatta, Şa'r, 1
570 Muvatta, Şa'r, 2; Buhari, Enbiya, 54; Müslim, Libas, 33/122
571 Muvatta, Şa'r, 3; Buhari, Libas, 70; Müslim, Fedail, 24/90
572 Muvatta, Şa'r, 5; Buhari, Edeb, 24; Müslim, Zühd, 2/42

563. Yahya b. Said'den:

Ebû Katade el-Ensari Rasulullah (sav)'a: "Benim saçlarım omuzlarıma kadar uzanıyor. Onları tarayayım mı?" diye sorduğunda, Rasulullah (sav): "Evet, aynı zamanda onlara iyi bak" diye cevap verdi. Rasulullah (sav) kendisine: "Onlara iyi bak" dediği için Ebû Katade bazan saçlarını günde iki defa yağlardı.[573]

***

564. Ata b. Yesar'dan:

Rasulullah (sav) mescidde idi. İçeri saçı sakalı dağınık bir adam girdi. Rasulullah (sav) eliyle ona: "Çık" diye işaret etti. Sanki saçını ve sakalını düzeltmesini kast ediyordu. Adam da saçını sakalını düzelttikten sonra gelince, Rasulullah (sav) (onu göstererek): "Herhangi birinizin şeytan gibi saçı başı dağınık bir halde gelmesinden böyle gelmesi daha iyi değil mi?" buyurdu.[574]

***

565. Yahya b. Said'den:

Halid b. Velid, Rasulullah (sav)'a: "Rüyamda korkuyorum." dedi. Rasulullah (sav)'de: "Şunları oku buyurdu: **Eûzu bi kelimâtillâhi't-tâmmeti min gazabihi ve ikâbihi ve şerri ibâdihi ve min hemezâti'ş-şeyâtîni ve en yahzurûn** "Allah'ın gazabından, azabından, kullarının kötülüklerinden, şeytanların vesvesesinden ve benimle beraber bulunup bana zarar vermelerinden Allah'ın noksanlıktan uzak, tam ve üstün kelimelerine sığınırım."[575]

***

[573] Muvatta, Şa'r, 6
[574] Muvatta, Şa'r, 7,
[575] Muvatta, Şa'r, 9

566. Yahya b. Said'den:

Rasulullah (sav) geceleyin götürüldüğü bir yerde ateşten bir meşaleyle kendisini arayan bir cin gördü. Nereye dönse onu arıyordu. Cebrail kendisine: "Sana, okuduğun zaman ateşini söndürecek ve onu yüz üstü düşürecek bir kaç kelime öğreteyim mi?" dediğinde Rasulullah (sav): "Evet, öğret" deyince Cebrail: "Şunları oku" dedi: **Eûzu bi-vechillahi'l-kerîm. Ve bi-kelimâtillâhi't-tâmmeti'llâti la yücâvizihünne berrun ve la fâcirun. Ve min şerri ma yenzilü mine's-semâi ve şerri ma ya'ricü fihâ ve şerri mâ zeree fil-arz. Ve şerri mâ yahrucu minhâ ve min fiteni'l-leyli ve'n-nehâr ve min tavâriki'l-leyli illâ târikan yatrukü bi-hayrin yâ Rahmân** "Gökten inen azabından, yerden yükselen kötülüklerin şerrinden, Allah'ın, yerin altında ve üstünde yarattığı mahlukların şerrinden, gece ve gündüzün fitnelerinden, gece ve gündüz meydana gelen hayırlı şeylerin dışındaki felaketlerden Allah'a ve onun noksanlıktan uzak, hiç bir iyinin ve kötünün ulaşamayacağı kelimelerine sığınırım."[576]

***

567. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Eslem kabilesinden bir adam: "Ben bu gece uyumadım." dedi. Rasulullah (sav): "Neden?" diye sorunca: "Beni bir akrep soktu." dedi. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Eğer akşamleyin: **Eûzu bi kelimâtillâhi't-tâmmeti min mâ haleka lem tezurrake** "Yarattığı şeylerin şerrinden, Allah'ın noksanlıktan uzak, tam ve üstün kelimelerine sığınırım" deseydin sana zarar veremezdi." buyurdu.[577]

***

568. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Allah Teala kıyamet günü şöyle buyu-

[576] Muvatta, Şa'r, 10,
[577] Muvatta, Şa'r, 11; Müslim, Zikir ve Deavat, 16/55

rur:" Nerede benim rızam için birbirini sevenler? Benim gölgemden başka hiçbir gölgenin bulunmadığı bu günde onları kendi gölgemde gölgelendireceğim."[578]

***

569. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): Kendi gölgesinden başka hiç bir gölgenin bulunmadığı günde (kıyamet gününde) Allah yedi kişiyi kendi gölgesinde gölgelendirir: 1) Adaletli devlet başkanı, 2) Allah'a ibadetle yetişen genç, 3) Mescidden çıktığı zaman tekrar dönünceye kadar kalbi oraya bağlı olan kimse, 4) Allah yolunda biribirini seven, bu sevgiyle birleşen ve bu sevgiyle ayrılan iki kişi, 5) Allah Teala'yı yalnız bir yerde zikredip gözlerinden yaş akıtarak ağlayan adam. 6) Güzel, soylu bir kadın kendisini zinaya davet ettiğinde: "Ben Allah'tan korkarım" diyen kimse 7) Sadaka verdiğinde sağ elinin verdiğini sol eli bilmeyecek şekilde gizleyen kimse."[579] buyurdu.

***

570. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Allah bir kulunu sevdiği zaman, Cebrail'e:" Ben filan kimseyi sevdim, onu sen de sev." buyurur. Onu Cebrail de sever, sonra gök halkına seslenerek:" Allah filan kimseyi sevdi siz de seviniz." der. Onu gök halkı da sever. Sonra onun sevgisi yeryüzünde halk arasında da yayılır."[580] buyurdu.

***

571. Ebû idris el-Havlani'den:

Dımaşk camiine girdim, bir de baktım ki dişleri parlak, güzel yüzlü bir genç ve etrafında insanlar toplanmış, bir şey

[578] Muvatta, Şa'r, 13; Müslim, Bir ve Sıla, 12/37
[579] Muvatta, Şa'r, 14; Buhari, Hudud, 19; Müslim, Zekat, 30/91
[580] Muvatta, Şa'r, 15; Buhari, Tevhid, 33; Müslim, Bir ve Sıla, 48/157

hakkında ihtilaf edince ona müracaat ediyorlar ve onun sözünü kabul ediyorlardı. Onun kim olduğunu sordum: "Bu, Muaz b. Cebel" dediler. Ertesi gün erkenden (mescide) gittim. Onu buldum. Benden daha erken gelmiş namaz kılıyordu. Namazını bitirinceye kadar onu bekledim. Sonra huzuruna gittim, selam verdim ve dedim ki: "Vallahi ben seni Allah rızası için seviyorum. "Vallahi mi?" dedi. "Vallahi!" dedim. Tekrar: "Vallahi mi?" dedi. "Vallahi!" dedim Yine: "Vallahi mi?" dedi. "Vallahi!" dedim. Bunun üzerine elbisemden tuttu, beni yanına çekti ve dedi ki: "Sana müjdeler olsun: Ben Rasulullah (sav)'ın: "Allah Teala buyuruyor ki: "Benim rızam için birbirini seven, benim rızam için bir arada oturan, benim rızam için birbirini ziyaret eden ve kendilerini benim rızama adayan kimselere benim sevgim vaciptir." buyurduğunu duydum.[581]

RÜYA

572. Enes b. Malik (ra)'den:

Rasulullah (sav) "Salih bir kimsenin gördüğü doğru ve sevindirici rüya peygamberliğin kırk altıda biridir." buyurdu.[582]

Açıklama: Rasulullah (sav) peygamberlik öncesi altı ay

[581] Muvatta, Şa'r, 16
[582] Muvatta, Rüya, 1; Buhari, Tabir, 2

sadık rüya gördü. Yirmi üç yıl peygamberlik görevinde bulundu.Buna göreyirmi üç yılın kırk altı da biri altı ay yapar.

***

573. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) sabah namazını kılıp cemaate dönünce: "İçinizde bu gece rüya gören var mı?" diye sorar ve: "Benden sonra peygamberlik kalmayacak, ancak doğru rüyalar kalacak." buyururdu.[583]

***

574. Ata b. Yesar'dan:

Rasulullah (sav): "Benden sonra Nübüvvetten, müjdeleyicilerden başka bir şey kalmayacak. "buyurduğunda, oradakiler: "Müjdeleyiciler nedir ya Rasulallah?" diye sordular, o da: "Salih kimsenin gördüğü, yahut da başkasının onun için gördüğü doğru rüyalardır. O rüyalar, peygamberliğin kırk altıda biridir." buyurdu.[584]

***

575. Ebû Katade b. Rib'i'den:

Rasulullah (sav): "Güzel rüya Allah'tan, kötü rüya da şeytandandır. Herhangi biriniz hoşlanmadığı bir şey görürse, uyandığı zaman sol tarafına üç defa üflesin ve o kötü rüyanın şerrinden Allah'a sığınsın. Böylece o rüya, kendisine zarar veremez. Ebû Seleme: "Bana dağlardan daha ağır gelecek bir rüya görseydim, bu hadisi duyunca artık ona aldırış etmezdim." dedi.[585]

***

[583] Muvatta, Rüya, 2
[584] Muvatta, Rüya, 3; Buhari, Rüya, 5
[585] Muvatta, Rüya, 4; Buhari, Tıb, 39; Müslim, Rüya, 2/2

576. Ebû Musa el-Eşari (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Tavla oynayan kimse Allah'a ve Resulüne asi olmuş olur." buyurdu. [586]

SELAM

577. Zeyd b. Eslem'den:

Rasulullah (sav) "Binekli olan yaya yürüyene selam verir. Bir topluluktan birisi selam verince diğerlerine de kafi gelir." buyurdu.[587]

***

578. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) "Yahudilerden biri size selam verdiğinde: "Essamü aleyküm=Ölüm sizin üzerinize olsun." der. Siz de: "Aleyke=senin üzerine olsun" diye karşılık veriniz."[588] buyurdu.

***

579. Ebû Vakid el-Leysi'den:

Rasulullah (sav) mescidde ashabıyla otururken üç kişi geldi. İkisi Rasulullah'a doğru yöneldi, birisi de çıkıp gitti. Bu iki kişi, Rasulullah (sav)'ın meclisinde durup selam ver-

[586] Muvatta, Rüya, 6; Ebu Davud, Edeb, 56
[587] Muvatta, Selam, 1,
[588] Muvatta, Selam, 3; Buhari, İsti'zan, 22; Müslim, Selam, 4/8

diler. Onlardan biri mecliste bir boş yer gördü ve oraya oturdu. Diğeri de oradakilerin arkasına oturdu. Üçüncüye gelince dönüp gitti. Rasulullah (sav) sözünü bitirince: "Şu üç kişinin durumunu size haber vereyim. Onlardan biri Allah'a sığındı (meclise girdi), Allah da onu himayesine aldı. Diğeri çekindi (sıkıntı vermek istemedi), Allah da ona azab etmekten çekindi (affetti), öbürü ise (Rasulullah'ın (sav) meclisinden) yüz çevirdi. Allah da ondan (gazap ederek) yüz çevirdi." buyurdu [589]

İZİN İSTEME

580. Ata b. Yesar'den:

Bir adam ResululIah (sav)'a: "Ya Rasulallah! Annemin odasına girmek için izin isteyecek miyim?" diye sordu. O da: "Evet" buyurdu. Adam: "Ben evde onunla beraber oturuyorum." deyince ResululIah (sav): "Ondan izin iste" dedi. Adam: "Ona ben hizmet ediyorum." dediğinde Rasulullah (sav) yine: "Ondan izin iste, onu çıplak olarak görmek ister misin?" dedi. Adam: "Hayır" dedi. Rasulullah (sav): "O halde, izin almadan yanına girme" buyurdu.[590]

***

[589] Muvatta, Selam, 4; Buhari, İlim, 8; Müslim, Selam, 20/26
[590] Muvatta, İsti'zan, 1,

581. Ebû Musa el-Eşari (ra)'den:

Rasulullah (sav): "(Birinin evine girmek için) üç defa izin iste. Eğer izin veriliyorsa, gir, yoksa geri dön" buyurdu.[591]

***

582. Ebû Abdurrahman oğlu Rebia'den:

Ebû Musa el-Eşari, Hz. Ömer b. Hattab'ın huzuruna girmek için izin istedi ve üç defa izin isteğini tekrarladı, (ses gelmeyince) geri döndü. Hz. Ömer, peşinden adam göndererek (çağıttı ve): "Niçin girmedin?" diye sordu. Ebû Musa: "Rasulullah (sav)'ın "Üç defa izin istenir. Eğer sana izin verilirse girersin yoksa dönersin," buyurduğunu işittim." dedi. Hz. Ömer: "Bunu başka kim biliyor? Eğer bana bunu bilen birisini getirmezsen, sana şöyle şöyle yaparım." dedi Ebû Musa çıktı ve mesciddeki Ensar meclisi denilen bir meclise geldi ve: "Ben Ömer b. Hattab'a Rasulullah (sav)'dan, izin isteme üçtür, yoksa dönersin buyurduğunu duyduğumu haber verdim. O da: Eğer bana bunu bilen başka birisini getirmezsen sana şöyle şöyle cezalandırırım dedi. Eğer aranızda bunu duyan varsa benimle gelsin." deyince oradakilerin aralarında gençleri olan Ebû Said el-Hudri'ye: "Kalk, onunla git." dediler. O da gidip Hz. Ömer'e aynı hadisi söyleyince Hz. Ömer, Ebû Musa'ya: "Ben seni itham etmiyorum. Fakat insanların Rasulullah adına (sav) yalan uydurmalarından korktum." dedi.[592]

***

583. Abdullah b. Ebû Bekir (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Eğer biri aksırırsa ona yerhamükellah "Allah sana rahmet eylesin" diye hayır ve bereketle dua et, sonra yine aksırırsa aynını söyle. Tekrar aksırırsa yine aynen karşılık ver. Bundan sonra yine aksırırsa: "Sen nezle

[591] Muvatta, İsti'zan, 2
[592] Muvatta, İsti'zan, 3; Buhari, Büyu, 9; Müslim, Adab, 7/36

olmuşsun" de." buyurdu. Abdullah b. Ebû Bekr, yalnız bunun üçüncüden sonra mı, yoksa dördüncüden sonra mı olduğunu bilmiyorum, demiştir.[593]

***

584. Abdullah b. Ebû Talha'nın oğlu İshak'dan:

Şifa'nın azatlı kölesi Rafi b. İshak bana şöyle dedi: Abdullah b. Ebû Talha ile beraber Ebû Said el-Hudri'yi hastalığında ziyarete gittik. Ebû Said bize dedi ki: Rasulullah (sav): "İçerisinde heykel veya resim bulunan bir eve rahmet melekleri girmez." buyurdu.[594]

***

585. Utbe b. Mesud'un torunu Ubeydullah b. Abdullah Ubeydullah'dan:

Ebû Talha el-Ensari'yi hastalığında ziyarete gitti. Yanına vardığında Sehl b. Huneyf de orada idi. Ebû Talha bir adam çağırdı, altındaki sergiyi çıkarttırdı. Sehl b. Huneyf kendisine: "Onu neden çıkartıyorsun?" diye sordu. O da: "Çünkü onda resimler var. Onlar hakkında da Rasulullah (sav)'ın ne söylediğini biliyorsun" dedi. Sehl de: "Rasulullah (sav) kumaşlardaki nakış ve süslemeler hariç dememiş miydi?" deyince Ebû Talha: "Evet. demişti ama çıkartmak kalbime daha hoş geldi." diye cevap verdi.[595]

***

586. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

O, üzerinde hayvan resimleri bulunan bir küçük yastık satın aldı. Rasulullah (sav) onu görünce kapının önünde durdu, içeri girmedi. Hz. Aişe onun yüzündeki hoşnutsuzluğu anladı ve: "Ya Rasulullah, (hatamdan) Allah'a ve O'nun Resulüne

[593] Muvatta, İsti'zan, 4; Ebu Davud, Edeb, 92
[594] Muvatta, İsti'zan, 6
[595] Muvatta, İsti'zan, 7

dönüyorum. Ne suç işledim ki?" diye sordu. Rasulullah (sav): "Bu resimli yastık ne oluyor?" dedi. Hz. Aişe de: "Onu senin için aldım. Üzerine oturur ve ona yaslanırsın." deyince Rasulullah (sav): "Bu resimleri yapanlar kıyamet günü azab çekecekler. Onlara: Yaptığınız bu resimlere can veriniz, denilecek," buyurdu. Sonra da devamla: "İçerisinde resim bulunan eve rahmet melekleri girmez." buyurdu.[596]

***

587. Halid b. Velid (ra)'den:

Rasulullah (sav) ile beraber hanımı Meymune'nin evine girdiğimizde içeriye kızartılmış keler getirildi. Rasulullah (sav) ona elini uzatınca Meymune'nin evinde bulunan bazı kadınlar, şöyle dediler: "Rasulullah (sav)'ın yemek istediği şeyin ne olduğunu ona bildirin." Bunun üzerine: "O kelerdir ya Rasulallah!" denilince Rasulullah (sav) elini çekti. Ben de: "Yoksa bu haram mı ya Rasulullah?" diye sordum. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Hayır, fakat o benim kavmimin topraklarında bulunmaz, bu yüzden onu canım çekmedi" buyurdu. Halid der ki: Onu önüme çektim ve Rasulullah (sav)'ın gözü önünde yedim.[597]

***

588. Abdullah b. Ömer (ra)'den

Bir zat Rasulullah (sav)'a seslenerek: "Ya Rasulallah! Keler hakkında ne buyurursun?" diye sordu. Rasulullah (sav) de: "Onu ne yer, ne de haram ederim." buyurdu.[598]

***

589. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Av köpeği veya davar köpeği dışında

[596] Muvatta, İsti'zan, 8; Buhari, Büyu, 40; Müslim, Libas, 26/96
[597] Muvatta, İsti'zan, 10; Buhari, Zebaih, 7; Müslim, Sayd, 7/43
[598] Muvatta, İsti'zan, 11; Tirmizi, Et'ime, 3

köpek besleyen kimsenin amelini bu köpek her gün iki kırat eksiltir."[599] buyurdu.

***

590. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) (başıboş) köpeklerin öldürülmesini emretti.[600]

***

591. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav); "Küfrün başı doğu taraflarındadır. Büyüklük iddiası ve başkasını küçük görmek deve ve at sahiplerindedir. Vakar ve alçakgönüllülük koyun sahiplerindedir." [601] buyurdu.

***

592. Ebû Said el-Hudri (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Müslümanın en hayırlı malı, dağ başlarında ve vadilerde arkasında dolaştığı koyunları olacak. O dinine bağlılığı sebebiyle fitnelerden kaçar." buyurdu.[602]

***

593. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Hiç bir kimse diğerinin davarını izni olmaksızın sağmasın. Sizden biri odasının kendine verilmesini ve deposunun kırılıp yiyeceğinin alınmasını ister mi? Bunun gibi davarlarının memeleri de onların yiyeceklerini depo eder. O halde, hiç bir kimse diğerinin davarını izni olmaksızın sağmasın."[603]

***

---

[599] Muvatta, İsti'zan, 13; Buhari, Zebh ve Sayd, 6; Müslim, Musakat, 10/50
[600] Muvatta, İsti'zan, 14; Buhari, Bed'ü'l-halk, 17; Müslim, Musakat, 10/43
[601] Muvatta, İsti'zan, 15; Buhari, Bed'ü'l-halk, 15; Müslim, İman, 21/85
[602] Muvatta, İsti'zan, 16; Buhari, Bed'ü'l-halk, 15
[603] Muvatta, İsti'zan, 17; Buhari, Lukata, 8; Müslim, Lukata, 2/13

594. İmam Malik'den:

Rasulullah (sav): "Koyun gütmemiş hiç bir peygamber yoktur." buyurdu. "Sen de mi? Ya Rasulallah!" denilince: "Evet, Ben de" buyurdu.[604]

***

595. Hz. Meymune (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav)'a yağ içerisine düşen farenin durumu sorulunca: "Fareyi ve etrafında bulunan yağı çıkartıp atınız." buyurdu.[605]

***

596. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav): "İnsanlar evde, kadında ve atta uğursuzlık görürler." buyurdu.[606]

***

597. Yahya b. Said'den:

Bir kadın Rasulullah (sav)'a gelip: "Ya Rasulullah! Oturduğumuz bir evimiz var. Evimiz kalabalık, malımız çoktu. Şimdi nüfusumuz azaldı, mal yok oldu" deyince, Rasulullah (sav): "O evi uğursuz sayarak terkediniz." buyurdu.[607]

***

598. Yahya b. Said'den:

Rasulullah (sav)'ın sağılır bir deve hakkında: "Bunu kim sağacak?" diye sorması üzerine, bir zat kalktı. Rasulullah da ona: "Adın ne?" diye sordu. Adam Rasulullah (sav)'a: "Mürre (Acı)" diye cevap verince, Rasulullah (sav): "Otur"

---

[604] Muvatta, İsti'zan, 18; Buhari, İcare, 2
[605] Muvatta, İsti'zan, 20; Buhari, Zebaih, 72
[606] Muvatta, İsti'zan, 22; Buhari, Nikah, 17; Müslim, Selam, 34/115
[607] Muvatta, İsti'zan, 23; Ebu Davud, Tıb, 24

dedi. Sonra: “Bunu kim sağacak?” diye sorunca, başka bir zat kalktı. Rasulullah (sav) Ona da: “Adın ne?” dedi. Adam: “Harb (Savaş)” diye cevap verdi. Bunun üzerine Rasulullah (sav) Ona da: “Otur” dedi. Sonra yine: “Bunu kim sağacak?” diye sordu. Bu kez başka bir zat kalktı. Rasulullah (sav) onada: “Adın ne?” diye sordu. Adam da: “Yaiş (Yaşar)” diye cevap verdi. Bunun üzerine Rasulullah (sav) ona: “Sen sağ” buyurdu.[608]

***

599. Enes b. Malik (ra)’den:

Rasulullah (sav) kan aldırdı, kanını (köle olan) Ebû Taybe aldı. Rasulullah (sav) da ona bir sa' hurma verilmesini ve memurlarına da onun haracını (vergisini) hafifletmelerini emretti.[609]

***

600. İmam Malik’e ulaştığına göre

Rasulullah (sav): “Bir ilaç hastalığı tedavi ederse, kan almak da onu öyle tedavi eder.” buyurdu.[610]

***

601. Harise oğullarından biri olan Ensar'dan İbn Muhayyise’den:

Kan alan bir adamı ücretle çalıştırmak için Rasulullah (sav)’dan izin istedi. Rasulullah (sav) ona izin vermedi. Adam, Rasulullah (sav)'a “Onu (ücreti) kölelerine yedir.” deyinceye kadar izin istemeye devam etti.[611]

***

[608] Muvatta, İsti’zan, 24
[609] Muvatta, İsti’zan, 26; Buhari, Büyu, 39
[610] Muvatta, İsti’zan, 27
[611] Muvatta, İsti’zan, 28; Tirmizi, Büyu, 47; İbni Mace, Ticarat, 10

602. Ebû Lübabe (ra)’den:

Rasulullah (sav) yuvalarındaki yılanları öldürmeyi yasakladı.[612]

***

603. Hz. Aişe’in azatlı cariyesi Saibe’den:

Rasulullah (sav) evlerdeki küçük yılanları öldürmeyi yasakladı. Ancak kuyruğu kısa ve sırtında iki beyaz çizgisi olanlar hariç. Çünkü bu iki çeşit yılan, gözün nurunu alır ve kadınların (korkudan) çocuk düşürmesine sebep olurlar.[613]

***

İmam Malik’e ulaştığına göre:

Rasulullah (sav) yolculuğa çıkmak maksadıyla ayağını üzengiye koyunca şöyle derdi: **Bismillâh. Allâhümme ente sahibü fis-sefer. Vel-halifetü fil-ehlî. Allahümmezvilene’l-arza ve hevvin aleynes sefere. Allahümme innî eûzu bike min va’sâi’s-sefer ve min keâbeti’l-münkalebe ve min sûil-manzari fi’l-mâli ve’l-ehlî.** “Allah'ın adıyla! Allahım, yolculukta sahip sensin, ailem hakkında vekilim sensin. Allahım, yeryüzünü bizim için dür ve yolculuğu bize kolaylaştır. Allahım, yolculuğun şiddet ve eziyetlerinden, yolculukta üzüntü verici bir şeye uğramaktan, mal ve çoluk/çocukda kötü bir durmla karşılaşmaktan sana sığınırım.” [614]

***

604. Hakimin kızı Havle'den:

Rasulullah (s.av.): “Bir yerde konaklayan bir kimse şöyle desin, buyurdu: **Eûzu bi kelimâtillâhit-tâmmeti min şerri mâ haleka** “Yarattığı şeylerin şerrinden Allah'ın tam ve noksansız kelimelerine sığınırın,” Eğer öyle derse oradan ayrılınca-

[612] Muvatta, İsti’zan, 31
[613] Muvatta, İsti’zan, 32; Buhari, Bed’ü’l-halk, 15; Müslim, Selam, 37/128-143
[614] Muvatta, İsti’zan, 34; Müslim, Hac, 75/425

ya kadar ona hiç birşey zarar veremez.[615]

***

605. Amr b. Şuayb dedesinden:

Rasulullah (sav): “Bir yolcu şeytandır. İki yolcu iki şeytandır. Üç tanesi ise bir cemaattir.” buyurdu.[616]

***

606. Ebû Hüreyre (ra)’den:

Resülullah (sav): “Allah'a ve ahiret gününe inanan bir kadın için, yanında mahremi olmadan bir gün bir gecelik mesafeye yolculuk yapması helal olmaz.” buyurdu.[617]

***

607. Ebû Hüreyre (ra)’den:

Rasuullah (sav): “Yolculuk azabdan bir parçadır. Sizden birinin uyumasına, yemesine ve içmesine engel olur. Herhangi biriniz ihtiyacını giderince (işini görünce), ailesine dönme konusunda acele etsin.” buyurdu.[618]

[615] Muvatta, İsti’zan, 34
[616] Muvatta, İsti’zan, 35; Ebu Davud, Cihad, 79; Tirmizi, Cihad, 34
[617] Muvatta, İsti’zan, 37; Buhari, Taksirus-salat, 4; Müslim, Hac, 74/421
[618] Muvatta, İsti’zan, 39; Buhari, Umre, 19; Müslim, İmaret, 55/179

BEY’AT

608. Abdullah b. Ömer (ra)’den:

Biz Rasulullah (sav)’a duyduğumuza ve itaat edeceğimize dair bey'at/kesin söz verdiğimizde bize: “Gücünüzün yettiği hususlarda!” diye buyurdu.[619]

***

609. Ümeyme bt. Rukayka (r.anha)'dan:

İslam üzere Rasulullah (sav)'a bey'at eden kadınlar arasında ben de geldim. Onlar şöyle dediler: “Ya Rasulullah, Allah'a hiç bir ortak koşmayacağımıza, hırsızlık yapmayacağımıza, zina etmeyeceğimize, çocuklarımızı öldürmeyeceğimize, kendi tarafımızdan yapılmış bir iftirada bulunmayacağımıza, iyiliklerde sana karşı gelmeyeceğimize dair sana söz veriyoruz.” Bunun üzerine Rasulullah (sav): “Gücünüzün yettiği hususlarda” buyurdu. Onlar: “Allah ve Resulü bize, bizden daha merhametlidir. Ya Rasulallah, gel sana bey'at edelim” dediklerinde Rasulullah (sav): “Ben kadınlarla tokalaşmam, benim yüz kadına söylediğim söz, bir kadına söylediğim söz gibidir.” buyurdu.[620]

[619] Muvatta, Biat, 1; Buhari, Ahkam, 43; Müslim, İmaret, 18/90
[620] Muvatta, Biat, 2; Tirmizi, Siyer, 37; Nesai, Biat, 18

KONUŞMAK

610. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav): "Bir kimse, müslüman kardeşine: "Ey kafir" derse ikisinden birisi bu söze uygun olur." buyurdu."[621]

***

611. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) "Bir kişinin "İnsanlar kahrolsun" dediğini işittiğinde (bil ki) o kişi onlardan en çabuk yok olmaya uğrayanı olur." buyurdu:[622]

***

612. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) "Sizden hiç kimse: " Ya haybete't-dehr/ Ey zamanın kötülüğü" demesin. Zira zamana nisbet edilen şeyi yapan Allah'tır." buyurdu.[623]

***

613. Bilal b. Haris el-Müzeni'den:

Rasulullah (sav): "Bir adam Allah'ın razı olacağı bir söz söyler, o sözün ulaşacağı yere ulaşmadığını zanneder. Allah kıyamet gününe kadar bu söz sebebiyle ondan razı olduğunu yazar. Bir kimse de, Allah'ın gazabını çekecek bir söz söyler, o sözün ulaşacağı yere ulaşmadığını zanneder. Bu söz sebebiyle, kıyamet gününe kadar Allah o kişiye gazab ettiğini yazar." buyurdu [624]

[621] Muvatta, Kelam, 1; Buhari, Edeb, 73
[622] Muvatta, Kelam, 2; Müslim, Bir ve Sıla, 41/139
[623] Muvatta, Kelam, 3; Buhari, Edeb, 101; Müslim, Elfaz, 1/4
[624] Muvatta, Kelam, 5; Buhari, Rikak, 23; Müslim, Zühd ve Rekaik, 6/94, 50

614. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Doğudan iki kişi gelerek hitabede bulundular. Açıklamaları halkın hoşuna gidince Rasulullah (sav): "Beyanda/sözde sihir vardır" veya "Bazı beyanlar/sözler sihirdir" buyurdu.[625]

***

615. Mahzum kabilesinden Abdullah b. Hattab'ın oğlu Muttalib'den:

Bir kişi Rasulullah (sav)'a: "Gıybet nedir?" diye sorunca Rasulullah (sav): "Bir kişinin duyduğu zaman hoşlanmayacağı şeyleri gıyabında anlatmandır." buyurdu. Adam: "Ya Rasulallah! Bu anlatılanlar gerçek olsa da mı?" diye sordu. Rasulullah (sav): "Asılsız bir şey söylersen bu iftira olur." buyurdu.[626]

***

616. Ata b. Yesar'dan:

Rasulullah (sav): "Allah bir kimseyi iki şeyin şerrinden korursa, o kişi cennete girer." Bunun üzerine bir kimse: "Ya Rasulallah! Bunları bize söyleme" deyince Rasulullah (sav) da sustu. Sonra dönerek, birinci sözünü aynen tekrar etti. Adam yine ona: "(Onları) bize haber verme ya Rasulallah!" dedi. Rasulullah (sav) yine sustu. Sonra aynı sözünü tekrarladı. Bunun üzerine adam: "(Onları) bize haber verme ya Rasulallah!" dedi. Sonra Rasulullah (sav) yine aynı sözünü tekrarladı. Adam da ilk sözünü söyleme cihetine gidince. yanındaki bir kimse onu susturdu. Rasulullah (sav) bunun üzerine şöyle buyurdu: "Allah bir kimseyi iki şeyin şerrinden korursa, o kişi cennete girer: Dilinin ve cinsi organlarının! Dilinin ve cinsi organlarının!"[627]

***

[625] Muvatta, Kelam, 7; Buhari, Tıb, 51
[626] Muvatta, Kelam, 10
[627] Muvatta, Kelam, 11; Buhari, Rikak, 23

617. Abdullah b. Dinar'dan:

Ben ve Abdullah b. Ömer, Halid b. Utbe'nin çarşıdaki evinde idik. Bir kişi gelerek Abdullah ile gizli konuşmak istedi. Orada Abdullah ile gizli konuşmak isteyen adamdan ve benden başka kimse yoktu. Abdullah dört kişi olmamız için bir adam daha çağırdı. Bana ve çağırdığı adama şöyle dedi: Biraz bekleyin. Ben Rasulullah (sav)'ı şöyle derken işittim: "Bir kişinin yanında, iki kişi gizli konuşmasın."[628]

***

618. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Üç kişi birarada bulunduğunda ikisi kendi arasında gizli konuşmasın."[629]

***

619. Safvan b. Süleym'den:

Bir zat Rasulullah (sav)'a: "Hanımıma yalan söyleyebilir miyim ya Rasulallah?"diye sordu. Rasulullah (sav): "Yalanda hayır yoktur." buyurdu. O zat: "Ona bir takım vaadlerde bulunup kendisine söyleyebilir miyim?" diye sorunca, Rasulullah (sav): "Bunda bir günah yoktur." buyurdu.[630]

***

620. Safvan b. Süleym'den:

Rasulullah (sav)'a: "Mü'min korkak olur mu?" diye sorulduğunda: "Evet" diye cevap verdi. "Mü'min yalancı olur mu?" diye sorulunca da: "Hayır" buyurdu.[631]

***

[628] Muvatta, Kelam, 13
[629] Muvatta, Kelam, 14; Buhari, İsti'zan, 45; Müslim, Selam, 15/36
[630] Muvatta, Kelam, 15
[631] Muvatta, Kelam, 19

621. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Allah sizden üç hususta razı olur ve üç hususta da size gazap eder. Sizin kendisine ibadet edip ona hiçbir ortak koşmamanızdan; toptan Kur'an-ı Kerim'e yapışmanızdan ve Allah'ın başınıza geçirdiği kişilere itaat etmenizden hoşnut olur. Dedikodu yapmanıza, malınızı gereksiz yerlere harcamanıza ve luzumsuz yere çok soru sormanıza da kızar."[632]

***

622. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav): "İnsanların en kötüsü, şunlara bir yüzünü, bunlara da başka bir yüzünü gösteren iki yüzlü kimselerdir." buyurdu.[633]

***

623. İmam Malik'ten:

Rasulullah (sav)'ın hanımı Ümmü Seleme: "İçimizde salih kimseler varken biz helak olur muyuz ya Rasulallah!" dediğinde, Rasulullah (sav): "Evet, kötülük çoğalınca helak olursunuz." diye cevap verdi.[634]

***

624. Hz. Aişe (r.anha)'dan:

Rasulullah (sav) vefat edince, hanımları Osman b. Affan'ı, Ebû Bekir'e gönderip Rasulullah (sav)'dan kendilerine düşen mirası ondan istemesini söylediler. Bunun üzerine Hz. Aişe onlara; Rasulullah (sav): "Biz miras bırakmayız; bizim bıraktığımız sadakadır." buyurmamış mıydı? dedi.[635]

***

[632] Muvatta, Kelam, 20; Müslim, Akdiye, 5/10
[633] Muvatta, Kelam, 21; Buhari, Ahkam, 27; Müslim, Bir ve Sıla, 26/98; Buhari, Ahkam, 27; Müslim, Bir ve Sıla, 26/99
[634] Muvatta, Kelam, 22; Buhari, Enbiya, 7; Müslim, Fiten, 1/1
[635] Muvatta, Kelam, 27; Buhari, Feraiz, 3; Müslim, Cihad ve Siyer, 16/51

625. Ebû Hüreyre (ra)'den

Rasulullah (sav): "Benim varislerim altın paraları bölüşmez. Hanımlarımın nafakasından ve işçimin masrafından başka bıraktıklarım sadakadır." buyurdu [636]

CEHENNEM

626. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) "İnsanların yakmış olduğu ateş, cehennem ateşinin yetmiş parçasından bir parçadır." buyurdu. Ashab: "Ya Rasulallah! Dünya ateşi yeterliydi." dediler. Rasulullah (sav) da: "Cehennem ateşi dünya ateşinden altmış dokuz derece daha şiddetli kılındı." buyurdu.[637]

[636] Muvatta, Kelam, 28; Buhari, Feraiz, 3; Müslim, Cihad ve Siyer, 16/55
[637] Muvatta, Sıfatü cehennem, 1; Buhari, Bed'ü'l-Halk, 10; Müslim, Cennet, 12/30

SADAKA

627. Ebû Hubab Said b. Yesar'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Kim helal kazancından bir sadaka verirse —zaten Allah ancak helal olanı kabul eder— onu Allah'ın kudret eline koyar. Allah da onu dağ gibi oluncaya kadar, sizden birinin at veya deve yavrusunu büyüttüğü gibi büyütür."[638]

***

628. Enes b. Malik (ra)'den:

Ebû Talha, Medine'de Ensar'dan en zengin hurmalığa sahip olanıydı. Kendisince en değerli malı da, Mescid-i Nebevi'nin karşısındaki "Beyruha" adındaki hurmalığı idi. Rasulullah (sav) oraya girip tatlı suyundan içerdi. "Sevdiğiniz şeylerden infak etmedikçe iyiliği elde edemezsiniz."[639] ayeti inince, Ebû Talha, Rasulullah (sav)'ın huzuruna çıkıp: "Ya Rasulallah! Allah Teala: "Sevdiğiniz şeylerden infak etmedikçe iyiliği elde edemezsiniz" buyuruyor. Bence mallarımın en değerlisi, Beyruha'dır. O Allah rızası için sadakadır. Allah katında onun hayır ve azığım olmasını umuyorum. İstediğin yere onu harca ya Rasulallah!" deyince, Rasulallah (sav): "Bu ne karlı maldır, bu ne karlı maldır. Onun hakkında söylediğini işittim. Onu yakınlarına vermeni uygun görüyorum." buyurdu. Bunun üzerine Ebû Talha: "Yapacağım ya Rasulallah" dedi. Sonra hurmalığı akrabalarına ve amcasının oğullarına taksim etti.[640]

***

[638] Muvatta, Sadaka, 1; Buhari, Tevhid, 23; Müslim, Zekat, 19/63
[639] Âli İmran, 92
[640] Muvatta, Sadaka, 2; Buhari, Zekat, 44; Müslim, Zekat, 14/42

629. Zeyd b. Eslem'den:

Rasulullah (sav): "Dilenci at üzerinde de gelse ona veriniz" buyurdu.[641]

***

630. Ebû Said el-Hudri (ra)'den:

Ensar'dan bir kısım insanlar Rasulullah (sav)'dan yardım istediler, Rasulullah onlara verdi. Sonra yine istediler, yine verdi. Sonunda elindeki mal tükenince: "Yanımda olan malı sizden saklamam. Kim dilencilikten sakınırsa, Allah da onu iffetli ve şerefli kılar. Kim zengin görünürse, Allah kendisini zengin kılar. Her kim de sabrederse, Allah kendisine sabır verir. Kişiye sabırdan daha hayırlı ve daha geniş hiç bir nimet verilmemiştir." buyurdu.[642]

***

631. Abdullah b. Ömer (ra)'den:

Rasulullah (sav) minber üzerinde sadaka'dan ve dilencilikten sakınmaktan bahsederken: "Üstteki el alttaki elden hayırlıdır. Üstteki el yardım eden, alttaki el dilenendir." buyurdu.[643]

***

632. Ata b. Yesar'den:

Rasulullah (sav), Ömer b. Hattab'a bir hediye gönderdi. Hz. Ömer onu geri verince Rasulullah (sav), Ömer'e: "Niçin hediyeyi geri verdin?" buyurdu. Hz. Ömer: "Ya Rasulallah! Bizden biri için en hayırlı olanın, hiç bir kimseden birşey almaması olduğunu sen bize haber vermedin mi?" dedi. Rasulullah (sav): "Bu dilenmek suretiyledir. Ama dilenmeksizin olursa, o Allah'ın sana verdiği bir rızıktır." buyurdu. Bunun üzerine Ömer (r.a): "Kudret ve iradesiyle yaşadığım Al-

[641] Muvatta, Sadaka, 3
[642] Muvatta, Sadaka, 7; Buhari, Zekat, 5; Müslim, Zekat, 42/124
[643] Muvatta, Sadaka, 8; Buhari, Zekat, 18; Müslim, Zekat, 32/94

lah'a yemin ederim ki, hiçbir kimseden bir şey istemiyeceğim. istemeksizin bana gelen bir şeyi de alırım." dedi.[644]

***

633. Ebû Hüreyre (ra)'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Kuvvet ve iradesiyle yaşadığım Allah'a yemin ederim ki, sizden birinin ipini alıp sırtıyla odun taşıması, Allah'ın zengin kıldığı bir adama gelip dilenmesinden —ki bu adam ona versin veya vermesin— daha hayırlıdır."[645]

***

634. Esed oğullarından bir adamdan:

Ben ve ailem Bakiü'l-Garkad'a indik. Ailem bana: "Rasulullah (sav)'a git, bizim için yiyecek bir şey iste." dediler ve ihtiyaçlarını söylemeye başladılar. Rasulullah (sav)'a gittiğimde, yanında kendisinden yardım isteyen bir adam buldum. Rasulullah (sav) ona: "Sana verecek bir şey bulamıyorum" diyordu. Adam kızgın bir halde: "Yemin ederim ki sen istediğine veriyorsun." diyerek Rasulullah (sav)'dan ayrılıp gitti. Bunun üzerine Rasulullah (sav): "Bu adam, kendisine verecek bir şey bulamıyorum diye bana kızıyor. Sizden kim bir ukiyye veya dengi malı olduğu halde dilenirse, ısrarla dilenmiş olur" buyurdu. Esedi: "Bize göre bir deve bir ukiyyeden daha iyidir" dedi.

İmam Malik der ki: Bir ukiyye kırk dirhemdir.

Esedi der ki; Ben de Rasulullah (sav)'dan birşey istemedim geri döndüm. Daha sonra Rasulullah (sav)'a arpa ve kuru üzüm getirilince, Allah bizi zengin kılıncaya kadar onlardan bize taksim etti.[646]

***

[644] Muvatta, Sadaka, 9; Buhari, Ahkam, 17; Müslim, Zekat, 12/110-112
[645] Muvatta, Sadaka, 10; Buhari, Zekat, 50; Müslim, Zekat, 35/106
[646] Muvatta, Sadaka, 11; Nesai, Zekat, 90

635. İmam Malik'den:

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu: "Muhammed ailesine sadaka helal değildir. Çünkü sadaka insanların kirleridir."[647]

***

636. Abdullah b. Ebû Bekir (ra)'den:

Rasulullah (sav) Abdu'l-Eşhel oğullarından bir adamı zekat toplamaya memur tayin etti. Adam zekatı toplayıp gelince Rasulullah (sav)'dan zekat mallarından bir deve istedi. Bunun üzerine Rasulullah (sav) kızdı. Hatta kızgınlığı yüzünde belirdi. Yüzündeki kızgınlık gözlerinin kızarmasıyla bilinirdi. Sonra şöyle buyurdu: "Adam ne kendisi ve ne de benim için uygun olmayan şeyi istiyor. Ona vermesem vermemeyi kötü görüyorum, versem ne kendisi ve ne de benim için uygun olmayan şeyi vermiş olurum." Adam: "Ya Rasulallah! O zekat mallarından artık ebedi olarak senden hiç bir şey istemiyeceğini" dedi.[648]

[647] Muvatta, Sadaka, 13; Müslim, Zekat, 51/167
[648] Muvatta, Sadaka, 14

HZ. PEYGAMBERİN İSİMLERİ

637. Muhammed. b. Mut'ım b. Cübeyr'den:

Rasulullah (sav) "Benim beş ismim vardır. Ben Muhammet'im. Ben Ahmed'im. Ben Mahi'yim. Allah küfrü benimle mahvedip, benimle yok edecektir. Ben Haşir'im: İnsanlar benim ayağım üzerinde peşim sıra haşrolunacaktır. Ben Akıb'ım! Peygamberlerin sonuncusuyum". buyurdu.[649]

[649] Muvatta, Esmaü'n-nebi, 1

KAYNAKLAR

Abdülgani ed-Dakr, el-İmam Malik b. Enes, Dımışk, 1410/1990

Cevheri, Müsnedü'l-Muvatta, (Tahkik: Lutfi b. Muhammed es-Sağir ve Taha b. Ali Busri) Beyrut, 1997, Daru'l-Garbi'l-İslami

Ebû Mus'ab, Muvatta, (Tahkik: Beşir Avvad Maruf - M.Muhammed), I-II, Beyrut, 1992, Müessesetü'r-Risale

el-Baci, el-Münteka, Beyrut, Tarihsiz. I-XII. Daru'l-Kütübi'l Arabi

İbn Asakir, Keşfü'l-Muğatta fi Fadli'l-Muvatta, Mısır, 1946, (Neşreden: Muhammed Zahid el-Kevseri)

Ka'nebi, Muvatta (Tahkik: Abdulhafiz Mansur) tarihsiz, Salımıyah/ Kuveyt

İmam Malik, Muvatta, İstanbul 1994, (Tercüme: Vecdi Akyüz, Durak Pusmaz, A. Muhtar Büyükçınar, Ahmet Arpa, Abdullah Yücel), I-IV cild

Malik b. Enes, el-Muvatta, (Tahric-talik: Muhammed Fuad Abdülbaki), Kahire, 1426/2005, Darul-Hadis

Muhammed Ebû Zehra, İmam Malik, (Tercüme: Osman Keskioğlu) Ankara, 1984

Muhammed Fuad Abdülbaki, Muvatta, İstanbul, 1981

Nezir Hamdan, Muvattaat, Beyrut, 1996

Zürkani, Şerhul-Muvatta, Kahire, 1810, I-IV